

СЕРІЯ «ПИСЬМЕННИКИ ПОЛТАВЩИНИ»

МИКОЛА КОСТЯНТИНОВИЧ

ЗЕРОВ

(1890–1937)

ДО 130-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Департамент культури і туризму
Полтавської обласної державної адміністрації
Полтавська обласна універсальна наукова
бібліотека імені І. П. Котляревського
Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка

СЕРІЯ «ПИСЬМЕННИКИ ПОЛТАВЩИНИ»

МИКОЛА КОСТЯНТИНОВИЧ

ЗЕРОВ

(1890–1937)

Бібліографічний покажчик

ДО 130-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Полтава / ТОВ «АСМІ» / 2020

УДК 016:821.161.2.09(092)

М89

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (протокол № 11 від 06 квітня 2020 р.)

Рецензенти:

М. К. Наєнко, доктор філологічних наук, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

М. І. Степаненко, доктор філологічних наук, професор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Укладачі:

М. А. Федорова, завідувач відділу краєзнавства Полтавської ОУНБ імені І. П. Котляревського;

Г. А. Дідусенко, головний бібліограф відділу краєзнавства Полтавської ОУНБ імені І. П. Котляревського;

Г. М. Білик, старший викладач кафедри української літератури ПНПУ імені В. Г. Короленка;

О. М. Малиш, завідувач відділу краєзнавчої літератури і бібліографії Комунального закладу Сумської обласної ради «Сумська обласна універсальна наукова бібліотека».

Редактор:

К. М. Щиря, провідний бібліограф редакційно-видавничого відділу Полтавської ОУНБ імені І. П. Котляревського.

Відповідальні за випуск:

Т. І. Зеленська, директор Полтавської ОУНБ імені І. П. Котляревського;

Л. М. Власенко, заступник директора з ІТ Полтавської ОУНБ імені І. П. Котляревського.

М89 Микола Костянтинович Зеров (1890–1937) : бібліографічний покажчик (До 130-річчя від дня народження) / ПОУНБ імені І. П. Котляревського ; уклад. М. А. Федорова, Г. А. Дідусенко, Г. М. Білик, О. М. Малиш ; відп. за вип. Т. І. Зеленська, Л. М. Власенко. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2020. – 188 с. – (Серія «Письменники Полтавщини»).

Бібліографічний покажчик системно репрезентує прижиттєві й помертні публікації видатного українського письменника й науковця, культурного діяча доби Розстріляного Відродження, жертви сталінських репресій Миколи Зерова, а також максимально охоплює наукові, публіцистичні, художні джерела про нього та його творчість. Це перше українське науково-бібліографічне видання такого типу. Книга приурочена 130-річчю від дня народження славетного земляка.

Покажчик зацікавить науковців, зокрема молодих дослідників художнього слова, педагогів, краєзнавців, культурологів, істориків, архівістів, бібліотекарів, а також широкі кола шанувальників літератури рідного краю.

УДК 016:821.161.2.09(092)

© Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. П. Котляревського, 2020

© ТОВ «АСМІ», 2020

Man. Gepuh

ЗМІСТ

Від укладачів	5
Білик Г. Неперехідна значущість творчої постаті Миколи Зерова: погляд із XXI сторіччя	8
Розділ 1. ПУБЛІКАЦІ МИКОЛИ ЗЕРОВА: літературно-художні твори й переклади, монографії, статті різних жанрів, епістолярій	21
Розділ 2. ПУБЛІКАЦІ ПРО МИКОЛУ ЗЕРОВА	69
2.1. Тематичні книги, збірники, брошури, довідники (наукові, науково-популярні, мемуарні, навчально-методичні)	69
2.2. Автореферати дисертацій	72
2.3. Статті в збірниках, книгах, періодиці	75
2.4. Літературно-художні твори, присвяти, ушанування пам'яті	170
Іменний покажчик	174

ВІД УКЛАДАЧІВ

Визначному краянину – поетові, перекладачеві, літературознавцеві, педагогу Миколі Зерову (1890–1937) – виповнюється цьогоріч 130 років. Почавши свій життєвий шлях у містечку Зінькові на Полтавщині, він сягнув вершин духовності й немеркнучої слави, навіть потрапивши під нищівний прес сталінського терору, зберіг високу людську та професійну гідність, національно-громадянські переконання, віру в європейську Україну, ренесанс рідного слова, міць і державність народу. Як і багато діячів-інтелектуалів із трагічного покоління Розстріляного Відродження, письменник-учений був злочинно знищений тоталітарною системою, а його ім'я і доробок на кілька десятиліть викоренені з історії нашої культури й науки, проте не стерті з пам'яті сучасників і послідовників, яка й за найскладніших обставин оживлювала його образ, актуалізувала наукові та художні тексти, спонукала дбайливо оберігати й ретельно вивчати творчу спадщину. Зі здобуттям Україною незалежності Микола Зеров став помітно ближчим нам усім, адже, зокрема, черпаючи вітаїстичну енергетику модерної генерації перших десятиліть ХХ ст., спираючись на її досвіди й уроки, беручи за взірці конкретні персоналії тієї доби, ми набували самототожності, духовно випростувалися, усвідомлювали власну історичність як великий народ, котрий завжди мав яскравих світочів. Сьогодні Миколу Зерова добре знають і глибоко шанують співвітчизники, його літературно-художні твори багатоаспектно досліджує, а до важливих літературознавчих і перекладознавчих праць уважно дослухається наукова спільнота, добірне слово митця лине до читачів із перевидань його творів, численних публікацій у періодиці, навчальних посібників і монографій тощо.

До ювілею видатного земляка бібліотекарі відділу краєзнавства Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. П. Котляревського у співпраці з кафедрою української літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка підготували видання «Микола Костянтинівич Зеров (1890–1937): бібліографічний покажчик (До 130-річчя від дня народження)». На етапі його формування до укладачів долучилися і співробітники відділу краєзнавства Сумської обласної універсальної наукової бібліотеки. Ця унікальна праця є першою спробою цілісно представити творчий доробок Миколи Зерова й системно висвітлити різножанровий зерознавчий дискурс.

Мета покажчика – усебічно ознайомити користувачів із публікаціями Миколи Зерова та друками про нього, що побачили світ в Україні та зарубіжжі.

Покажчик містить вступну статтю «Неперехідна значущість творчої постаті Миколи Зерова: погляд із XXI століття» літературознавиці Галини Білик, у якій окреслено віхи життя й діяльності славного полтавця, зацентовано актуальність його духовного набутку для сьогодення.

Основний зміст покажчика представлений у двох хронологічно та хронологічно-алфавітно впорядкованих розділах: «Публікації Миколи Зерова: літературно-художні твори й переклади, монографії, статті різних жанрів, епістолярій» та «Публікації про Миколу Зерова», матеріал у якому згруповано за чотирма змістовими блоками – «Тематичні книги, збірники, брошури, довідники (наукові, науково-популярні, мемуарні, навчально-методичні)», «Автореферати дисертацій», «Статті в збірниках, книгах, періодиці», «Літературно-художні твори, присвяти, ушанування пам'яті».

1307 позицій покажчика пронумеровані; після бібліографічного опису окремих джерел подано анотації. Щоб полегшити роботу користувачів із посібником, у ньому вміщено іменний покажчик.

Хронологічні рамки добору джерел – 1910 р. – вересень 2020 р., основна база бібліографічного матеріалу – каталоги й картотеки ПОУНБ імені І. П. Котляревського, бібліотеки імені М. А. Жовтюрюха ПНПУ імені В. Г. Короленка, СОУНБ, інтернет-ресурси. Документи, які мають позначку (), наявні у фондах ПОУНБ імені І. П. Котляревського й опрацьовані devizi.*

Бібліографічні описи зроблено згідно з чинними стандартами України: ДСТУ7.1.2016 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ7342:2016 «Видавнична анотація. Правила до складання та подання у виданнях», ДСТУ3582:2013 «Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.0.12-2011 «Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на русском языке. Общие требования и правила».

Видання розраховане на широке коло користувачів – літературознавців, краєзнавців, освітян і здобувачів освіти, працівників культурно-мистецьких закладів та всіх зацікавлених історією та культурою рідного краю, його видатними постатями.

Відділ краєзнавства ПОУНБ імені І. П. Котляревського висловлює щире вдячність старшому викладачеві кафедри української літератури ПНПУ імені В. Г. Короленка Галині Миколаївні Білик за плідну співпрацю над підготовкою бібліографічного покажчика.

НЕПЕРЕХІДНА ЗНАЧУЩІСТЬ ТВОРЧОЇ ПОСТАТІ МИКОЛИ ЗЕРОВА: ПОГЛЯД ІЗ ХХІ СТОРІЧЧЯ

Микола Зеров (1890–1937) – видатний полтавець, українець, європеець – і нині, у пору свого 130-ліття, надзвичайно сучасний і актуальний. Упродовж останніх ста років історія нашого краю зазнала таких болючих зигзагів і зламів, що, здається, виголошене ним у 1920-х роках – про культуру та знедуховлення, вільну творчість й тотальну дегуманізацію, ті високі ідеали, котрі мусить усякчасно тримати в полі зору суспільство, – по-особливому резонує в сьогодні. Його активна громадянська, культурницька, творча й наукова позиція, образ національного інтелігента – невтомного робітника в майстерні слова, чесно-го та глибокого вченого, мудрого й натхненного доглядальника рідного українського саду, водночас залюбленого в цивілізаційне розмаїття світу, непересічної особистості, шляхетно простої в повсякденному житті й спокійно величної в духовному чині, – узірцеві для нас, сповнені високого сенсу, тієї життєствердної цінності, знівелювати яку не під силу й іронії та деструкції постмодерної доби. Більше того – мусимо ще й доростати до Зерова: своєю освіченістю, працездатністю, закоханістю в обраний фах, духовною зрілістю, естетичним чуттям. Поет, перекладач і теоретик перекладу, літературний критик, історик літератури, педагог, редактор, інтелектуал-культурник, філолог-естет – усім розмаїттям своєї творчої індивідуальності, багатогранною діяльністю він досі недосяжний і неперевершений, істин-

ний небожитель мистецького Олімпу, чільник поміж віртуозів вірша, славний син України. Хочеться вірити, що цей опоетизований «кастальський пілігрим», «улюбленець камен» насправді близький поколінню міленіуму і розуміння його як письменника й ученого починає формуватися на шкільній лаві, а далі поглиблюється, сповнюючи кожного з нас енергією творчості й доброчесності, усвідомленням духовної неперервності епох, поколінь, відповідальністю за майбутнє.

* * *

Життєва стежина Миколи Зерова пролягла з містечка Зінькова на Полтавщині, де 14 (26) квітня 1890 року він народився в сім'ї інспектора шкіл Костянтина Іраклійовича Зерова та його

Родина Зерових. *Стоять (зліва направо): сини Дмитро, Михайло, Костянтин, донька Олена. Сидять (зліва направо): Євгенія (перша дружина Дмитра), батько Костянтин Іраклійович, мати Марія Яківна, син Микола. Малі діти: син Георгій, донька Валерія. Фото, Кролевець, 1918 р.*

дружини Марії Яківни (з роду Яреськів) – подружжя міцного, освіченого, високодуховного, близького до природи й народної творчості, котре виплекало в родинному гнізді сімох високодостойний нащадків і мужньо боролося за їхнє щастя, зокрема обстоючи чесні імена дітей у трагічні роки сталінських репресій.

За кілька місяців до катастрофи. Останнє фото ще цілої великої родини.

Верхній ряд (зліва направо): Дмитро, Костянтин із дружиною Вірою, Микола.

Середній ряд (зліва направо): Іван Іщенко (чоловік Валерії), Георгій, Марія (дружина Дмитра), Костянтин Іраклійович, Марія Яківна.

Нижній ряд (зліва направо): Олена, Костик (син Миколи й Софії), Валерія, Софія (дружина Миколи), Михайло. Фото. Київ, серпень, 1934 р.

Освіту майбутній поет і вчений здобував спочатку в Зіньківській двокласній школі (1898–1900), потім в Охтирській (1900–1903) та Київській першій (1903–1908) гімназіях, а в 1908–1914 рр. – на історико-філологічному факультеті Київського університету (Університету св. Володимира).

Із 1 серпня 1914-го до літа 1917 року молодий фахівець – «заручник» провінції: викладає історію та латину в Златопільській чоловічій (із жовтня 1916-го – також і в жіночій) гімназії, набуває цінного професійного досвіду, відповідально і творчо став-

лячись до праці та юних вихованців, а все ж серцем невтомно тяжіє до столичного культурного й наукового виру, «зміни віх» у національній історії.

У квітні 1917 року М. Зеров бере участь (як один із секретарів) у роботі Українського вчительського з'їзду, а вже із жовтня 1917-го (до жовтня 1920-го) читає латинську мову учням Київської другої гімназії імені Кирило-Мефодіївського братства. Водночас у 1918–1920 роках він викладає історію української культури в Київському архітектурному інституті. У 1919–1920 роках очолює редакцію бібліографічного журналу «Книгар», змінивши на цьому терені іншого полтавця – письменника, політичного й культурно-громадського діяча Василя Короліва-Старого. У травні 1920 року стає дійсним членом філологічної секції Українського наукового товариства тощо.

Так, справджується його мрія про Київ, улюблену працю й натхненну творчість, з'являються друзі, власна родина – у жовтні 1920 року одружується з коханням ще зі студентських років Софією Лободою (1890–1985), згодом матиме з нею сина Костику (1924–1934), але й... на очах руйнуються державницькі ідеали співвітчизників, гине УНР, багато знайомих полишає Україну – романтика революції переростає в докучливий катастрофізм: громадянський розбрат, голод, холод і безробіття.

З осені 1920-го до середини 1923 року М. Зеров викладає в соціально-економічному технікумі в містечку Баришівці (на Переяславщині), куди тимчасово переїжджає з розореного Києва. Із 1 жовтня 1923 року він професор української літератури у своїй *alma mater*, перекваліфікованій радвладою у Київський інститут народної освіти (КІНО; з 1 жовтня 1930 року КІПО – Київський інститут професійної освіти); із цього ж місяця очолює кафедру української літератури. Також із жовтня 1923-го по грудень 1926 року читає лекції з української літератури в Другій торговельно-промисловій школі, з 1923-го до травня 1925 року – у Київському кооперативному технікумі; 1924 року веде спецкурс з української літератури в Археологічному інституті; з грудня 1925-го по вересень 1928-го викладає в Залізнично-

експлуатаційному технікумі. Із жовтня 1930-го по жовтень 1933 року працює професором Київського інституту лінгвістичної освіти, зокрема з осені 1932-го очолює там кафедру теорії й історії перекладу. Крім того, у 1931–1933 роках викладає історію української літератури у вечірньому освітянському університеті. Зростання національної самосвідомості в суспільстві й певною мірою більшовицька українізація, з одного боку, успадкований від батька педагогічний хист і глибокі наукові знання, з другого боку, зробили М. Зерова відомим, затребуваним, що ще більше спонукало його до дослідництва, професійної активності, співпраці з періодикою, написання й видання книг. Не менш виразно на фоні творчого покоління вирізьбилася його іпостась метра київської неокласики, лідера поетичного «група п'ятірного» (також Максим Рильський, Павло Филипович, Освальд Бурггардт (на еміграції Юрій Клен), Михайло Драй-Хмара), невдовзі охрещеного більшовиками «контрреволюційно-терористичною групою професора Зерова».

1 вересня 1934 року – на одному з гребенів тоталітарного терору й геноциду проти українців – Миколу Костянтиновича звільняють із викладацької, а 1 листопада – і з наукової роботи в інституті. У січні 1935 року в пошуках заробітку він виїжджає до Москви; 27 квітня 1935 року – заарештований у підмосковному Пушкіні; 20 травня відправлений на розправу до Києва. Суд над поетом-ученим відбувся 1–4 лютого 1936 року; вирок – 10 років таборів із конфіскацією майна за контрреволюційно-терористичну діяльність. На початку червня 1936 року в'язень Зеров прибуває етапом на Соловки. Не полишає й там творчої праці, яка одна допомагала залишатися людиною, рятувала духовно: опікується табірною бібліотекою, вивчає іноземні мови, перекладає «Енеїду» Вергілія...

9 жовтня 1937 року рішенням Особливої трійки Управління НКВС по Ленінградській області справу М. Зерова, як і сотень інших політичних арештантів, було «оперативно» переглянуто й понад тисячі осіб оголошено смертний вирок. Розстріляли письменника 3 листопада 1937 року в урочищі Сандармох у Карелії

(РФ). Реабілітували посмертно 31 березня 1958 року, скасувавши всі попередні присуди «за відсутністю складу злочину».

** * **

47 років життя, які відміряла видатному полтавцеві доля, – надто мало, щоб сповна зреалізуватися духовно, здійснити численні творчі задуми. Однак Микола Зеров умів цінувати час: плід його трудів на диво щедрий, доробок вартісний, такий, що не втратив своєї ваги, незважаючи на півстолітнє перебування за ґратами радянських спецховищ, сама ж постать окреслена яскравими переказами, увіковічена мемуарними свідченнями сучасників.

Кажуть, що ще маленьким він зустрічався з Лесею Українкою. Дослідники припускають, що це могло бути 1903 року в Полтаві під час відкриття пам'ятника І. Котляревському, але краєзнавець П. Ротач наводить й інші відомості: «В Зінькові в 70-х роках краєзнавець В. С. Галушко чув від старих людей, що К. І. Зеров на своєму велосипеді їздив до Гадяча, щоб познайомитись з Лесею Українкою, а вона в свою чергу теж ніби приїздила в Зіньків і бавилася з дітьми інспектора Зерова, читала їм вірші та розповідала казки. Можливо, цей переказ вплив із знайомства батька поета з Оленою Пчілкою, котра мала багато знайомих серед полтавського вчительства. Це може бути вірогідним ще й тому, що Леся Українка в 90-і роки і на початку нового століття часто на ціле літо приїздила до Гадяча» (Ротач П. «Полтава їжить на видноті...» // Зоря Полтавщини. 1990. 23 жовтня. С. 3).

Як свідчать факти, у Зіньківській двокласній школі починали свою освіту багато талановитих, а в майбутньому й видатних людей. За словами самого М. Зерова, навчався він тут «в одній групі з Павлом Губенком (котрий тоді ще не був Остапом Вишнею), Михайлом Тархановим (відомим художником-графіком, у Москві) та Сергієм Подгаєвським – маляром бурлюківської банди і футуристом (номер торік у Полтаві)» (лист до Миколи Пле-

вака від 24 лютого 1924 р.) (Зеров М. *Українське письменство / упоряд. М. Сулима ; післямов. М. Москаленка. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. С. 1044*). «Отут – мені й повернути було б на “неокласицизм”, бо вчилися ми разом із М. К. Зеровим, – напише 1927 року й Остап Вишня в гумористичному творі «Моя автобіографія». – Так я не схотів. Самі ж знаєте, – неокласиком бути – силу треба терпіння. Читай Горація, Вергілія, Овідія та інших Гомерів. А бути сучасним письменником – значно легше. Нічого собі не читаєш, тільки пишеш. І всі задоволені. Так що наші з М. К. Зеровим стежки розійшлися. Він – на Рим, я – на Шенгері-ївку» (Вишня О. *Моя автобіографія // Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917–1937 : поезія – проза – драматургія – есей / підгот. тексту, фахове редагув. і передмов. проф. Ненка М. К. Київ : «Просвіта», 2001. С. 524*).

Провчившись три роки в Охтирці й закінчивши «прогімназію», 13-річний Микола сам їде до Києва, зустрічається з директором Першої гімназії (однієї з найкращих у місті) Є. А. Безсмертним, подає документи і стає учнем 4-го класу, а жити влаштовується в гуртожитку. Однокласником Миколи був земляк, майбутній фахівець із західноєвропейської історії й державний діяч Олександр Шульгин, який так пригадував гімназиста Зерова: «Росту він був середнього, може, навіть нижчого, ніж середній; мав біляве волосся, ясні очі, широке обличчя, трохи піднятий ніс; рот його здавався дуже великим – може, тому, що йому завжди хотілося сміятися. Сміятися всім нам у ті часи було легко, але здається, що Зеров був найвеселішим, хоч знову додаю: на вигляд. Ми з ним завжди товаришували, але близькими не були. Говорили між собою на абстрактні теми або про книжки, проте інтимності між нами не виникало. І мені здається, що Зеров, на вигляд такий товариський, був дуже самотнім, замкненим у собі і не мав у ті роки ближчих друзів. Що для нього було характерним – це надзвичайна начитаність. Учитись йому було легко, і весь вільний час він носився з книжками. Навряд чи хто-небудь з його товаришів у гімназії стільки читав. Уже тоді він любив поезію і знав її значно ліпше за інших. Він був не тільки здібним юна-

ком: у нього була просто дивовижна пам'ять. Ми проробляли з ним такі тести: давали прочитати при нас сторінку богословія і, згромадившись коло нього, стежили за рухом його зіниць (була умова, що текст має бути прочитаний лише один раз). Потім ми забирали підручник, і він повторював прочитане слово в слово... А текст ми вибирали трудний» (Шульгин О. Микола Зеров – юнак // Родинне вознище Зерових. Київ : «Гелікон», 2004. С. 35–36). За словами О. Шульгина, сам Зеров кваліфікував тоді свої переконання як «абсолютну безпринципність», стояв осторонь від громадських, політичних і соціальних питань; тим більше через якихось кілька років його вразило, «що з того веселого хлопчини вийшла така складна і оригінальна постать – провідник групи неокласиків, стійкий український національно-культурний діяч» (Там само, с. 38).

Навчався М. Зеров успішно, але медалі не отримав – як сам розцінював, «за крамолу»: видання (разом із товаришами Воскресенським, Гольденвейзером та Кожичем) опозиційного до адміністрації гімназії гумористичного журналу (Зеров М. Українське письменство... С. 1044). Але з багатьма вчителями в нього були прекрасні взаємини; Зеров – чи не єдиний зі студентів, який завжди виказував повагу педагогам і не допускав жодних витівок. «Із гімназійних учителів, – пише в «Автобіографії» 1928 року, – найбільше зобов'язаний: М. П. Попову (учителю історії в Охтирській гімназії десь коло 1902–1904 рр.), в Києві – С. В. Тайбші, учителеві латинської мови, у якого вчився і не обов'язкової на той час мови грецької; Мик. М. Лятошинському, учителеві історії, та проф. А. К. Мітюкову, що читав нам під назвою “законоведене” прекрасно збудований популярний курс енциклопедії права» (Там само, с. 603).

Як і О. Шульгин, М. Зеров мав усі шанси продовжити своє навчання в Петербурзі, де, як уважалося, найкращі викладачі та спокійніша суспільна атмосфера. У його листі до М. Плевака читаємо: «Спочатку під впливом батька думав вступити до Петербурзького філологічного інституту, конкурсний іспит з грецької мови пройшов, але не маючи надії потрапити відразу на ка-

зенний кошт (було 220 прохань на 30 вакансій), виїхав до Києва. Петербург справив на мене враження гнітюче, хоч потім я сильно жалкував, що того настрою не поборов і не спробував лишитися в Петербурзькому університеті» (Там само, с. 1044).

Тож М. Зеров стає студентом Київського університету св. Володимира і тут уже досягає свого повного росту – фахового та світоглядного. Завдяки, а подеколи всупереч усталеним методам навчання він «студіював джерела української історії XVIII ст., найбільше цікавлячись ідеологіями (історіографія, політичні прагнення, літературні погляди та уподобання) і побутом» (Там само, с. 563), почуваячись на факультеті «туго»: «Я хтів спеціалізуватися на Римі, але історики, як Покровський, філологи, як Сонні та Кулаковський, годували студентів греками, до яких я чуввав себе непідготовленим... Я перейшов на історичний відділ російський, але Довнар саджав усіх студентів за переписні та писцові книжки – брр... і досі противно згадувати того Довнара! Тоді, не шукаючи керівника, порішив я зайнятися українською історіографією і взяв у Даниловича тему про “Літопис Грабянки”, яку і обробляв протягом двох років, 1913–1914. Брак керівника і заступника і був причиною, що я при університеті лишений не був, хоча голова державної комісії проф. Грушка і хотів на тому настояти» (Там само, с. 1044–1045).

Образ Зерова-студента зберігся у спогадах його дружини Софії Федорівни: «Він був середнього зросту, досить стрункий, дуже рухливий, худорлявий. Одягався скромно, але дбайливо; взуття було вбоге, як і в усіх студентів в ті роки, але завжди чисте. Гарним на вроду назвати його не можна було, але не помітити серед натовпу студентів теж було неможливо. Він явно вирізнявся вмінням поводитися, якоюсь милою та природною інтелігентністю, життєрадісністю. Правильний овал обличчя, велике розумне чоло з зачесаним догори прямим руським волоссям, невеликі, але дуже уважні, трохи насмішкуваті сірі очі за скельцями окулярів – він був короткозорий, досить правильний ніс і повняві, часто складені в іронічно-добротливу усмішку губи, – такий він був у той час, коли я вперше його побачила» (Зеро-

ва С. Спогади про Миколу Зерова // *Родинне вогнище Зерових*. Київ : «Гелікон», 2004. С. 93). Уже в ті роки М. Зеров пильно стежив за літературно-мистецьким життям, виступав у пресі, читав лекції, дедалі глибше усвідомлюючи свою причетність «до праці, діяльності, боротьби» в ім'я «національного воскресіння» (з його виступу над могилою Б. Грінченка 1910 року) (Зеров М. *Українське письменство... С. 108*).

Під впливом А. І. Лещенка і свого дядька П. Я. Яреська ще в зінківський період життя, П. Й. Горецького в Кролевіці (там Зерови проживали впродовж 1905–1919 років – за новим місцем служби глави родини, потім знову повернулася до Зінькова), О. Я. Шульгина в Києві визрівала національна свідомість Миколи Костянтиновича, в університетські роки він був членом студентської громади, особливо товаришував з О. К. Дорошенком та Й. Ю. Гермайзе. Життя зробило з нього українського інтелігента-патріота, який уже добре розумів свою мету і призначення.

Про М. Зерова як науковця й викладача є чимало прихильних відгуків. Сучасників захоплювали його талант, працелюбність, ерудиція, закоханість у слово, студенти мали наставника за приклад і авторитет. Водночас дух і душа поета-вченого почувалися комфортно в такому комунікативно-злютованому світі – праглося ще більше творити.

Відбувши вбоге «златопільське ув'язнення» в період Першої світової війни, перемігши смерть – голод, тиф і полювання більшовицьких людоловів на українську інтелігенцію – у роки жовтневого перевороту та громадянської війни, він мріє про безкоштовне заручництво книжної келії, про літературознавчу й письменницьку діяльність.

Літературна спадщина М. Зерова доволі багата: це літературно-художні твори (оригінальні й перекладні), літературно-критичні статті, літературознавчі (історико-літературні) праці. За 10 років активної творчої діяльності з-під його пера вийшла ціла низка книг: майстерні переклади античної класики «Антологія римської поезії» (Київ, 1920), оригінально-перекладна збірка-поема «Камена» (Київ, 1924), монографії «Нове

українське письменство» (Київ, 1924), «Леся Українка» (Київ, 1924), збірники статей «До джерел» (Київ, 1926), «Від Куліша до Винниченка» (Київ, 1929), склографічне науково-навчальне видання конспекту лекцій «Українське письменство ХІХ ст.» (Київ, 1928). Крім того, М. Зеров – активний дописувач багатьох періодичних видань, ініціатор і співавтор чималої кількості різного роду книжкових видавничих проектів: упродовж 1910-го – початку 1930-х років у часописах «Світло», «Рада», «Літературно-науковий вістник», «Труд», «Вільна українська школа», «Книгар», «Нова громада», «Червоний шлях», «Життя й революція», «Бібліологічні вісті», «Глобус» та ін., а також у виданнях творів українських класиків і сучасників (виходили в «Друкарі», «Слові», «Сяйві», «Книгоспілці») було вміщено близько трьохсот його рецензій, оглядів, передмов, коментарів тощо (основна маса їх сьогодні зібрана, упорядкована й перевидана дослідниками (див.: Зеров М. Українське письменство / упоряд. М. Сулима ; післямов. М. Москаленка. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. 1301 с. ; Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : лекції, нариси, статті. Дрогобич : «Відродження», 2007. 568 с. та ін).

На початку 1930-х років поет підготував і мав намір випустити у світ розширені видання своїх «Камени» та «Римлян», утім цього зробити не вдалося. Переслідуваний режимом, він і «власноруч» зроблені переклади змушений був підписувати чужим прізвищем, щоб тільки їх опублікували. Та книги продовжували виходити й після смерті репресованого літератора. Так, у Львові під час Другої світової війни – 1943 року – зусиллями Святослава Гординського було дано нове життя «Камені» та збірнику «До джерел». У часописах «Вінницькі вісті», «Пробоем», а після війни – у «Рідному слові», «Вежі», «Литаврах», «Арці», «Світанні», «Українських вістях» популяризувати творчість свого старшого брата взявся Михайло Зеров (на еміграції письменник Михайло Орест). «Я хочу зробити для пам'яті брата, якому я багато чим зобов'язаний, все, що зможу. При своїх блискучих здібностях, ерудиції, ентузіастичній любові до художнього слова, енергії й упевненому, свідомому цілей “банбrehерству” («bahnbrecher» з

нім. – першопроходець. – Г. Б.) він дав, проте, лише невелику частину того, що міг би створити, коли б йому пощастило жити в людських умовах при людському режимові, – і прошу вірити мені, що в цій характеристиці мною керує не фамільна гордість, а тільки твереза об'єктивність» (цит. за . Москаленко М. Микола Зеров: доля і доробок // Зеров М. Українське письменство. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. С. 1236), – пише він у листі до С. Гординського від 6 лютого 1943 року. Як справжня данина пам'яті виглядають сьгодні ретельно впорядковані й видані М. Орестом книги творів М. Зерова – «Sonnetarium» (Берг-тесгаден, 1948), «Catalepton» (Філадельфія, 1951), «Corollarium» (Мюнхен, 1958), «Нове українське письменство» (Мюнхен, 1960). Подібно до побратима «неокласиків» Юрія Клена («Спогади про неокласиків», Мюнхен, 1947), М. Орест також увічнив чесні імена письменників цієї групи книгою-меморіалом «Безсмертні» (Мюнхен, 1963; проте сам уже цього видання не побачив).

Із ближчих до нас перевидань творів М. Зерова в Україні варто вирізнити «Вибране» (Київ, 1966), репринти «Антологія римської поезії», «Сонети й елегії», «Камена» (Київ, 1990), «Твори: в 2 томах» (Київ, 1990), «Українське письменство» (Київ, 2002), «Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка» (Дрогобич, 2007) та ін., а також основні публікації, що висвітлюють долю письменника: «Микола Зеров – поет і перекладач» М. Рильського (оприлюднена 1965 року в журналі «Жовтень», після смерті автора статті), «Спогади про неокласиків» Юрія Клена (перша українська публікація – 1990 рік, журнал «Україна»), «Микола Зеров. Літературно-критичний нарис» В. Брюховецького (Київ, 1990), «Київські неокласики» (Київ, 2003), «Родинне вогнище Зерових» (Київ, 2004) та ін. За творчістю письменника захищено низку дисертацій, створено монографії. Його оригінальні поезії та переклади знаходять удачних шанувальників поміж вибагливих смаком читачів початку третього тисячоліття, а наукові праці стають предметом ретельного студювання в закладах освіти. Вимогливий до себе митець, котрий тягнувся до найвищих взірців світового й національного письменстві, обдарований

педагог і трибун, літературознавець-енциклопедист, розбудовник української перекладацької школи, непохитний національний діяч, Микола Зеров не тільки свого часу виплекав гідних послідовників, але й надалі наснажує людей високого духовного гарту.

Незгасно горить свіча пам'яті славного краянина, осяює його путь духовну до сьогоднішнього й майбутніх поколінь українців, символізує перемогу правди над кривдою, слугує для нас значущим життєвим орієнтиром.

Галина БІЛИК

Розділ · 1

ПУБЛІКАЦІЇ МИКОЛИ ЗЕРОВА: ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІ ТВОРИ І ПЕРЕКЛАДИ, МОНОГРАФІЇ, СТАТТІ РІЗНИХ ЖАНРІВ, ЕПІСТОЛЯРІЙ

· 1910 ·

1. [Зеров М.]. Од київського студентства : [промова на могилі Бориса Грінченка] / М. Зеров [помилково вказане неточне прізвище] // Над могилою Б. Грінченка. Автобіографія, похорон, спомини, статті / упоряд. С. Єфремов. – К. : Вік, 1910. – С. 123–124.
2. Зеров М. Промова на могилі Бориса Грінченка: од Київського студентства // Рада. – 1910. – 14 мая / 27 трав.
3. Z. [Рецензія] // Літературно-науковий вісник. – 1910. – Т. LI. – Липень. – № 7. – С. 186–187.
Рец. на кн.: Чайковський А. Козацька помста : (оповідання з козацької старовини). – Львів, 1910. – 125 с.

· 1911 ·

4. Z. [Рецензія] // Світло. – 1911. – Квіт. – № 8. – С. 71–72.
Рец. на кн.: Гауф В. Казки (з малюнками) / перекл. О. Олесь. – 1911. – 72 с. – (Популярна бібліотека «Лан». – Серія для дітей, № 3.)
5. Z. N. [Рецензія] // Світло. – 1911. – Груд. – № 4. – С. 71–72.

Рец. на кн.: Івасик-Телесик : казка для дітей в лицах, у 4 одмінах / збіршував М. Л. Кропивницький. – Полтава, 1911. – 34 с.

• 1912 •

6. **Z. N.** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Берез. – № 7. – С. 62.
Рец. на кн.: Гайчук Г. Над Чорним морем : оповідання. – К., 1911. – (Популярна б-ка «Лан». – Серія для дітей, № 7).
7. **Z. N.** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Квіт. – № 8. – С. 58.
Рец. на кн.: Грінченко Б. Оповідання [про] Івана Котляревського. – К. : Вид. М. Грінченко, 1912.
8. **Z. N.** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Трав. – № 9. – С. 92–93.
Рец. на кн.: Подолянин С. Українець за кордоном і мандрівка в минуле. – Вид. «Дзвін». – 23 с. – (Народна б-ка, № 4).
9. **Z. N.** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Трав. – № 9. – С. 93.
Рец. на кн.: Про лихі пошесті та як боротися з ними. – Вид. «Дзвін». – 39 с. – (Народна б-ка, № 2).
10. **[Зеров М.]** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Трав. – № 9. – С. 93–94.
Рец. на кн.: Колланс Ф. Как самому устроить маленький аэроплан? – 72 с.; По Берленту. Р и С. Николаевы. Как привлечь птиц в наши сады и леса. – 29 с.; Савиньи. Научные развлечения / с фр.; перераб. Алькор. – Вып. 1. Математические развлечения. – 52 с. – (Б-ка И. Горбунова-Посадова, №№ 249, 258, 259).
11. **Z. M.** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Верес. – № 1. – С. 64–66.
Рец. на кн.: Аркас М. Історія України-Русі. – Вид. 2-ге. – Краків, 1912. – XVI+424 с.
12. **Z. M.** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Жовт. – № 2. – С. 82–84.
Рец. на кн.: Тесленко А. З книги життя : оповідання. – Вид. «Вік». – XX+305 с. – (Укр. бібліотека, № 21).
13. **Z. M.** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Листоп. – № 3. – С. 91–92.
Рец. на кн.: Єфремов С. Новий документ до старих позвів. – Вид. «Вік». – 70 с. – (Серія «Наші справи», № 17).

14. **Z. M.** М. Г. Халецький (24 декаб­ря 1888 – 15 нояб­ря 1912) : [некролог] // Світло. – 1912. – Груд. – № 4. – С. 63–64.
15. **Z. M.** [Рецензія] // Світло. – 1912. – Груд. – № 4. – С. 73–74.
Рец. на кн.: Проф. Мих. Грушевский. История Украины / авторизованный перевод со 2-го укр. изд. – СПб., 1913. – XVI+536 с. ; 387 рис.

• 1913 •

16. **Z. M.** [Рецензія] // Світло. – 1913. – Січ. – № 5. – С. 76–77.
Рец. на кн.: Синявський О. Про що співають кобзарі : про укр. істор. думи. – Вид. ім. Б. Грінченка. – 66 с. – (№ 3).
17. **Z. M.** [Рецензія] // Світло. – 1913. – Січ. – № 5. – С. 77–79.
Рец. на кн.: Святитель Юсаф Горленко, єпископ Білгородський / складар М. Лободовський. – Харків, 1912. – 49 с.
18. **З-в М.** Бояри Романови : [стаття] // Рада. – 1913. – 21 лют.
19. **Z. M.** 3 студентських років М. В. Лисенка : [стаття] // Світло. – 1913. – Лют. – № 6. – С. 30–38.
20. **З-в М.** [Рецензія] // Рада. – 1913. – 30 берез. ; Світло. – 1913. – Трав. – № 9. – С. 53–54.
Рец. на кн.: Записки Українського Наукового Товариства у Києві. – К., 1912. – Кн. X.
21. **Z. M.** Пам'яті М. Коцюбинського : [некролог-стаття] // Світло. – 1913. – Квіт. – № 8. – С. 4–9.
22. **Z. M.** [Рецензія] // Світло. – 1913. – Квіт. – № 8. – С. 63–66.
Рец. на кн.: Український студент. – СПб, 1913. – 3б. 1. – 59 с.
23. **Z. M.** // Світло. – 1913. – Трав. – № 9. – С. 59–60.
Рец. на кн.: Донцов Д. Модерне москвофільство. – 30 с.
24. **З-в М.** [Рецензія] // Рада. – 1913. – 21 трав.
Рец. на кн.: Записки Українського Наукового Товариства у Києві. – К., 1913. – Кн. XI.
25. **З-в М.** [Рецензія] // Рада. – 1913. – 31 трав.
Рец. на кн.: Записки Наукового Товариства імені Шевченка. – Львів, 1913. – Кн. I. – Т. CXIII.

26. **З-ров М.** [Рецензія] // Рада. – 1913. – 2 черв.
Рец. на кн.: Семенко М. Prélude : лірика. – К., 1913. – 40 с.
27. **[Зеров М.]** Концерт пам'яті М. Лисенка: [замітка] / [Б. п.] // Рада. – 1913. – 13 серп.
28. **З. М.** [Рецензія] // Світло. – 1913. – Жовт. – № 2. – С. 75–76.
Рец. на кн.: Пахаревський. Оповідання. – Кн. 3. – К. : Вік, 1913. – 119 с. – (Укр. бібліотека, № 22).
29. **З. М.** [Рецензія] // Світло. – 1913. – Листоп. – № 3. – С. 72–74.
Рец. на кн.: Єфремов С. Співець боротьби і контрастів : спроба літературної біографії і характеристики Франка. – К. : Вік, 1913. – 208 с.
30. **З-в М.** [Рецензія] // Рада. – 1913. – 28 листоп.
Рец. на кн.: Записки Українського Наукового Товариства у Києві. – К., 1913. – Кн. XII.
31. **З-в М.** [Рецензія] // Рада. – 1913. – 13 груд.
Рец. на кн.: Записки Наукового Товариства імені Шевченка у Львові / ред. М. Грушевський. – Львів, 1913. – Кн. III. – Т. СХV.
32. **З-в М.** [Рецензія] // Рада. – 1913. – 13 груд.
Рец. на кн.: Історичні листки. – Вип. 1–4. – (Видавець І. Крип'якевич).

• 1914 •

33. **З. М.** // Світло. – 1914. – Січ. – № 5. – С. 51–54.
Рец. на кн.: Отчет попечителя Киевского учебного округа о состояниии учебных заведений округа за 1912 г.
34. **З. М.** [Рецензія] // Світло. – 1914. – Січ. – № 5. – С. 65–67.
Рец. на кн.: Український студент. – СПб., 1913. – Зб. 2.
35. **З. М.** [Рецензія] // Рада. – 1914. – 2 квіт.
Рец. на кн.: Україна : науков. тримісячник українознавства. – К., 1914. – Кн. 1.
36. **З. М.** [Рецензія] // Рада. – 1914. – 24 квіт.
Рец. на кн.: Записки Українського Наукового Товариства в Києві. – К., 1914. – Кн. XII.

37. **Z. M.** [Рецензія] // Світло. – 1914. – Трав. – № 9. – С. 82–83.
Рец. на кн.: Український студент. – СПб., 1914. – Зб. 3.

• 1916 •

38. **[Зеров Н.]**. Вопросы внешкольного образования и Зеньковское земство : [статья] / [Б. п.] // Труд. – 1916. – 4 нояб.
39. **Зеров Н.** Культурно-просветительные начинания Полтавского губернского земства : [статья] // Труд. – 1916. – 16 сент. ; 23 сент.

• 1917 •

40. **Зеров М.** Зайва красномовність : [стаття] // Труд. – 1917. – 28 лип.
41. **Зеров М.** З виступів у дебатах на Всеукраїнському учительському з'їзді : [стаття] // Вісник педагогічно-професійного з'їзду. – 1917. – 16 серп.
42. **Зеров М.** Лайка – не відповідь : [стаття] // Труд. – 1917. – 1 верес.
43. **Зеров М.** [Рецензія] // Вільна українська школа. – 1917. – Жовт. – № 2. – С. 124–125.
Рец. на кн.: Грушевський Мих. Всесвітня історія в короткім огляді. – К., 1917. – Част. I. – Вид. 2-ге. – 167 с. ; Част II. – 176 с.
44. **Зеров М.** [Рецензія] // Вільна українська школа. – 1917. – Жовт. – № 2. – С. 125.
Рец. на кн.: Коцюбинський М. Іван Франко : реферат, читаний у чернігівській «Просвіті» р. 1908. – К. : Криниця, 1917. – 32 с.
45. **З. М.** [Рецензія] // Вільна українська школа. – 1917. – Жовт. – № 2. – С. 122–123.
Рец. на кн.: Нібур. Оповідання про давніх героїв / пер. з нім. М. Якимовецького. – Петроград : Благодійне тов-во по вид. загальноюкрисних та дешевих книжок», 1916. – 83 с.

46. **Зеров М.** [Рецензія] // Вільна українська школа. – 1917. – Листоп.-Груд. – № 3/4. – С. 218–219.
Рец. на кн.: Грушевський Мих. Всесвітня історія в короткім огляді. – К., 1917. – 144 с. – Част. III.
47. **З. М.** [Рецензія] // Вільна українська школа. – 1917. – Листоп.-Груд. – № 3/4. – С. 216–217.
Рец. на кн.: Проф. Ростовцев М. І. Давно минуле нашого півдня / перекл. Л. Чикаленко. – Петроград : Благодійне тов-во по вид. загальнокорисних та дешевих книжок, 1916. – 48 с.
48. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1917. – Груд. – № 4. – Стовп. 207–208.
Рец. на кн.: Олесь О. З журбою радість обнялась. – Вид 2-ге. – К. : Час, 1917. – 142 с. – Кн. 1.

• 1918 •

49. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Січ. – № 5. – Стовп. 284.
Рец. на кн.: Мандрика М. З книги гніву. – 28 с.
50. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Січ. – № 5. – Стовп. 282–283.
Рец. на кн.: Федорченко Ів. Летюча зоря : співомова про часи революції 1905–1908 років. – К. : Українсько-руське вид-во «Гасло», 1917. – 23 с. – (№ 5).
51. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Лют. – № 6. – Стовп. 344–345.
Рец. на кн.: Мандрика М. Пісні про Анемону : поезії. – К., 1917. – 176 с. – Т. 1.
52. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Лют. – № 6. – Стовп. 346.
Рец. на кн.: Мандес Катюль. Поезії в прозі / перекл. і передм. М. Вороного. – К. : Шлях, 1917. – 24 с.
53. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Лют. – № 6. – Стовп. 348.

- Рец. на кн.: Козар Л. Степові зорі : поезії. – Катеринослав, 1917. – 32 с. – Кн. 1.*
- 54. Зеров М.** [Рецензія] // Літературно-науковий вісник. – 1918. – Т. LXIX. – Лют.-Берез. (№ 2/3). – С. 264–266.
Рец. на кн.: Пушкін О. Драматичні твори / перекл. з передм. та поясн. д-ра І. Франка. – Львів, 1917. – XXXVII+217 с. – (Всесвітня бібліотека, № 46).
- 55. Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Берез. – № 7. – Стовп. 407–410.
Рец. на кн.: Загул Д. З зелених гір : поезії. – К. : Час, 1918. – 104 с.
- 56. Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Берез. – № 7. – Стовп. 411.
Рец. на кн.: Тетмаєр К. За скляною стіною : поезії в прозі / перекл. А. Павлюка. – К. : Шлях, 1917. – 24 с.
- 57. Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Берез. – № 7. – Стовп. 401.
Рец. на кн. : Тищенко Ю. Хто такий В. Винниченко : біографічний нарис. – К., 1918. – 16 с.
- 58. Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Квіт. – № 8. – Стовп. 472–474.
Рец. на кн.: Савченко Я. Поезії. – Житомир, 1918. – 104 с. – Кн. 1.
- 59. З. М.** [Рецензія] // Вільна українська школа. – 1918. – Квіт.-Трав. – № 8/9. – С. 272.
Рец. на кн.: Словарець до Г. Юлія Цезаря війни з галійцями / зладив Юліан Кобилянський, ц. к. професор. – Чернівці : Накладом т-ва «Руська школа», 1917. – 107 с.
- 60. Зеров М. І. С. Нечуй-Левицький (1838–1918) :** [некролог-стаття] // Народна справа. – 1918. – Квіт.-Трав. – №16/17. – С. 21–24.
- 61. З. М.** [Рецензія] // Вільна українська школа. – 1918. – Квіт.-Трав. – №8/9. – С. 272–273.
Рец. на кн.: Франко І. Semper tiro : зб. поезій. – Черкаси : Сіяч, 1917. – 133 с. ; Франко І. Semper tiro : зб. поезій. – К. : Криниця, 1917. – 138 с.

62. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Черв. – № 10. – Стовп. 602–603.
Рец. на кн.: Святогор О. Поеми. – К. : Шлях, 1918. – 15 с. – (№ 4).
63. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Черв. – № 10. – Стовп. 601–602.
Рец. на кн.: Тенянюк П. До раю злotosяйного : поезії. – Черкаси, 1917. – 158 с. – Т. 1.
64. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Лип. – № 11. – Стовп. 665.
Рец. на кн.: Ковальчук П. А. Моя муза. – Вид. 2-ге. – К., 1918. – 32 с. – Зб. 2.
65. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Жовт. – № 14. – Стовп. 860–862.
Рец. на кн.: Манжура Ів. Поезії (з додатком біографії, написаної д. Шукінім). – Черкаси : Сіяч, 1918. – XII+81 с.
66. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Жовт. – № 14. – Стовп. 854–857.
Рец. на кн.: Франко І. Моисей: поема с предисловием автора / просмотренный автором перевод со втор. укр. изд. В. Дятлова. – Вена, 1917. – 85 с. – (Библиотека пленника. Образцы укр. литературы. – Серия I, № 1).
67. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Груд. – № 16. – Стовп. 964–965.
Рец. на кн.: Романович-Ткаченко Н. Життя людське : збірка оповідань. – Черкаси : Сіяч, 1918. – 255 с. – (№ 32).
68. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1918. – Груд. – № 16. – Стовп. 987–988.
Рец. на кн.: Скалки життя. Український декламатор : зразки творчості укр. письменників в поезії і прозі для читання і декламації / упоряд. С. Паночіні. – К., 1918. – 160 с.

• 1919 •

69. **Котляревський І.** «Енеїда», на українську мову перелицьована : поема в 6 част. / ред. О. Дорошкевич ; зауваги до тво-

- ру, переклад з лат. м. фрагментів «Енеїди» Вергілія в тексті супровідної статті **М. Зерова**. – К. : Криниця, 1919. – С. V–XIV, XIX–XXIII (друга пагінація). – (Шкільна бібліотека, № 1).
- 70. Зеров М.** Нова книжка Карманського : [рецензія] // Літературно-науковий вісник. – 1919. – Т. LXXI. – Січ. – № 1. – С. 117–120.
- 71. Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Січ. – № 17. – Стовп. 1045–1046.
Рец. на кн.: Левченко Г. Чернігівські силуети : оповідання. – Пирятин : Вид. Якова Юровського, 1918. – 64 с.
- 72. Зеров М.** Поема про ген[ерала] М. Завадовського : [рецензія] / М. Зеров // Наше минуле. – 1919. – Січ.-Лют. – № 1/2. – С. 157–161.
- 73. Зеров М.** [Рецензія] // Музагет. – 1919. – Січ.-Берез. – № 1/3. – С. 153–156.
Рец. на кн.: Рильський М. Під осінніми зорями : лірики книжка друга, 1910–1918. – К. : Грунт, 1918. – 128 с. – (Універсальна б-ка, № 17).
- 74. Зеров М.** Гр. Чупринка : з приводу нового видання творів : [рецензія] // Книгар. – 1919. – Лют. – № 18. – Стовп. 1101–1110.
- 75. Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Берез. – № 19. – Стовп. 1212–1213.
Рец. на кн.: Календар на рік звичайний 1919 / ред. М. Кушнір. – К. : Благодійне т-во вид. загальнокорисних та дешевих книжок», 1919. – 136 с. – (Рік видання третій).
- 76. Зеров М.** Українське письменство в 1918 році : [огляд] // Літературно-науковий вісник. – 1919. – Берез. – № 3. – С. 331–344.
- 77. Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Берез. – № 19. – Стовп. 1225–1226.
Рец. на кн.: Український декламатор : з портретами поетів та письменників / уложив П. А. Ковальчук. – К., 1918. – 250+VI с. ; Барвисті квіти : декламатор : хрестоматія / уложив Ст. Гаєвський. – К. : Поступ, 1919. – 158+2 нумер. с.

78. [Зеров М.]. М. І. Туган-Барановський (1865–1919) : [некролог] / [Б. п.] // Книгар. – 1919. – Берез. – № 19. – Стовп. 1232–1233.
79. [Зеров М.]. Н. М. Кибальчич : [некролог] / [Б. п.] // Книгар. – 1919. – Берез. – № 19. – Стовп. 1233.
80. Зеров М. [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Квіт. – № 20. – Стовп. 1305–1306.
Рец. на кн.: Шляхом волі. – Київ–Ляйпціг : Нова бібліотека, Українська накладня, 1918. – 96 с. – (Ч. 1).
81. Зеров М. [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Квіт. – № 20. – Стовп. 1277.
Рец. на кн.: Марковський М. Іван Франко : спроба його літературної характеристики. – К. : Шлях, 1918. – 24 с. – (№ 23).
82. Зеров М. Музагет (Місячник літератури і мистецтва. Січень – лютий – березень. 1–3. 1919. Київ. 168 с. + 4 нумер. с. Вид. «Сяйво») : [огляд] // Літературно-науковий вісник. – 1919. – Квіт.-Черв. – № IV/VI. – С. 89–91.
83. Зеров М. Леся Українка: з нагоди нового видання творів// Книгар. – 1919. – Трав. – № 21. – Стовп. 1349–1360.
Рец. на кн.: Українка Леся. Твори. – К.: Друкар, 1918. – 253 с. – Т. 1.
84. Зеров М. [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Трав. – № 21. – Стовп. 1421.
Рец. на кн.: Головка А. Самоцвіти : поезії. – Кременьчук : Молодик, 1919. – 32 с.
85. Зеров М. [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Черв. – № 22. – С. 1492–1494.
Рец. на кн.: Самійленко В. Україні : збірник поезій 1884–1917 рр. – Вид. 2-ге. – Сміла : Промінь, 1918. – VII+147 с.
86. Зеров М. [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Черв. – № 22. – Стовп. 1498–1500.
Рец. на кн.: Ясна зброя : зразки з укр. красного письм. для читання й декламації / склав Ів. Азовський. – К., 1918. – 288 с.
87. Єфремов С. З приводу однієї рецензії / редакційний коментар М. Зерова// Книгар. – 1919. – Лип.-Серп. – № 23/24. – Стовп. 1645–1646.

88. **Зеров М.** «Наше минуле» (Журнал історії, літератури і культури. 1918, чч. 1, 2, 3: [рецензія] // Книгар. – 1919. – Лип.-Серп. – № 23/24. – Стовп. 1581–1587.
89. **Зеров М.** [Рецензія] // Літературно-науковий вісник. – 1919. – Лип.-Верес. – № 7/9. – С. 177–179.
Рец. на кн.: Франс А. Повстання ангелів (Larevoltedesanges) / перекл. з фр. Остап Нитка. – К. : Криниця, 1919. – 278 с. – (Світова бібліотека, ч. 4).
90. **Зеров М. А. А. Пінчук :** [некролог] // Вільна українська школа. – 1919. – Серп.-Жовт. – № 1/3. – С. 70 ; Слово. – 1919. – 1 жовт.
91. **[Зеров М.]**. Делегація українських шкіл у попечителя : [стаття] / [Б. п.] // Рада. – 1919. – 6 верес.
92. **[Зеров М.]**. Полтавські свята : [стаття] / М.И.К. // Рада. – 1919. – 11 верес.
93. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Верес.-Жовт. – № 25/26. – Стовп. 1769–1772.
Рец. на кн.: Слісаренко О. На березі Кастальському. – К. : Сяйво, 1919. – 80 с.
94. **[Зеров М.]**. В. Д. Петрушевський (пом. 18 червня 1919 р.) : [некролог] / [Б. п.] // Книгар. – 1919. – Верес.-Жовт. – № 25/26. – Стовп. 1777–1778.
95. **[Зеров М.]**. П. Я. Дорошенко (пом. 12 липня 1919 р.) : [некролог] / [Б. п.] // Книгар. – 1919. – Верес.-Жовт. – № 25/26. – Стовп. 1781.
96. **[Зеров М.]**. Володимир Кобилянський (пом. 10 вересня 1919 р.) : [некролог] / [Б. п.] // Книгар. – 1919. – Верес.-Жовт. – № 25/26. – Стовп. 1782.
97. **Зеров М.** [Рецензія] // Книгар. – 1919. – Листоп. – № 27. – Стовп. 1868–1870.
Рец. на кн.: Тарноградський В. Баянові струни : поезії. – К. : Всеукр. вид-во, 1919. – 30 с.
98. **Зеров М.** З літературної спадщини Кобилянського : [огляд] // Промінь. – 1919. – 2–9 груд.

99. **Зеров М. М.** Могілянський. М. М. Коцюбинський (До біограф. письменника. В-во «Десенські хвилі». Чернігів, 1919. 16 с.). М. Могілянський. Іван Франко (Вид. відділ губ. Наросвіти. 9 с.) : [огляд] // Книгар. – 1919. – Груд. – № 28. – Стовп. 1912.
100. **З. М.** «Об українском искусстве» : [рецензія] // Книгар. – 1919. – Груд. – № 28. – Стовп. 1947–1949.
101. **[Зеров М.]**. Гнат Михайличенко (Ігнатій Михайлич, нар. 27 вересня 1892 р., пом. 21 листопада 1919 р.) : [некролог] / [Б. п.] // Книгар. – 1919. – Груд. – № 28. – Стовп. 1961–1962.
102. **[Зеров М.]**. Василь Чумак (пом. 21 листопада 1919 р.) : [некролог] / [Б. п.] // Книгар. – 1919. – Груд. – № 28. – Стовп. 1962–1963.

• 1920 •

103. **Зеров М.** Антологія римської поезії. Катулл. – Вергілій. – Гораций. – Проперцій. – Овідій. – Марціал / уклад., перекл. з лат. **М. Зерова**. – К. : Друкар, 1920. – 63, [1] с. – Примітки. – С. 51–63.
104. **Зеров М.** Володимир Кобилянський : замість характеристики : [вст. стаття] // Кобилянський В. Мій дар : посмертна збірка творів. – К. : Друкар, 1920. – С. 5–12.
105. **[Зеров М.]**. До 25-літнього ювілею С. О. Єфремова / [Б. п.] // Книгар. – 1920. – Січ.-Берез. – №29/31. – Стовп. 1–4.
Анотація: авторство статті засвідчив Г. Кочур 1989 р.
106. **Зеров М.** [Передмова] // Нова українська поезія : збірник / уложив **М. Зеров**. – К. : Державне вид-во України, 1920. – С. 5–18.
107. **Перець І. Л.** Народні оповідання / І. Л. Перець ; перекл. з євр. **М. Зерова** і О. Гера. – К. : ДВУ, 1920. – 93 с.

• 1921 •

- 108. Зеров М.** [Рецензія] // *Голос друку*. – 1921. – № 1. – С. 193–194.
Рец. на кн.: Сінклер А. Герой капіталу / перекл. і передм. Н. Романович. – К. : Всеукр. держ. в-во. – 102 с. – (Універсальна бібліотека, № 17).
- 109. Зеров М.** [Рецензія] // *Голос друку*. – 1921. – № 1. – С. 195–196.
Рец. на кн.: Українка Леся. «В катакомбах» і інші п'єси. – К. : Всеукр. держ. в-во, 1920. – 71 с. – (Універсальна бібліотека, № 2) ; Українка Леся. Поеми / передм. П. Филиповича. – К. : Всеукр. держ. в-во. – 76 с. – (Універсальна бібліотека, № 10).
- 110. Зеров М.** [Рецензія] // *Голос друку*. – 1921. – № 1. – С. 193.
Рец. на кн.: Роллан Р. Жан Кристоф / перекл. Джунківської. – К. : Всеукр. держ. в-во. –XVI+102 с. – (Універсальна бібліотека, № 14).
- 111. Зеров М.** [Рецензія] // *Голос друку*. – 1921. – № 1. – С. 201–202.
Рец. на кн.: Шевченко Т. Революційні поезії / передм. Є. Григорука. – К. : Всеукр. держ. в-во, 1921. – XXIV+86 с. – (Універсальна бібліотека, № 16).
- 112. Зеров М.** «Шляхи мистецтва» : місячник / відп. ред.: В. Блакитний (В. Еллан), І. Коцюба. – Х. : Всеукр. Держ. в-во, 1921. – 62 с. – Ч. 1 : [огляд] // *Голос друку*. – 1921. – № 1. – С. 202–204.

• 1923 •

- 113. Зеров М.** [Передмова] // *Слово : декламатор / уложив М. Зеров*. – К. : Слово, 1923. – С. 3.
- 114. Зеров М.** Українська література в 1922 році : [огляд] // *Правобережний кооператор*. – 1923. – Січ.-Лют. – №1/2. – С. 93–96.

115. **З. М.** [Рецензія] // Нова Громада. – 1923. – Жовт. – №11/12. – С. 31–32.
Рец. на кн.: Загул Д. Поетика : підручник по теорії поезії для факсоцвихів, пед. курсів, профтехнічних шкіл, технікумів та для самонавчання / переднє сл. Б. Якубського. – К. : Спілка, 1923. – 144 с.
116. **Зеров М.** [Рецензія] // Нова Громада. – 1923. – Листоп. – № 13/14. – С. 30–31.
Рец. на кн.: Плевако М. Хрестоматія нової української літератури / рекомєнд. Головоцвихом Наркомосвіти УСРР як підручна книга при вивченні укр. літ. в ст. кл. трудової шк. – Х. : Рух. – Т. II : Від поч. 80-х рр. XIX ст. до ост. часів. – 1923. – XV+528 с.
117. **Зеров М.** Скорпіон : [вірш] // Червоний Шлях. – 1923. – № 9. – С. 42.

• 1924 •

118. **Зеров М.** Камена : поезії. – К. : Слово, 1924. – 80 с. – *Прим.*: С. 61–76.
119. **Зеров М.** Леся Українка : критично-біографічний нарис. – К. : Книгоспілка, 1924. – 64 с.
120. **Зеров М.** Нове українське письменство : іст. нарис. – К. : Слово, 1924. – 134, [2] с. – Вип. 1.
121. **Зеров Н.** Покорный воле бога беспощадной... : (стихотв.) // Антология украинской поэзии в русских переводах / под. ред. А. Гатова и С. Пилипенко ; вст. ст. А. Билецкого. – К. : ГИУ, 1924. – С. 93.
122. **Листи Лесі Українки** до Михайла Коцюбинського : [з: 1893 р., 1901 р. 1904 р.] / подав **М. Зеров** // Україна : наук. трьохмісячник українознавства / під ред. акад. М. Грушевського. – К. : ДВУ, 1924. – Кн. 1-2. – С. 168–169.
123. **Українка Леся.** Твори : в 7 т. – К. ; Х. : Книгоспілка, 1923–1925.

Т. 1 : Лірика / крит.-біогр. нарис **М. Зерова**. – Х.–К. : Книгоспілка, 1923–1924. – ІХVI. – 404 с. : портр., факс.

- 124. Зеров М.** Українська література в 1923 році : [огляд] // Нова громада. – 1924. – Січ. – № 17. – С. 29–30 ; Лют. – № 18. – С. 30–31.
- 125. Зеров М.** [Огляд] // Україна. – 1924. – № 3. – С. 173–175 ; Нова громада. – 1924. – № 26/27. – С. 28.
Анотація: огляд вид. : Шевченківський збірник / ред. П. П. Филипович. – К. : Соробкооп, 1924. – 151 с. – Т. 1.
- 126. Z.** Мамонтів Я. У тієї Катерини: інсценізація поезії Т. Шевченка : [критичний відгук // Червоний шлях. – 1924. – Берез. – № 3. – С. 293.
- 127. Сковорода Г.** Вірші латинською мовою / перекл. з лат. і прим. **М. З. [М. Зерова]** // Червоний шлях. – 1924. – Берез. – № 3. – Прим. [Про латиномовні поезії Григорія Сковороди]. – С. 93–94.
- 128. Зеров М.** Лист до редакції // Література. Наука. Мистецтво (газета). – 1924. – 7 верес.
- 129. Зеров М.** [Рецензія] // Червоний шлях. – 1924. – Жовт. – № 10. – С. 289–290.
Рец. на кн.: Олесь О. Вибір поезій. 1903–1923 / вст. ст. М. Грушевського. – Прага : Вид. С. Лаврова. – XVI+168 с.

• 1925 •

- 130. Брюсов В.** 1873–1924. – К. : ДВУ, 1925.
Анотація: у книзі вміщено 14 перекладів М. Зерова.
- 131. Зеров М.** [Виступ на диспуті «Шляхи розвитку сучасної літератури», 24.05.1925 р.] // Шляхи розвитку сучасної літератури. Диспут. – К. : Культкомісія місцкому УАН, 1925. – С. 23–30.
- 132. Зеров М.** Марко Черемшина і галицька проза : [вст. стаття] // Черемшина М. Село вигибає : новели з гуцульського життя. – К. : Книгоспілка, 1925. – С. 7–22.

133. **Зеров М.** Франко-поет : [вст. стаття] // Франко І. Поезії. – К. : Книгоспілка, 1925. – С. 5–55.
134. **Зеров М.** В справі критично-бібліографічного журналу («Нова книга», 1925, ч. 4–6) : [стаття] // Бібліологічні вісті. – 1925. – № 1/2. – С. 118–123.
135. **Зеров М.** Нова збірка Тичини // Життя й революція. – 1925. – Січ.-Лют. – № 1/2. – С. 79–81.
Рец. на кн.: Тичина П. Вітер з України : поезії. – В-во «Червоний шлях», 1924. – 86 с.
136. **Зеров М.** [Лист до редакції] // Більшовик (газета). – 1925. – 20 берез.
137. **Зеров М.** Нові твори М. Черемшини : [рецензія] // Життя й революція. – 1925. – Квіт. – № 4. – С. 21–24.
138. **Зеров М.** [Рецензія] // Червоний шлях. – 1925. – Трав. – № 5. – С. 212–214.
Рец. на кн.: Загул Д. Наш день. 1919–1923–1925. – Х. : Держ. в-во України, 1925. – 50 с.
139. **Зеров М.** З сучасної української прози : [огляд] // Життя й революція. – 1925. – Трав. – № 5. – С. 32–38.
140. **Зеров М.** Європа – просвіта – освіта – лікнеп // Життя й революція. – 1925. – Черв.-Лип. – № 6/7. – С. 68–71.
141. **Зеров М.** [Рецензія] // Червоний шлях. – 1925. – Черв.-Лип. – № 6/7. – С. 327–330.
Рец. на вид.: Музичка А. Леся Українка : її життя, гром. діяльн. і поетична творчість. – Одеса : Держ. в-во України, 1925. – XII+108 с. – (Критична бібліотека).
142. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1925. – Черв.-Лип. – № 6/7. – С. 132–133.
Рец. на кн.: Маланюк Є. Стилет і стилос : вірші 1923–1924. – Подєбради (Чехія) ; Київ, 1925. – 47 с.
143. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1925. – Черв.-Лип. – № 6/7. – С. 123.
Рец. на кн.: Терещенко М. Чорнозем : поезії. – Держ. в-во України, 1924. – 65 с.

144. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1925. – Серп. – № 8. – С. 89–90.
Рец. на кн.: Капустянський І. Валеріян Поліщук : спроба характеристики творчості з портретом, автографом і автобіографією поета та бібліографічним покажчиком. – Х. : ДВУ, 1925. – 169 с. : портр. – (Укр. критична бібліотека за ред. літ. й етногр. секції науково-дослідчої катедри історії укр. культури в Харкові, № 1).
145. **Зеров М.** Володимир Сосюра – лірик і епик: з приводу роману «Тарас Трясило» : [рецензія] // Життя й революція. – 1925. – Верес. – № 9. – С. 30–37.
146. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1925. – Верес. – № 9. – С. 104–105.
Рец. на кн.: Доленго М. Критичні етюди. – ДВУ, 1925. – 72 с.
147. **З. М.** Осип Маковей : [некролог] // Життя й революція. – 1925. – Верес. – № 9. – С. 97.
148. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1925. – Жовт. – № 10. – С. 109.
Рец. на кн.: Куліш П. Чорна рада, хроніка 1663 р. / ред. О. Гермайзе. – К. : Книгоспілка, 1925. – XXXII+25 с. – (Літературна бібліотека).
149. **Зеров М.** Пам'яті В. Самійленка : [стаття-некролог] // Життя й революція. – 1925. – Жовт. – № 10. – С. 44–50.
150. **Лукрецій.** Про природу речей / Лукрецій ; перекл. з лат. і прим. **М. З. [М. Зерова]** // Червоний шлях. – 1925. – Жовт. – № 10. – Прим. – С. 70–71.
151. **Зеров М.** Євразійський ренесанс і пошехонські сосни // Життя й революція. – 1925. – Листоп. – № 11. – С. 67–72.
152. **Зеров М.** З листування Лесі Українки : [огляд] // Життя й революція. – 1925. – Груд. – № 12. – С. 100–102.
153. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1925. – Груд. – № 12. – С. 107.
Рец. на вид.: Ібаньєс Б. Хатина / перекл. з ісп. В. Самійленка ; ред. та передм. С. Савченка. – К. : ДВУ, 1925 – 272 с. – (Універсальна бібліотека, № 23) ; Ібаньєс Б. Валенсійські оповідан-

ня / перекл. з ісп. В. Самійленка ; ред. та передм. С. Савченка. – К. : ДВУ, 1926. – 231 с. – (Універсальна бібліотека, № 22).

154. **Зеров М.** Василь Елланський : [некролог] // Життя й революція. – 1925. – Груд. – № 12. – С. 34–37.

• 1926 •

155. **Зеров М.** До джерел : літ.-критич. ст. – К. : Слово, 1926. – 131, [2] с.
156. **Зеров М.** З літературних творів Стебницького : [оглядкоментар] // Стебницький П. Я. 1862–1923. – К. : Слово, 1926. – С. 89–93.
- *157. **Зеров М.** «Непривітаний співець» // Щоголів Я. І. Поезії. – К. : Книгоспілка, 1926. – С. VII–XLIV.
158. **Зеров М.** Поезія: Аристарх. Навсикая. Діва. Олександрія. Князь Ігор. В степу. Тягар робочих літ. Овідій. Київ. З лівого берега // За двадцять п'ять літ : [хрестоматія] / уклад. А. Лебідь, М. Рильський. – К. : [б. в.], 1926. – С. 301–304.
159. **Зеров М.** Юлій Словацький : [вст. стаття ; 1925] // Словацький Ю. Мазепа : трагедія на 5 актів / перекл. і вступ. ст. **М. Зерова**. – К. : Слово, 1926. – 134 с. – С. 7–19.
160. **Зеров М.** О, як мене втомили рядки готичних літер... ; Передосінні дні і безголосі ночі... : [вірші] // Зоря. – 1926. – № 15. – С. 4.
161. **Зеров М.** Київ (З лівого берега) ; Лотофаги : [сонети] // Зоря. – 1926. – № 18. – С. 3.
162. **Зеров М.** Наші літературознавці і полемісти // Червоний шлях. – 1926. – Квіт. – № 4. – С. 151–177.
163. **Зеров М.** Перед судом методолога : [стаття] // Життя й революція. – 1926. – Лип. – № 7. – С. 84–91.
164. **Зеров М.** [Рецензія] // Червоний шлях. – 1926. – Листоп.-Груд. – № 11/12. – С. 262–263.
Рец. на кн.: Самійленко В. Вибрані твори / передн. сл., прим. і ред. О. Дорошкевич. – К. : Книгоспілка, 1926. – (Літературна бібліотека).

• 1927 •

165. **Зеров М.** До перекладу «Іліади» : [вст. стаття] // Руданський С. Поезії. – К. : Книгоспілка, 1927. – С. 3–6.
166. **Зеров М.** Літературні митарства «Люборацьких» : [вст. стаття] // Свидницький А. Люборацькі. – К. : Книгоспілка, 1927. – С. 1–13.
167. **Зеров М.** Осип-Юрій Федькович та його повісті : [вст. стаття] // Федькович О.-Ю. Люба-згуба та інші оповідання. – К. : Сяйво, 1927. – С. 5–33.
168. **Куліш П.** Поезії / ред. і вст. ст. **М. Зерова.** – К. : Книгоспілка, 1927. – LXIV + 126 + XIV с.
169. **Зеров М.** Мої зустрічі з Г. І. Нарбутом : [стаття] // Бібліологічні вісті. – 1927. – № 1. – С. 101–104.

• 1928 •

170. **Зеров М.** [Рецензія] // Література. – Зб. 1 / за ред. акад. С. Єфремова, М. Зерова, П. Филиповича. – К. : УАН, 1928. – С. 250–254.
Рец. на кн.: Марковський М. Найдавніший список «Енеїди» І. П. Котляревського й деякі думки про генезу цього твору. – К. : УАН, 1927. – 182+2 нумер. с. – (Зб. іст.-філол. відділу № 44).
171. **Зеров М.** Українське письменство ХІХ ст. – К. : [б. в.], 1928. – 241 с.
172. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1928. – Лют. – № 2. – С. 187–189.
*Рец. на кн.: Жемчужников Л. М. Мои воспоминания из прошлого / вст. ст. и примеч. С. В. Бахрушина. – М. : Изд-во М. и И. Сабашниковых. – (Записки прошлого).
Вып. 1. От Кадетского Корпуса к Академии Художеств (1828–1852). – 1926. – 168 с. ;
Вып. 2. В крепостной деревне (1852–1855). – 1927. – 238 с.*

- 173. Зеров М.** [Лист до редакції] // Життя й революція. – 1928. – Берез. – № 3. – С. 198.
- 174. Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1928. – Квіт. – №4. – С. 171–173.
Рец. на публ.: Сімович В. До видання збірника Черемшини новел «Карби» (Спомини редактора. Студентський вісник. 1927, ч. 5–6) ; Білецький Л. Марко Черемшина. 1874–1927. (Студентський вісник. 1927, ч. 3–4) ; Bilecký L. Marko Čeremšyna (Slavanský Přehled, 1927, ч. 6)
- 175. Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1928. – Трав. – № 5. – С. 179–181.
Рец. на кн.: Кічура М. На старті : поезії / Спілка революційних письменників «Західна Україна». – [К.] : Зах. Україна, 1928. – 92, IV с. – Кн. 4.
- 176. Зеров М.** «Сонячна машина» як літературний твір : [стаття] // Життя й революція. – 1928. – Черв. – № 6. – С. 115.
- 177. Зеров М.** Леся Українка і читач (З нагоди п'ятнадцятих роковин з дня смерті) // Глобус. – 1928. – Серп. (№ 15). – С. 234–235.
- 178. Зеров М.** У справі віршованого перекладу: нотатки // Життя й революція. – 1928. – Верес. – № 9. – С. 133–146.
- 179. Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1928. – Жовт. – № 10. – С. 178–180.
Рец. на кн.: Філянський М. Цілую землю. – ДВУ, 1928. – 84 с.
- 180. Зеров М.** Квітка й пізніша українська проза (З нагоди 150-х роковин народження) : [стаття] // Життя й революція. – 1928. – Груд. – № 12. – С. 105–113.

• 1929 •

- 181. Зеров М.** Від Куліша до Винниченка : нариси з новіт. укр. письменства / проф. М. Зеров. – К. : Культура, 1929. – 192 с.
- 182. Зеров М.** Квітка-Основ'яненко, його життя та твори : [Передмова] // Квітка-Основ'яненко Г. Маруся : повість. – К. : Сяйво, 1929. – С. 3–9.

183. **Зеров М.** Коцюбинський і Чехов : [вст. стаття] // Коцюбинський М. Твори. – Т. 3. – [Харків ; К.] : Книгоспілка, 1929. – С. 7–44.
184. **Зеров М.** Лесь Мартович (1871–1916) : [передмова] // Мартович Л. Мужичька смерть. – К. : Сяйво, 1929. – С. 3–7.
185. **Зеров М.** Леся Українка та її «Лісова пісня» : [передмова] // Українка Леся. Лісова пісня. – К. : Сяйво, 1929. – С. 3–8.
186. **Зеров М.** Митрофан Александрович : [передмова] // Александрович М. П'яниця. Пожежа : оповідання. – К. : Сяйво, 1929. – С. 3–7.
187. **Зеров М.** Мова Черемшини : [коментар] // Черемшина М. Село вигибає. – Т. 1. – Х. ; К. : Книгоспілка, 1929. – С. 191–193.
188. **Зеров М.** [Передмова] // Сяйво : декламатор / уложив **М. Зеров**. – К. : Сяйво, [1929]. – 430 с. – *Передм.* – С. 5.
189. **Зеров М.** Петро Кузьменко та його провість : [передмова] // Кузьменко П. Не так ждалося, да так склалося. – К. : Сяйво, 1929. – С. 3–6.
190. **Зеров М.** Початки літературної роботи П. Куліша та його повість «Огняний змій» : [передмова] // Куліш П. Огняний змій : повість із народних переказів / перекл. і передне сл. **М. Зерова**. – К. : Сяйво, 1929. – 80 с. – *Передм.* – С. 3–8.
191. **Зеров М.** [Пояснення до «Альбому...»] // Альбом портретів українських письменників. Малюнки Юрія Садиленка. – К. : Сяйво, 1929. – *Поясн.* – С. 3–8.
192. **Помяловський М. Г.** Нариси бурси / ред. **М. К. Зеров** ; передм. О. І. Білецького. – Х. : Космос, 1929. – 137, [2] с. – (Російські класики).
193. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1929. – Січ. – № 1. – С. 195–196.
Рец. на кн.: Грушевський М. Під зорями : оповідання, начерки, замітки, історичні образки. – Кооперат. вид-во «Рух». – 578+2 нenum.с.
194. **Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1929. – Лют. – № 2. – С. 188–189.

Рец. на кн.: Музичка А. Марко Черемшина (Іван Семанюк). – ДВУ, 1928. – 210 с.

- 195. Зеров М.** Літературна постать Квітки : до 150-х роковин народження : [стаття] // Глобус. – 1929. – Лют. – № 3. – С. 37–38.
- 196. Зеров М.** З нових наукових публікацій : [огляд] // Життя й революція. – 1929. – Квіт. – № 4. – С. 166–171.
- 197. Зеров М.** Літературна позиція Старицького (В двадцять п'яті роковини смерті) : [стаття] // Життя й революція. – 1929. – Черв. – № 6. – С. 77–91.
- 198. Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1929. – Жовт. – № 10. – С. 192–194.

Рец. на кн.: Фінкель О. Теорія і практика перекладу. – ДВУ, 1929. – 166 с.

• 1930 •

- 199. Зеров М.** Марко Черемшина, його життя і творчість : [вступ. ст.] // Черемшина М. Вибрані твори. – Харків ; К. : Книгоспілка, 1930. – С. 5–34.
- 200. Зеров М.** «Руффін і Прісцилла» (до історії задуму і виконання) : [стаття] // Українка Леся. Твори. – Т. 7. – К. ; Х. : Книгоспілка, 1930. – С. 21–41.
- 201. Зеров Н.** Юрий Яновский : [предисловие] // Яновский Ю. Кровь земли : рассказы / перев. с укр. З. Тулуб ; предисл. Н. Зерова. – М. ; Л. : ГИЗ, 1930. – С. 3–11.
- 202. Зеров М.** [Рецензія] // Життя й революція. – 1930. – Січ. – № 1. – С. 198–199.
- Рец. на кн.: Чуковский К., Федоров А. Об искусстве перевода.*
- 203. Зеров М.** [Рецензія] // Україна. – 1930. – Січ.-Лют. – № 39. – С. 192–195.
- Рец. на кн.: Гулак-Артемівський П. Твори / ред., вст. ст. та прим. І. Айзенштока. – Вид. 2-ге. – Х. : ДВУ, 1928. – 424 с. – (Бібліотека укр. класиків).*

204. **Зеров М.** Лист до редакції // Пролетарська правда. – 1930. – 25 лют.
205. **Зеров М.** Листи Я. І. Щоголева до М. Ф. Комарова : [огляд] // Україна. – 1930. – Січ-Лют. – № 39. – С. 146–149.
206. **Зеров М.** Іван Белоусов, російський перекладач «Кобзаря» // Життя й революція. – 1930. – Берез. – № 3. – С. 193–203.
207. **Зеров М.** [Рецензія] // Україна. – 1930. – Берез.-Квіт. – № 40. – С. 158–161.
Рец. на кн.: Дурьлин С. Из семейной хроники Гоголя. – М. : Гос. акад. худож. наук, 1928. – 110 с.
208. **Поети пошевченківської пори** / вибір і вступ. ст. **М. Зерова** ; прим. **М. Зерова** і В. Покальчука. – Х. ; К. : Книгоспілка, 1930. – С. 3–30. – *Прим. М. Зерова.* – С. 105–129.

• 1931 •

209. **Зеров М.** Аполлог в українській літературі XIX–XX вв. // Байка і притча в українській літературі XIX–XX вв. / вибір, вступ. стаття, примітки, [перекл. байки «Горох при дорозі» І. Красицького, перекл. фрагменту сатири Горация] **М. Зерова.** – Х. ; К. : Література і мистецтво, 1931. – С. 3–72. – *Прим.* – С. 307–342. – (Літературна бібліотека).
210. **Зеров М.** Свидницький і «Люборацькі» : [вступ. ст.] // Свидницький А. Люборацькі : повість / ред. і вступ. ст. **М. Зерова.** – Х. ; К. : Література і мистецтво, 1931. – С. 5–50.
211. **Зеров М.** Лист до редакції // Літературна газета. – 1931. – 10 квіт.

• 1934 •

212. [**Зеров Н.**]. «Кобзарь» Шевченко в русских переводах : [статья] / М. Новицкий [вимушений підпис задля обходу цензури] // Шевченко Т. Г. Избранные стихотворения в переводе Ф. Сологуба. – Л. : ОГИЗ – ГИХЛ, 1934. – С. 36–74.

• 1943 •

213. **Зеров М.** До джерел : іст.-літ. та критич. ст. / вибір і заг. ред. С. Гординського. – Краків ; Львів : Укр. вид-во, 1943. – 271, [1] с. : портр.
214. **Зеров М.** Камена : поезії / ред. і вступ. ст. С. Гординського. – Львів : Укр. вид-во, 1943. – 120 с.
215. **Зеров М.** Amor renovatus : [вірш-диптих, 1913–1914] // Пробоєм : журнал (Прага). – 1943. – № 2 (115).
216. **Зеров М.** Поезії // Наші Дні : журнал (Львів). – 1943. – № 4.

• 1947 •

217. **Зеров М.** Самоозначення : [вірш]// Світання : літературний альманах (Авгсбург). – 1947. – Берез. – № 6. – С. 27.
218. **Леконт де Ліль Ш.** Клеаріста : [вірш, 1930 ; перша публ.] / перекл. **М. Зерова** // Літаври (Зальцбург). – 1947. – № 1.

• 1948 •

219. **Зеров М.** Sonnetarium / ред. і післям. М. Ореста ; вступ. ст. В. Державина. – Берхтесгаден : Орлик, 1948. – 196 с.
220. **Зеров М.** Під Новий рік : [сонет, 1932 ; друк. вперше] // Арка : журнал літератури, мистецтва і критики (Мюнхен). – 1948. – № 1 (7). – С. 5.

• 1951 •

- *221. **Зеров М.** Catalepton / ред. і післям. М. Ореста. – Філадельфія ; Київ, 1951. – 78 с.

• 1953 •

- 222. Листи М. Зерова** до В. Чапленка : [1928 (2), 1934–1935 (10) ; перша публ.] / передм. В. Чапленка // Україна : українознавство і французьке культурне життя (Париж). – 1953. – № 9. – С. 769–779 ; № 10. – С. 875–880.

• 1955 •

- *223. Зеров М.** Київ з лівого берега ; Саломея ; Арістарх ; В степу [Поезії] // Славутич Яр. Розстріляна Муза : сільвети. – Детройт : Прометей, 1955. – С. 15–16. – *Сильв.* – С. 11–15.
- *224. Зеров М.** Київ у травні : [сонет] // Визвольний шлях : суспільно-політичний і науково-літературний місячник (Лондон). – 1955. – № 5. – С. 88.
- *225. Зеров М.** Як ніжна праосінь : [вірш] // Визвольний шлях : суспільно-політичний і науково-літературний місячник (Лондон). – 1955. – № 9. – С. 76.

• 1958 •

- *226. Зеров М. К.** Corollarium : збірка літературної спадщини / ред. М. Орест. – Мюнхен : Ін-т літератури, 1958. – 220 с.
- *227. Пушкін А.** Борис Годунов : драматична повість [1934 ; перша публ.] / перекл. **М. Зерова** // Corollarium : збірка літературної спадщини / М. К. Зеров ; ред. М. Орест. – Мюнхен : Ін-т літерат., 1958. – С. 45–145.

• 1959 •

- *228. Зеров М.** Евразійський ренесанс і пошехонські сосни : [есеї] // Розстріляне Відродження : поезія – проза – драма –

есей : антологія 1917–1933 / упоряд. Ю. Лавріненко. – Париж : Kultura, 1959. – С. 832–836. – (BIBLIOTEKA «KULTURY». Т. XXXVII).

- *229. **Зеров М.** Лестригони : [вірш] // Календар «Українського голосу. – [Б. м. ; б. в], 1959. – На 1959 рік. – С. 95.
- *230. **Зеров М.** Noitriakonta; Молода Україна ; Обри ; Чистий четвер ; Арістарх ; В степу ; Куліш ; Київ з лівого берега ; Лестригони ; Космос ; Сон Святослава ; В гостях у поета : [поезія] // Розстріляне Відродження : поезія – проза – драма – есей : антологія 1917–1933 / упоряд. Ю. Лавріненко. – Париж : Kultura, 1959. – С. 125–135. – (BIBLIOTEKA «KULTURY». Т. XXXVII).

• 1960 •

- *231. **Зеров М. К.** Нове українське письменство : іст. нарис. Вип. 1. – Мюнхен : Ін-т літ-ри ім. М. Ореста, 1960. – 310 с.

• 1964 •

232. **3 перекладів Миколи Зерова** // Сучасність : місячник літератури, мистецтва, суспільного життя (Мюнхен). – 1964. – № 2. – С. 48–53.

• 1965 •

233. **3 перекладів Миколи Зерова** // Сучасність : місячник літератури, мистецтва, суспільного життя (Мюнхен). – 1965. – № 6. – С. 50–55.

• 1966 •

- *234. **Зеров М.** Вибране / ред. і вступ. ст. М. Рильського ; упор. С. Зерової ; прим. Г. Кочура та В. Петрова. – К. : Дніпро, 1966. – 539 с.
- *235. З недрукованих перекладів **Миколи Зерова** : Ронсар П. Із «Сонетів для Гелени» ; Дю Белле Ж. З циклу «Римські старовинності» ; Міцкевич А. З «Кримських сонетів» ; Ередіа Ж.-М. Треббія, Вицвіт огню ; Кро Ш. Копчений оселедець ; Реньє А. Глиняні медалі ; Верхарн Е. Гордість // Всесвіт. – 1966. – № 2. – С. 70–75.

• 1967 •

236. **Зеров М.** До джерел : іст.-літ. та крит. ст. – Стейт : Стейт Каледж, 1967. – 272 с.
237. **Зеров М.** До джерел: іст.-літ. та крит. ст. – Париж : Життя і школа, 1967. – 271, [1] с.

• 1968 •

- *238. **Невідомі поезії Миколи Зерова** / передм. і публ. Ю. Шереха // Слово : збірник українських письменників: література, мистецтво, критика, мемуари, документи. – Нью-Йорк : Об'єднання Українських письменників в Екзилі, 1968. – Зб. 3. – С. 305–312.

• 1969 •

- *239. **Зеров М. К.** Котляревський : [літературозн. дослідж.] // Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях / упоряд. А. Т. Залашко. – К. : Дніпро, 1969. – С. 304–315.

- 240. Зеров Н.** Брюсов – переводчик латинских поэтов : [статья, 1934] / публ. Г. Кочура// Мастерство перевода. 1966. – М. : Сов. писатель, 1968. – С. 416–422.

• 1971 •

- ***241. Зеров М.** Из статьи «Леся Украинка» // Леся Украинка в воспоминаниях современников : пер. с укр. / сост. А. И. Дейч. – М. : Худож. лит., 1971. – С. 337–374.
- ***242. Зеров М.** Леся Українка // Визвольний шлях : суспільно-політичний і науково-літературний місячник (Лондон). – 1971. – № 2. – С. 148–165 ; № 3/4. – С. 273–288.

• 1974 •

- ***243. Зеров М.** Мої зустрічі з Г. І. Нарбутом // Життя і школа : український культурний та освітній журнал (Торонто). – 1974. – № 2. – С. 16–20 ; Молода Україна : журнал української демократичної молоді (Торонто). – 1974. – № 5 (223). – С. 2–4.

• 1977 •

- 244. Зеров М.** Лекції з історії української літератури: (1798–1870) / ред. Д. В. Горзлін і О. Соловей ; Видання Канадського ін-ту укр. студій. – Торонто : Мозаїка, 1977. – 271 с.
- ***245. Zerow M.** Nos ombrosja pouso uacarga dosmeusanos... ; Kyiw visto damargemes querda : [португ. мовою] // Selanski V. Viburno rubro: antologia da literatura Ucruciana dosseu sprincipiosate 1950. – Riode Janeiro : Companhia brasilei radeartes graficas, 1977. – С. 110–111.

• 1982 •

- *246. **Зеров М.** Чистий четвер : [вірш] // Молода Україна : журнал української демократичної молоді (Торонто). – 1982. – № 4 (310). – С. 1.

• 1985 •

- *247. **Зеров М.** Ворожіння : [вірш] // Жіночий світ : громадсько-політичний журнал (Торонто). – 1985. – № 1. – С. 9.
- *248. «Поза сонетом я безпорадний...» : листи **Миколи Зерова** до Ростислава Олексієва / публ. підгот. до друку В. Толстов і М. Шудря // Україна. – 1985. – № 31. – С. 10–11. : фот.

• 1988 •

- *249. **Зеров М.** [Вірші] // Поезія-88 : зб. / ред. М. С. Вінграновський. – К. : Рад. письм., 1988. – Вип. 1. – С. 152–162.
- *250. **Зеров М.** Епістолярія : листи до М. Черемшини, П. Тичини, Ю. Яновського, Ф. Ернста, М. Чернявського ; з недрукованих поезій ; стаття про Зерова-критика / передм. Г. Кочура ; публ. листів І. Лисенка // Вітчизна. – 1988. – № 3. – С. 155–168.

• 1989 •

- *251. **Зеров М.** Шевченко і Аскоченський / післямова та підготовка тексту В. С. Брюховецького // Радянське літературознавство. – 1989. – № 3. – С. 35–46.
- *252. **Зеров М.** Стихотворения // Литературное обозрение. – 1989. – № 9. – С. 63–64.

• 1990 •

253. **Зеров М.** Автобіографія : [29.V.1928] ; До Миколи Плевака : [лист, від 10.XI.1926] / публ. Г. Кочура та М. Зубрицької // Українське літературознавство. – 1990. – Вип. 55. – С. 123–124.
- *254. **Зеров М. К.** Антологія римської поезії : Катулл. Вергілій. Гораций. Проперцій. Овідій. Марціал. – Репр. вид. – К. : Час, 1990. – 64 с.
- *255. **Зеров М. К.** Камена. – Репр. вид. – К. : Час, 1990. – 76 с.
- *256. **Зеров М. К.** Сонети і елегії. – Репр. відтв. вид. – К. : Час, 1990. – 79 с. : факс.
- *257. **Зеров М.** Твори : в 2 т. / упор. Г. П. Кочур, Д. В. Павличко. – К. : Дніпро, 1990. – .
Т. 1 : Поезії. Переклади. – 1990. – 843 с.
Т. 2 : Історико-літературні та літературознавчі праці. – 1990. – 601 с.
- *258. **Зеров М.** Київ з лівого берега; Присвята; Будівникові : [вірші] // Друг читача. – 1990. – 26 квіт. (№ 17). – С. 1, 4.
- *259. **Маловідома рецензія Миколи Зерова** / вст. сл. Р. Харчук // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 7. – С. 78–80.
Рец. на кн. : Олесь О. З журбою радість обнялась. – Вид. 2-ге. – К. : Час, 1917. – 142 с. – Кн. 1.
- *260. **Зеров М.** З неопублікованого і призабутого : [вірші] // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 7. – С. 80.
- *261. **Класична пластика і контур строгий** : з листування **Миколи Зерова** / публ. І. Лисенка // Україна. – 1990. – № 17. – С. 4–5. : фот.

• 1992 •

- *262. **Зеров М.** Князь Ігор; Київ з лівого берега; Саломея; Аристарх; Аргонавти; В степу : [поезії] // Славутич Я. Розстрі-

ляна муза : мартиролог : нариси про поетів. – 2-ге вид.,
випр. і доп. – К. : Либідь, 1992. – С. 35–37.

- *263. **Зеров М.** [Неопубліковані вірші] / публ. віршів В. Ромасюкової // Київ. – 1992. – № 4. – С. 129–132.

• 1994 •

- *264. **Зеров М.** Київ з лівого берега ; Чернігів ; Куліш ; Сон Святослава ; Олександрія ; Князь Ігор ; Обри ; Чистий четвер ; Класики ; ProDomо; Самоозначення ; Аргонавти ; Саломея : [поезії] // Українське слово : хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. / уклад. В. В. Яременко, Є. В. Федоренко. – К. : Рось, 1994. – Кн. 1. – С. 515–521.
265. **Перець І.** Народні оповідання / пер. **М. Зеров.** – К. : Фірма «Медіа-Україна», 1994. – 95 с.

• 1995 •

- *266. **Зеров М.** Розмова на пароплаві : [вірш] // Чабан М. П. Сучасники про Д. І. Яворницького. – Дніпропетровськ : Дніпро, 1995. – С. 157.

• 1997 •

- *267. **Зеров М.** Обри ; Чистий четвер ; Арістарх ; Київ з лівого берега ; Сон Святослава : [поезії] // Хрестоматія української літератури ХХ ст. / уклад. Є. В. Федоренко. – 2-е вид., доп. й перероб. – Нью-Йорк : Шкільна рада, 1997. – С. 89–91.
- *268. **Зеров М.** Сонетоїд : Павлу Тичині // Літературна Україна. – 1997. – 18 верес. (№ 32). – С. 3.

• 1998 •

- *269. **Зеров М.** З епістолярії : (листи письменника до М. Черемшини, П. Тичини, Ю. Яновського, М. Ореста, М. Чернявського) / передм. І. Лисенка // Вітчизна. – 1998. – № 3. – С. 155–161.
- *270. **Зеров М.** Чистий четвер // Сто струн : мала поетична антологія Полтавщини ХХ-го століття. 1898–1989 ; [наведено коротку біограф. довідку] / упоряд. П. Ротач // Зоря Полтавщини. – 1998. – 24 черв. – С. 4.

• 2000 •

271. **Зеров М.** Автобіографія [із власноручним списком друкованих праць на 33 позиції та застереженням: «Крім того, поверх 100 дрібніших заміток та рецензій в періодичній пресі», 10.IV.1927] // Щасливий у праці : зб. праць і матеріалів на пошану Ф. Погребенника. – К. : Криниця, 2000. – С. 233–235.
272. **Зеров М.** Класики : Класики / пер. с укр. Анна Курибко ; Тесей : Тесей / пер. с укр. Ирина Кириченко // Здесь моя Украина : избр. стихотворения укр. поэтов ХХ ст. в рус. пер. / под ред. В. Табарева. – Запорожье, 2000. – С. 28–31.
273. **Зеров М.** Лестригони : The laestrygons / transl. by С. Н. Angrusyshen and Watson Kirkconnell ; Вергілій : Vergil / transl. by С. Н. Angrusyshen and Watson Kirkconnell ; Київ з лівого берега : Київ from the left bank / transl. by Michael M. Naydan ; Обри : Avarians / transl. by Michael M. Naydan ; В степу : In the steppe / transl. by Vera Rich ; До альбома : For an album / transl. by Liliana Naydan // Сто років юності : антол. укр. поезії ХХ ст. в англомов. пер. / упоряд. : О. Лучук, і М. Найдан. – Львів, 2000. – С. 150–157. – *Біограф. довідка.* – С. 728–729.

- *274. **Зеров М.** – М. Плевако: [лист від 24.II.1924, друк. вперше] / з Архіву-музею Г. Кочура // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 4. : фот.
- *275. **Лермонтов М.** Пророк / переклав **М. Зеров** // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 16). – С. 5.
- *276. **Зеров М.** Оі triakonta ; Гільгамеш ; Класики ; Pro Domo ; Безсмертя ; Аргонавти ; Лотофаги ; Саломея ; Навсікая : [вірші] // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 1–3.
- *277. **Катулл.** III, XLVI ; Вергілій. Життя хліборобів : (уривок); Орфей і Еврідіка ; Горацій. До себе самого (I, 34); До Мельпомени (III, 30) ; Проперцій Пам'ятник (уривок) ; Нічне свято Венери : (уривки) (невідомий автор) / перекл. **М. Зеров** // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 4–6.
- 278. Зеров М.** Під кровом сільських муз в болотяній Лукрозі ; Свічки і теплий чад... : [вірші] // Рідні джерела. – 2000. – № 2. – С. 19.
- *279. **Зеров Н.** Семь стихотворений и переводы / вст. слово М. Шудрі // Радуга. – 2000. – № 2. – С. 135–147.
Анотація: *вміщено вірші та переклади М. Зерова: Зеров Н. «В синей мгле почили дали...» ; «Этот ясный законченный почерк...» ; «Эти взрывы нежного смеха...» ; «Отчего, когда ты улыбаешься...» ; «Ты вся горишь...» ; «Кто мне скажет, расскажет...» ; «Я люблю тебя нежно и преданно...» ; Горецкий П. Осень / пер. с укр. ; Олесь А. «Два года минуло – и скучно им стало...» / пер. с укр. ; Леконт де Лиль. Античная неделя, IV/ пер. с фр. ; Аснык А. «Не говори, томясь от жажды исступленной...» / пер. с пол. ; Флакк Квинт Горацій. К Пирре; Торквату / пер. с лат. ; Катулл Гай Валерий. Гимн Диане; Проперций Секст. Памятник / пер. с лат. ; Тибулл Альбий. Война и мир ; [Чествование] ; Церинт и Сульпиция / пер. с лат.*

- *280. **Зеров М.** Класики : [вірш] // Зарубіж. літ. в навч. закл. – 2000. – № 8. – С. 2 (обкл.).
- *281. **Зеров М.** Сонети: Крим (Чатир-Даг; Партеніт; На верхів'ях Качі) ; Олександрійські вірші (В степу) // Хроніка-2000. – 2000. – № 34. – С. 288–290.

• 2001 •

- *282. **Зеров М.** [Вірші в перекладі на грузинську мову] / М. Зеров // Серпень. 55 українських поетів / укл. Р. Ш. Чілачава. – К. : Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2001. – С. 164–169. : фот.
283. **Зеров М.** Данте : [вірш] // Здолавши півшляху життя земного... : «Божественна комедія» Данте та її українське відлуння / передм. та упоряд. М. Стріхи. – К. : Факт, 2001. – С. 105.
284. **Зеров М.** Євразійський ренесанс і пошехонські сосни : [стаття] // Розстріляне Відродження : поезія, проза, драма, есей : антол. 1917–1933 / уклад. Ю. Лавріненко. – К. : Просвіта, 2001. – С. 678–681.
285. **Зеров М.** З циклу «Київ»: Київ з лівого берега; З циклу «Будівництво»: Чернігів; З циклу «Культуртрегери»: Куліш; З циклу «Образи і віки»: Олександрія; Князь Ігор; З циклу «Lucrosa»: Обри; Чистий четвер; З циклу «Ars poetica»: Класики; Pro Doto; Самоозначення; З циклу «Олександрійські вірші»: Аргонавти; Саломея : [вірші] // Українське слово : хрестоматія з укр. літ. та літ. критики ХХ ст. : в 4 кн. – К. : Аконтіт, 2001. – **Кн. 2.** – С. 42–48.
- *286. **Зеров М.** Noi triakonta; Молода Україна; Обри; Чистий четвер; Аристарх; В степу; Куліш; Київ з лівого берега; Лестригони; Космос; Сон Святослава; «Та як нам жить хвилиною легкою...»; «Чорніє лід біля трамвайних колій...»; В гостях у поета; То був щасливий, десятилітній сон...» : [поезії] // Розстріляне Відродження : поезія, проза, драма,

есей : антол. 1917–1933 / уклад. Ю. Лавріненко. – К. : Про-
світа, 2001. – С. 127–130.

- *287. Зеров М.** До вершин української культури поетичного
слова ХХ століття : (творчість Максима Рильського: ран-
ній період) / М. Зеров ; післямова Ю. Лавріненка // Народ-
на творчість та етнографія. – 2001. – № 3. – С. 75–83.
- *288. Зеров М.** З неопублікованого: «Задовго до неокласики» :
Два сонети. 1. П. Є Горецькому. «Коханий друже наш! Чи
скоро в п'ятибанній...»; 2. «Ні, ні! Не вернеться, меткий та
енергійний...»; Зламався зуб: жартівливі сонети : 1. «Про-
щай, навік прощай, моє кохання!»; 2. «Ітак я пас... Прощай,
Обсерваторний...»; 3. «Як темний дух перед престолом
Бога...»; 4. «Ні, ні, я вставлю зуб. Не хочу бути щербатим...»;
5. «Коли б ти знав напередодні, мій вороже Сергію...»; 6. «Я
вставив зуб із золота й фарфору...»; 7. В студентській їдаль-
ні («І так вже сьомий вірш (число сакраментальне)...»);
Завоювання сербійки: роман віршем: Заспів («Музо, спі-
вай про любов вергинця славного того...); Від'їзд лицаря;
Плач сербійки; «Мина сентябрь. Природа сумовита...»;
«З високості небес холодний сніг спадає...»; Laureatus; До
сала; Заповіт; На мотив Г. Чупринки; «Глянь їй в очі... Там
арктичний...»: [вірші] ; Переклади: «Ні, не тебе так палко я
люблю..» : пер. з фр. / М. Лермонтов; Генуезька ода (урив-
ки) : пер. з фр. / Ж. Ромен ; Вінета : пер. з нім. ; передм.
М. Шудрі // Дніпро. – 2001. – № 9/10. – С. 59–72.
- *289. Зеров М.** Київ з лівого берега; Будівникові; Той самий;
PRODOMO; Обри; Лотофаги; Incognito : [вірші ; наведено
біографічну довідку] // Вітчизна. – 2001. – № 11/12. –
С. 87–90.

• 2002 •

- 290. Зеров М.** Марко Вовчок // Три долі. Марко Вовчок в укра-
їнській, російській та французькій літературі / упоряд.

Віра Агеєва. – К. : Факт, 2002. – С. 287–292. – (Літ. проект «Текст + контекст». Знакові літературні доробки та навколо них).

- 291. Зеров М.** Марко Вовчок. Творчість // Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі / упоряд. Віра Агеєва. – К. : Факт, 2002. – С. 293–296. – (Літ. проект «Текст + контекст». Знакові літературні доробки та навколо них).
- 292. Зеров М.** Юрій Яновський // Панченко В. Морський рейс Юрія Третього. – Кіровоград, 2002. – С. 128–134.

• 2003 •

- 293. Вергілій.** Енеїда (VI, 695–901) : [поема] / перекл. **М. Зерова**, публ. підгот. М. Лабінський, М. Москаленко // Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 1229–1234.
- 294. Зеров М.** «Брати-близнята» (Історія й побут у Стороженковій повісті) : [стаття, 1929–1930] / публ. підгот. М. Сулима // Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 745–765.
- *295. Зеров М.** «Верхами сосон шум іде розлогий...» : [вірш] // Українська мова й література – 2003. – Лип. (№ 25/28). – С. 35.
- *296. Зеров М.** [Виступ на диспуті «Шляхи розвитку сучасної літератури», Київ, 24 травня 1925 р.] // Зеров М. Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 436–440.
- *297. Зеров М.** «Дзвінка закінченість сонета»; У травні; Київ навесні ввечері; Горленко; Скорпіон; До альбома; Близнята; Semper legenda; Елегія; Pro Domo; Данте; Класики : [вірші] // Урок української. – 2003. – № 3. – С. 42–43.

- 298. Зеров Н.** «Исторія презильной брани» Григория Грабянки : [фрагменти чорнового рукопису дипл. роботи ; 1912–1914 pp.] / публ. підгот. М. Сулима та М. Москаленко // Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 166–175.
- 299. Зеров М.** Кілька слів на відповідь т. Пилипенкові : [стаття, липень 1925] / публ. підгот. М. Сулима // Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 455–456.
- 300. Зеров М.** «Прокуратор Іудеї» і два перекладачі : [стаття, кін. 1925 – поч. 1926] / публ. підгот. Є. Попович та О. Сенюк // Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 515–521.
- *301. Зеров М.** «Прокуратор Іудеї» і два перекладачі : [стаття ; про пер. оповідання А. Франса В. Підмогильним і Н. Романович] // Урок української. – 2006. – № 1/2. – С. 54–56.
- *302. Зеров М. К.** Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – 1301 с.
- 303. Зеров М.** Українські оди ХІХ ст. : [стаття, 1930] / публ. підгот. М. Сулима // Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 786–797.
- 304. Клеаріста** / Ш. Леконт де Ліль ; Присвятний напис ; Треббія / Ж.-М. де Ередія ; Moesta et errabunda : [Смутні й заблукані думки] ; Подорож / Ш. Бодлер і пер. **М. Зерова** // Антологія зарубіжної поезії другої половини ХІХ–ХХ сторіччя : посіб. для Х–ХІ кл. загальноосвіт. навч. закл. / уклад. і авт. вступ. ст. Д. С. Наливайко. – К. : Навчальна книга, 2003. – С. 44, 49, 53.
- 305. Куліш П.** Огняний змій : повість із народних переказів / перекл. **М. Зерова** [1929] // Українське письменство :

[зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 1182–1222.

- 306. Міцкевич А.** Книги народу польського / перекл. **М. Зерова** [орієнтовно поч. 1920-х рр.], публ. підгот. М. Москаленко // Українське письменство : [зб. літературозн. пр.] / упор. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Основи, 2003. – С. 1222–1229.

• 2004 •

- 307. Зеров М.** Партеніт; Мотиви «Одіссеї»: Лотофаги; Лестригони; Конквистадори; Аргонавти : [вірші] // Антологія української морської поезії : від Т. Г. Шевченка до наших днів. – Одеса : Маяк, 2004. – С. 64–67.
- 308. Зеров М.** Pro Domo; Lukrosa; Лотофаги; Данте; Класики // Українська література : хрестом. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К., 2004. – С. 22–25.
- *309. Горідько Ю.** В силовому полі символізму : (матеріали до антології «Український символізм») : [в т. ч. наведено твори **М. Зерова**] // Київська старовина. – 2004. – № 5. – С. 142–175.

• 2005 •

- *310. Зеров М.** З циклу «Олександрійські вірші»: Арістарх; Аргонавти; Київ з лівого берега; Обри; Ної triakonta; Куліш; Діва; Самоозначення; Сон Святослава; Степові дороги ; «То був щасливий десятилітній сон!..»; Суниці; З циклу «Елегійні дистихи»: «Трудно і вбого живеш ти, дитино людей земнородних...»; Сон; З римської поезії [переклади] : Про природу речей : (уривок з кн. першої) / Тіт Лукрецій Кар; Про Лесбію; До Ціцерона / Гай Валерій Катулл; Георгіки : (уривок з поеми «Орфей і Еврідіка») / Публій Вергілій

Марон ; 3 любовних елегій: Полудень / Публій Овідій Назон; До Мельпомени : (ода) / Квінт Горацій Флакк // Небо України : поет. антол. : в 3 кн. – К. : Український письменник, 2005. – Кн. 2 : Українське диво. – С. 149–159.

*311. **Зеров М.** Обри : [вірш] // Вечірній Київ. – 2005. – 3 черв. – С. 5.

• 2006 •

312. **Бодлер Ш.** Moesta et errabunda : [Смутні й заблукані думки] ; Зосередження : [вірші] / пер. з фр. **М. Зерова** // Зарубіжна література XIX століття : хрестоматія : навч. посіб. для 10 кл. загальноосвіт. шк. / упоряд. О. В. Пронкевич. – К., 2006. – С. 331–333.

*313. **Зеров М.** [Вірші] // Поетична Зіньківщина / уклад. А. В. Лисенко. – Полтава : [б. в.], 2006. – С. 4–14. : фот.

314. **Зеров М.** Елегія ; Incognito ; «То був щасливий десятилітній сон...» : [вірші] // Наш сучасник Микола Зеров. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 122, 130, 357.

315. **Зеров М.** Pro Domo; Самоозначення; Аргонавти; Праосінь; Овідій; Київ з лівого берега : з циклу «Київ»; Куліш : з циклу «Культуртрегери»; Тесей; Саломея : [вірші] // Срібний птах : хрестоматія з укр. літ. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. : [в 2 ч.]. – 3-тє вид. – К. : Освіта, 2006. – Ч. 1. – С. 44–48.

316. **Зеров М.** Розмова на пароплаві : [вірш] // Сучасники про Д. І. Яворницького / упоряд. М. Чабан. – Вид. 2-ге, допов. – К. : Ярославів Вал, 2006. – С. 2.

*317. **Зеров М.** Чернігів : [вірш] // «Замало пензля, а тим більш пера, щоб Придесення відтворить картини...» : вірші / уклад. В. І. Солонікова. – Чернігів : Деснянська правда, 2006. – С. 15–16.

• 2007 •

- *318. **Зеров М.** Лотофаги; Karnos tes patridos; Будівникові; Святослав на порогах; В гостях у поета; Kosmos; Суниці; Навсікая // Дивоовид : антол. укр. поезії ХХ ст. / упоряд. І. Лучука. – Тернопіль : Богдан, 2007. – С. 86–91. : фот.
319. **Зеров М.** Pro Domo; Lucrosa; Лотофаги; Данте; Класики : [вірші] // Українська література : хрестом. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / упоряд. Р. В. Мовчан. – К., 2007. – С. 22–25.
320. **Зеров М.** Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нарис з новітнього укр. письменства) : ст. / Наук.-ідеол. центр ім. Дмитра Донцова ; упоряд. та наук. ред. О. Баган ; літ. ред. Я. Радкевич-Виницький. – Дрогобич : Відродження, 2007. – 568 с. – (Cogito: навчальна класика).
- *321. **Зеров М.** Чистый четверг ; «О как мне надоели готические строки...» ; «Мы пьем из горькой чаши, Боже правый!...» ; Саломея ; Дверь в стене ; «Вся предосенняя, ты мне приснилась ныне...» ; «Рабочие года несут, как груз наплечный...» ; Аристарх ; «В сером подземном тумане я над потоком летейским...» / пер. с укр. И. Качуровский // Качуровський І. Круг понадземний. Світова поезія від VI до ХХ століття : переклади. – К. : Києво-Могилянська академія, 2007. – С. 395–398.

• 2008 •

- *322. **Зеров М.** Євразійський ренесанс і пошехонські сосни : [стаття] // Історія України: джерельний літопис / ред. В. І. Червінський. – К. : Дирекція ФВД, 2008. – С. 483.
- *323. **Зеров М.** Noitriakkonta; Князь Ігор; Класики; Обри; Чистий четвер; Аристарх; Аргонавти; Саломея; В степу; Куліш; Київ з лівого берега; Чернігів; Лестригони; Самоозначення; Космос; Сон Святослава; В гостях у поета : [поезії] // Зо-

лоті рядки української поезії : Розстріляне Відродження / уклад. О. В. Зав'язкін. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – С. 60–77.

- *324. Зеров М.** Скорпіон; Саломея; Навсікая; Тесей : [поезії] // Літургія кохання : антологія української любовної лірики кінця ХІХ – початку ХХІ століття / уклад. І. Лучук. – Тернопіль : Богдан, 2008. – С. 146–148.
- 325. Зеров М.** Sonetarium: Мотиви «Одіссеї»: Лотофаги; Крим: Чатир-Даг; Партеніт; Сог анхіум: Сон Святослава; Будівництво: Чернігів; Брама Заборовського; Будівникові; Культуртрегери: Турчиновський; Іванів Гай у Полтаві; Куліш; Горленко; Київ: Київ з лівого берега; Київ – традиція; Київ навесні ввечері; Пейзажі: В Донбасі; Образи і віки: Гільгамеш; Ars poetica: Pro Domo; Чупринчин сад в Оглаві; Lucrosa: Nature Morte; Обри; Чистий четвер; Олександрійські вірші: В степу: [поезії] // Україна. Поезія тисячоліть : антологія : у 2 т. / ідея та концепція вид. А. Толстоухова і В. Зубанова ; упоряд. Ю. Буряк. – К. : Кріон 2008. – .
Т. 2 : Вітчизни дим. Повернення до себе. – С. 340–349.
- *326. Зеров М.** Куліш : [вірш] // Українська мова та література. – 2008. – Серп. (№ 29/32). – С. 34.
- 327. Скворода Г.** Похвала бідності ; «...От вона, молодість року!..» ; Епіграма; На день народження Василя Томари : [вірші] / пер. **М. Зеров** // Україна. Поезія тисячоліть : антологія : у 2 т. / ідея та концепція вид. А. Толстоухова, В. Зубанова ; упоряд. Ю. Буряк. – К. : Кріон 2008. – .
Т. 1 : Роксоланія: вигнання з раю. – С. 527–530.

• 2009 •

- 328. Гоголь М.** Іван Федорович Шпонька та його тітонька / пер. з рос. **М. Зерова** // Повісті : найкращі укр. пер. : у 2 т. / ред. І. Малкович ; іл. К. Лавро. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2009. – Т. 1. – С. 237–269.

- *329. **Зеров М.** Горленко : [вірш] // Свого не цурайтесь : твори укр. письменників про рідну мову : антологія / упоряд. В. Лучука ; ред., передм. І. Лучука. – Тернопіль : Богдан, 2009. – С. 160. – (Серія поетичної антології «Дивоовид»).
- *330. **Зеров М.** Елегія Грабуздовська – на умолчаніє мелниці фамільної...; Безсмертя; «Чей ти не знаєш, що в Орковій тьмі ітакійцеві мовив...» : [вірші] // Вертоград: українське поетичне тисячоліття : антологія / уклад. І. Лучука. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2009. – С. 475–477.
331. **Зеров М.** Класики; Аргонавти; Арістарх; Саломея; В степу; Чернігів; Сон Святослава; Князь Ігор; Самоозначення ; «Та як нам жить хвилиною легкою...» ; «Чорніє лід біля трамвайних колій...» ; В гостях у поета; «То був щасливий десятилітній сон...»: [вірші] // Українська класична література : вибране : проза, поезія. – Донецьк, 2009. – С. 430–437.
- *332. **Зеров М.** Обри; Чистий четвер; Київ з лівого берега; Сон Святослава : [поезії] // Україна : антологія пам'яток державотворення Х–ХХ ст. : в 10 т. / ред. І. М. Дзюба. – К. : Основи, 2009. – .
Т. 8 : Розстріляне відродження України (1920–1930-ті роки ХХ ст.). – С. 63–64, 155, 549.
333. **Зеров М.** Ної Triakonta ; Князь Ігор ; Класики ; Обри ; Чистий четвер ; Арістарх ; Аргонавти ; Саломея ; В степу ; Куліш ; Київ з лівого берега ; Чернігів ; Лестригони ; Самоозначення ; Космос ; Сон Святослава ; «Та як нам жить хвилиною легкою...» ; «Чорніє лід біля трамвайних колій...» ; В гостях у поета ; «То був щасливий, десятилітній сон...» : [вірші] // Розстріляне Відродження. Українська репресована лірика. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2009. – С. 66–87.

• 2010 •

334. **Зеров М.** «Король не вінчаний, і маг, і maitre...» : [вірш ; присв. П. Тичині] // Драч І. Твори : у 3 т. – К., 2010. – .

Т. 3 : Статті та есеї. – С. 233.

- *335. **Зеров М.** Семенко. Prelude : [рецензія ; 1913] // Семенко М. Вибрані твори / упоряд. А. Біла. – К. : Смолоскип, 2010. – С. 438–439.
336. **Зеров М.** Українське письменство в 1918 році : (фрагмент) // Семенко М. Вибрані твори / упоряд. А. Біла. – К. : Смолоскип, 2010. – С. 440–441.
337. **Зеров М.** Читаючи поета; «Та як нам жить хвилиною легкою...» ; В царстві прообразів; Під новий рік; Ворожіння: [вірші] // «Сміються, плачуть солов'ї... » : укр. поезія в портретах-просвітліннях / уклад. І. Ковач. – Бухарест : RCREditorial, 2010. – С. 75–77.
338. **Із світової поезії в перекладах Миколи Зерова:** На смерть Лаури SCLXXIX / Ф. Петрарка ; Забуття / Ж.-М. Ередіа ; Сонет для Гелени / П. Ронсар ; Парус / М. Лермонтов ; Ad petrum gerardium : (з латин. поезій) / Г. Сковорода // «Сміються, плачуть солов'ї...» : укр. поезія в портретах-просвітліннях / уклад. І. Ковач. – Бухарест : RCREditorial, 2010. – С. 78–82.

• 2011 •

- *339. **Зеров М.** Автобіографії // Зеров М. К. Вибране : поезії, переклади, дипломна робота. – К. : Український письменник, 2011. – С. 37–41.
- *340. **Зеров М.** Вибране : поезії, переклади, дипломна робота : [«История презельной брани» Григорія Грабянки ; повний рукопис чорновика 1913 р.] / передм. М. М. Сулими. – К. : Український письменник, 2011. – 712 с.
- *341. **Зеров М.** 28 серпня 1914 ; У степу : [поезії] // Степова пектораль : поетична антологія : від Т. Г. Шевченка до наших днів / упоряд. і передм. А. Глущака. – Одеса : Маяк, 2011. – С. 73–74.

- 342. Зеров М.** Двері у стіні; Poor Uorick; Superstitio; Ворожіння; Суниці; Скорпіон; Близнята (Квітень); «Ще вчора думка мовила твереза...»; Nature-morte; Поминки; «Тут Теплий Олексій іще іскриться зрана...»; Праосінь; Возовиця; Елегія Грабуздовська – на умолчання мелниці фамільної : [поезії] // Розіп'ята муза : антол. укр. поетів, які загинули насильницькою смертю : [у 2 т.] / укл. Ю. Винничук. – Львів : Піраміда, 2011. – Т. 1. – С. 473–478.
- 343. Зеров М.** Київ – традиція ; Обри : [вірші] // Українська література : хрестом. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / упоряд. О. М. Авраменка. – К., 2011. – С. 11–12.
- 344. Зеров М.** Київ – традиція ; Чистий четвер : [вірші] // Українська література. 11 клас : рівень стандарту, акад. рівень : хрестоматія-довідник / упоряд. О. І. Борзенко. – Харків : Ранок, 2011. – С. 25–26. – (Джерела).
- 345. Зеров М.** «...Ця золотом цвяхована блакить» : Лотофаги; Листригони; Київ з лівого берега; «Все те – триумф усталеного ладу...» ; Елегія; Вергілій; Pro Domo; Чистий четвер; «Верхами сосен шум іде розлогий...» ; Finale; Carnos tes patridos; «Тут Теплий Олексій іще іскриться зрана...» ; Князь Ігор; Самоозначення; Двері у стіні; В степу; До альбома; Праосінь; «Мої серпневі дні і безголісні ночі!..» ; Аргонавти : [вірші] // Чорне і червоне. 100 українських поетів ХХ ст. : антол. / уклад. Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. – С. 107–116.
- 346. Клеаріста** / Ш. Леконт де Ліль ; Moesta ed errabunda : [Смутні й заблукані думки] / Ш. Бодлер ; Присвятний напис; Треббія / Ж.-М. де Ередія / пер. **М. Зерова** // Антологія зарубіжної поезії ХХ сторіччя / уклад., авт. вступ. ст. Д. С. Наливайко. – Харків : Ранок, 2011. – С. 44, 53.
- *347. Лист Миколи Зерова** до Павла Тичини // Літературна Україна. – 2011. – 27 січ. (№ 4). – С. 10.
- *348. Зеров М.** Леся Українка і читач : до 140-річчя від дня народження мисткині / публ. підгот. Г. Кирилюк // Літературна Україна. – 2011. – 24 лют. (№ 8). – С. 12.

· 2012 ·

- *349. **Зеров М.** Метеоритний слід : [вірші «Чистий четвер», «Prodomo», «Саломея», «Овідій», «Арістарх», «Возовиця» та ін.] / перед. сл. В. Базилевського // Українознавство. – 2012. – № 1. – С. 230–234 ; Слово Просвіти. – 2012. – 1-7 берез. (№ 9). – С. 8–9.
350. **Зеров М.** В гостях у поета ; В Донбасі ; Відповідь ; Велика п'ятниця ; Гуллівер ; Чистий четвер ; Потьомкінські селища ; Степові дороги ; Суниці ; Телемах у Спарті : [вірші] // Бористен. – 2012. – № 11. – С. 30–31. : фот.

· 2013 ·

351. **Бодлер Ш.** Альбатрос; Гімн краси; Відповідності; Moestra et errabunda; Зосередження / пер. з фр. **М. Зеров** // Кеба О. В., Шулик П. Л., Івасишена Т. В. Поезія французького символізму у шкільному вивченні : навч. посіб. – Кам'янець-Подільський : П. П. Буйницький О. А., 2013. – С. 32–35.
352. «**Душа мов має крилами...**»: перлини українських перекладів поезії Михайла Лермонтова : [до 200-річчя від дня народж. М. Лермонтова] / упоряд. тексту, авт. ст. та прим. В. Звиняцьковський. – К. : Либідь, 2013.
Анотація: на сторінках 33, 43, 47, 79, 83, 89, 105, 113, 119, 153, 161, 295 вміщено вірші М. Лермонтова в перекладі **М. Зерова**.
- *353. **Зеров М.** Catalepton : збірка / уклад. В. М. Кошова ; авт. передм. І. Ф. Драч ; т-во «Україна-Світ», Полтав. обл. від-ня Т-ва зв'язків з українцями за межами України. – Перевид. філадельфійс. вид. 1951 р. – Полтава : Сімон, 2013. – 100 с. : іл.
354. **Зеров М.** Чистий четвер ; Noi triakonta ; Обри ; Pro Domo ; Саломея ; Навсікая ; Київ – традиція ; Брама Заборовського ; 28 серпня 1914 ; Вергілій ; «Тут Теплий Олексій ще іскриться зрана...» ; Lucrosa ; В степу ; До альбома ; Овідій ;

Арістарх; Аргонавти; «Мої серпневі дні і безголові ночі!..»; Возовиця; «Прудко на безвість ідуть наші дні і короткі години...»; Сон: [вірші] // Стріла: суб'єкт. антол. – К., 2013. – С. 167–181.: фот.

• 2014 •

- *355. **Зеров М.** «Як нам жить хвилиною легкою»; Київ навесні ввечері; Pro Domo: українська поетична класика // Дніпро. – 2014. – № 4. – С. 9.

• 2015 •

356. **Зеров М.** Вибрані твори / упор. В. Панченко. – К.: Смолоскип, 2015. – 880 с. – (Розстріляне відродження).
357. **Зеров М.** Київ – традиція; Чистий четвер; Ворожіння; Визволення; В степу; Праосінь; Параду; В Донбасі; Життя на Місісіпі; Суниці; У травні: [вірші] // Розстріляне Відродження: поезія та проза: [збірка] / упоряд. Г. Копилова; ред. Л. Таран; іл. С. Майдуков. – К.: Основи, 2015. – С. 28–39.
358. **Зеров М.** Лист до М. Плевака; Автобіографія // Самі про себе: автобіогр. укр. митців 1920-х років: [док. зб.] / упоряд. Р. Мовчан. – К.: Кліо, 2015. – С. 215–219.
359. **Зеров М.** Сонети. Сонетоїди. Александрійські вірші. Елегійні дистихи. Поезія різних років. Літературна критика // Київські неокласики: антологія / упор. Н. Котенко. – К.: Смолоскип, 2015. – С. 65–159. – *Про письм.* – С. 53–64.
- *360. **Зеров М.** Творча тиша: [вірш] // Укр. мова і літ. в шк. України. – 2015. – № 4. – С. 2 (обкл.).
- *361. **Зеров М. І.** «Прощай, навік прощай, моє кохання!..»; II. «Ітак, я пас. Прощай, «Обсерваторний!»; III. «Як темний дух перед престолом Бога...»; IV. «Ні, ні, я вставлю зуб... Не хочу бути щербатим»; V. «Коли б ти знав, мій вороже

Сергію...» ; VI. «Я вставив зуб із золота й фарфору...» ; VII. «Ітак, вже сьомий вірш (число сакральне!)...» : [підбірка ранніх творів] / вступ. ст. В. Панченка // Літературна Україна. – 2015. – 14 трав. (№ 20). – С. 13. : фот.

• 2016 •

*362. **Зеров М.** Антологія римської поезії. – К. : Укр. пропілеї, 2016. – 466 с. – (До джерел).

• 2017 •

363. Зеров М. (1890–1937) : [поезії] // Антологія української поезії ХХ ст. : Від Тичини до Жадана / упоряд. І. Малкович. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017. – 2-ге вид., доповн. – С. 135–164. – (Українська Поетична Антологія). – *Прописьм.* – С. 135–137.

*364. **Зеров М.** Розмова на пароплаві : [вірш] // Громадська думка. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 23.

• 2018 •

*365. **Зеров М.** [Вірші] // Соловецький етап : антологія / уклад. Ю. П. Винничук. – Харків : Фоліо, 2018. – С. 91–92, 294–295. : фот.

*366. **Перець І. Л.** Народні оповідання / переклад з євр. **М. Зерова** і О. Гера ; вступ. сл. І. Дзюби; передм. А. Рудзицького ; спомини Г. Кочура ; іл. О. Ройтбурда. – К. : Книжкова палата України, 2018. – 80 с.

- *367. **Зеров М.** AMORRENOVATIS; Праосінь ; Обри ; «Тут теплий Олексій...» ; Куліш ; Князь Ігор ; Чистий четверг ; Суниці ; INKOGNITO ; Брама Заборовського ; Елегія / уклад. та авт. тексту Ю. П'ятаченко // Сумщина. Велика спадщина. поезія / відп. за вип. О. Вертіль, модератор проекту Є. Положій. – Суми : Університетська книга, 2019. – С. 49–53.
- *368. **Зеров М.** Куліш : [вірш] // Штрихи до портрета П. Куліша на тлі сучасності : зб. матеріалів круглого столу з онлайн зв'язком, м. Суми, 12 верес. 2019 р. : до 200-річчя від дня народження Пантелеймона Куліша / Сумська обласна універсальна наукова б-ка. – Суми : Триторія, 2019. – С. 4.
- *369. **Зеров М.** Роль і місце П. Куліша в розвитку української поезії пошевченківської пори : [стаття] // «Не забудеш мене, моя нене, Вкраїно». П. Куліш : антологія краєзнавчих розвідок письменників і науковців Сумщини : до 20-річчя від дня народж. П. О. Куліша. – Суми : Триторія, 2019. – С. 54–60.
- *370. **Зеров М.** Українське письменство ХІХ ст. (лекція XXXVI). Куліш: «Чорна рада» : [стаття] // «Не забудеш мене, моя нене, Вкраїно». П. Куліш : антологія краєзнавчих розвідок письменників і науковців Сумщини : до 20-річчя від дня народж. П. О. Куліша. – Суми : Триторія, 2019. – С. 45–53.

ПУБЛІКАЦІЇ ПРО МИКОЛУ ЗЕРОВА

2.1. ТЕМАТИЧНІ КНИГИ, ЗБІРНИКИ, БРОШУРИ, ДОВІДНИКИ (наукові, науково-популярні, мемуарні, навчально-методичні)

371. **Загул Д.** Література чи літературщина? (Про українських неокласиків). – К. : [б. в.], 1926. – 36 с.
372. **Савченко Я.** Проти реставрації греко-римського мистецтва. – К. : «Маса», 1927. – 102 с.
373. **Чапля В.** Сонет в українській поезії. – Х. ; Одеса : [б. в.], 1930. – 57 с.
374. **Клен Ю.** Спогади про неоклясиків. – Мюнхен : Накладом укр. вид. спілки в Мюнхені, 1947. – 48 с.
375. **Цівчинська А.** Незабутнє, немеркнуче... : повість-спогади про Миколу Зерова. – Нью-Йорк : [б. в.], 1962. – 64 с. : іл.
376. **Безсмертні:** збірник спогадів про М. Зерова, П. Филиповича і М. Драй-Хмару / ред. текстів та прим. М. Ореста. – Мюнхен : Ін-т літ-ри ім. Михайла Ореста, 1963. – 342 с.
377. **Цивчинская А.** Незабвенное, немеркнущее... Повесть-воспоминания о Николае Зерове / с укр. перев. авт., с предисл. В. Завалишина. – Нью-Йорк : Bookagency «Don», 1963. – 80 с.
378. **Ласло-Куцюк М.** Шукання форми: нариси з української літератури ХХ століття. – Бухарест : Критеріон, 1980. – 327 с.
- *379. **Білокінь С.** Закоханий у вроду слів. М. Зеров – доля і книги. – К. : Час, 1990. – 56 с.

- 380. Брюховецький В. С.** Микола Зеров : до 100-річчя від дня народження. – К. : Знання, 1990. – 48 с. – (Сер. 6 Духовний світ людини ; № 2).
- *381. Брюховецький В.** Микола Зеров : літ.-крит. нарис. – К. : Рад. письменник, 1990. – 309 с.
- *382. Петров В. П.** Діячі української культури (1920–1940). Жертви більшовицького терору. – Вип. 1 / Київ. наук. тов-во ім. Петра Могили, Книгозбірня «Нашого минулого». – К. : Воскресіння, 1992. – 79 с.
- 383. Simonek S.** Osip Mandel'stam und die ukrainischen Neoklassiker : Zur Wechselbeziehung von Kunst und Zeit. – München : Verlag Otto Sagner, 1992. – 170 s.
- 384. Білик Г. М.** Вивчення творчості М. Зерова в школі-гімназії (11 клас) // Рідне слово : зб. праць з методики викладання укр. та світ. л-ри в шк. / ПДП ім. В. Г. Короленка ; Полтавськ. обл. ін-т післядипл. освіти пед. працівників. – Полтава : [б. в.], 1994. – Вип. 2. – 20 с.
- 385. Творчий доробок братів Зерових** / упор. С. А. Ковдя. – Суми : Козацький вал, 1999. – 44 с. – (Імена на літературній карті Сумщини).
- 386. Гальчук О. В.** Микола Зеров і античність : навч. посіб. / Київськ. ін-т «Слов'ян. ун-т». – К. : [б. в.], 2000. – 191 с.
- 387. Київські неокласики** / [упоряд. В. Агеєва]. – К. : Факт, 2003. – 351 с. – (Українські мемуари).
- 388. Родинне вогнище Зерових** / [упоряд. : М. Зерова, Р. Коргодський, С. Попель ; ред. рада : В. Шевчук [та ін.] ; вст. ст. Є. Сверстюка]. – К. : Гелікон, 2004. – 432 с.
- *389. Лещенко М. П.** Сторінки просвітницько-педагогічної діяльності Миколи Зерова / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Полтава ; К. : Техсервіс, 2005. – 180 с.
- 390. Райбедюк Г. Б.** Неокласики: естетична система та персоналії [М. Зеров, М. Рильський, П. Филипович, М. Драй-Хмара, Ю. Клен] : навч. посіб. / Г. Б. Райбедюк, О. Ф. Томчук. – Ізмаїл : [б. в.], 2005. – 352 с.

- *391. Наш сучасник Микола Зеров** / [упоряд.: М. Зерова, Р. Коргодський, М. Коцюбинська ; вступ. ст. М. Коцюбинської]. – Луцьк : Терен, 2006. – 368 с.
- 392. Башманівський В. І.** Микола Зеров – неокласик : монографія. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – 172 с.
- 393. Зеров К.** Повернення із забуття. Микола Зеров (14.IV.1890 – 03.XI.1937). – К. : АБЕРС, 2008. – 66 с.
- 394. Калетнік А. А.** Неокласична неологія: лінгвістичний статус : [укр. неокласики]. – К. : Київськ. ун-т, 2008. – 303 с.
- 395. Гаврилюк Н. В.** Київські неокласики: словотворчість / відп. ред. Г. М. Вокальчук ; Національний ун-т «Острозька академія». – Острог : [б. в.], 2009. – 216 с. – (Лексикографічна серія «Українська індивідуально-авторська неографія»; вип. 2).
- 396. Іванюха Т. В.** Трансформація жанрів античної літератури у творчості неокласиків : монографія / Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2009. – 186 с.
- 397. Райбедюк Г. Б.** Вивчення творчості київських неокласиків : навч.-метод. посіб. / Г. Б. Райбедюк, О. Ф. Томчук. – Ізмаїл : СМІЛ, 2010. – 348 с.
- 398. Райбедюк Г.** Діалог художніх свідомостей: дисиденти – неокласики : зб. ст. – Ізмаїл : СМІЛ, 2011. – 306 с.
- 399. Гальчук О. В.** «Не минає міт!..» : античний текст у поетичному просторі українського модернізму 1920–1930-х років. – Чернівці : Книга – XXI, 2013. – 551 с.
- 400. Сірик Л.** Прагнення Європи. Творчість київських неокласиків. – Люблін : УМКС, 2013. – 380 с.
- 401. «Закоханий у вроду слів...»** : до 125-річчя від дня народження **М. К. Зерова** : бібліогр. покажч. / [уклад.: О. Круківська, С. Настенко ; консультант П. Дунай ; ред.: С. Чачко, В. Кучерява, Н. Лінкевич] ; Держ. б-ка України для юнацтва. – К. : [б. в.], 2015. – 27 с.
- 402. Київські неокласики: антологія:** [1910–1930-ті : поезія, проза, критика, спогади] / упоряд., авт. вст. ст. Н. Котенко. – К. : Смолоскип, 2015. – 920 с.

403. **Панченко В.** Повість про Миколу Зерова. – К. : Дух і літера, 2018. – 624 с. – (Серія «Постаті культури»).
404. **Демська-Будзуляк Л. М.** Українське літературознавство: від ідеї до тексту: неокласичний дискурс : монографія. – К. : Смолоскип, 2019. – 600 с.
405. **Кужавська Є.** Микола Зеров. – Х. : Фоліо, 2019. – 120, [7] с. : іл. – (Знамениті українці).
406. **Богом посланий патрицій** : твори і дні (до 130-річчя від дня народження Миколи Костянтиновича Зерова) : біобібліограф. покажчик (з фондів ОУНБ ім. Д. І. Чижевського) / Деп-т культури, молоді і спорту Кіровоградської держ. адм. ; укл. : Н. К. Чуприна, І. І. Кучеренко ; ред. Н. К. Чуприна ; відп. за вип. Є. Г. Літвінова. – Кропивницький, 2020. – 88 с.

2.2. АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ

407. **Struk D. S.** The Kievan Neoklassicists: A Thesis submitted to the Faculty of Graduate Studies in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Arts. – Edmonton : University of Alberta, 1964. – 99 p.
408. **Ивашко В. К.** Мыкола Зеров – литературовед и критик : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : спец. 10.01.02 «Литература народов СССР (советский период)» / АН УССР, Ин-т лит-ры им. Т. Г. Шевченко. – К., 1990. – 16 с.
409. **Зубрицкая М. А.** Творчество Леси Украинки в оценке «неоклассиков» : автореф. дисс. ... канд. филол. наук: спец. 10.01.02 «Литература народов СССР (советский период)» / АН УССР, Ин-т лит-ры им. Т. Г. Шевченко. – К., 1991. – 16 с.
410. **Мельник С.** Концепція історії літератури в науковій спадщині неокласиків : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / Київський ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – К., 1995. – 20 с.
411. **Кравець Л. В.** Семантико-граматична структура метафори (на матеріалі поетичних творів М. Зерова) : автореф.

- дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова» / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 1997. – 18 с.
- 412. Темченко Л. В.** Український неокласицизм 20-х рр. ХХ ст.: генезис, естетика, поетика : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / Дніпропетровський держ. ун-т. – Дніпропетровськ, 1997. – 21 с.
- 413. Гальчук О. В.** Античні традиції у творчості Миколи Зерова : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 1998. – 17 с.
- 414. Ковальова Т. В.** Лексико-семантичні поля кольоративів в українській поезії початку ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – Х., 1999. – 19 с.
- 415. Кудряшова М. В.** Поетичний словник українських неокласиків : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2000. – 18 с.
- 416. Чобанюк В. Я.** Сонет у творчості українських поетів-неокласиків: літературна традиція і новаторство : автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.01.01 «Українська література» / Прикарпат. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2000. – 19 с.
- 417. Вишневська О. А.** Рецепція античності у творчості неокласиків, акмеїстів і скамандритів : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.05 «Порівняльне літературознавство» / Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2001. – 20 с.
- 418. Зварич В. З.** Стилетвірні функції традиційних образів у поезії неокласиків : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.06 «Теорія літератури» / Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2002. – 20 с.
- 419. Зіневич Л. В.** Мовна майстерність Миколи Зерова : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / НАН України. Ін-т укр. мови. – К., 2002. – 19 с.

- 420. Башманівський В. І.** Художня природа «неокласичного» в поетичній творчості Миколи Зерова : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – К., 2004. – 19 с.
- 421. Іванюха Т. В.** Трансформація жанрів античної літератури у творчості неокласиків : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2007. – 20 с.
- 422. Сацик І. К.** Естетична концепція Миколи Зерова в контексті культуротворчого процесу в Україні : автореф. дис. ... канд. філос. наук : спец. 09.00.08 «Естетика» / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2008. – 17 с.
- 423. Шмігер Т. В.** Історія українського перекладознавства ХХ ст.: ключові проблеми та періодизація : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2008. – 20 с.
- 424. Турчин М. М.** Багаторівнева поетика українського неокласичного сонета : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / Національний ун-т «Києво-Могилянська академія». – К., 2009. – 22 с.
- 425. Гаврилюк Н. В.** Словотворчість поетів-неокласиків у контексті поетичного мовлення 20–30-х років ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Волин. нац. ун-т ім. Л. Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с.
- 426. Гальчук О. В.** Художня трансформація античності в українській поезії 1920–1930-х років: типологічні моделі : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : спец. 10.01.05 «Порівняльне літературознавство», спец. 10.01.01 «Українська література» / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2013. – 38 с.
- 427. Бриська О. Я.** Микола Зеров як критик та теоретик перекладу : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2018. – 20 с.

2.3. СТАТТІ В ЗБІРНИКАХ, КНИГАХ, ПЕРІОДИЦІ

• 1921 •

- 428. Іваниця Г.** Рецензія // Голос друку. – 1921. – № 1. – С. 187–188.
Рец. на кн.: Зеров М. Антологія римської поезії : переклади з Катулла, Вергілія, Горация, Проперція, Овідія, Марціяла. – Вид. «Друкарь», 1920. – 63 с.

• 1923 •

- 429. Савченко Я.** Українська неокласика // Більшовик. – 1923. – 12 верес. ; 16 верес.

• 1924 •

- 430. Б. Л.** [Рецензія] // Більшовик. – 1924. – 15 серп.
Рец. на кн.: Зеров М. Камена : поезії. – К. : Слово, 1924. – 80 с.
- 431. Білецький О.** [Рецензія] // Червоний шлях. – 1924. – № 6. – С. 271–272.
Рец. на кн.: Зеров М. Камена : поезії. – К. : Слово, 1924. – 76 с.
- 432. Білецький О.** Рецензія // Червоний шлях. – 1924. – № 1/2. – С. 247.
Рец. на кн.: Зеров М. Нове українське письменство : іст. нарис. Вип. 1. – К. : Слово, 1924. – 135 с.
- 433. Могилянський М.** [Рецензія] // Нова громада. – 1924. – № 19. – С. 32.
Рец. на кн.: Зеров М. Нове українське письменство : іст. нарис. Вип. 1. – К. : Слово, 1924. – 135 с.
- 434. Рильський М.** Рецензія // Нова громада. – 1924. – № 26/27. – С. 28.
Рец. на кн.: Зеров М. Камена : поезії. – К. : Слово, 1924. – 80 с.

435. **Савченко Я.** Котрабандисти чистої краси // Більшовик. – 1924. – 6 лип.
436. **Якубський Б.** Українська поезія в 1923 році // Радянська освіта. – 1924. – № 1/2. – С. 79–81.

• 1925 •

437. **Ачу.** Літературний вечір «класиків» та «неокласиків» // Більшовик. – 1925. – 23 груд.
438. **Доленго М.** Жовтнева лірика // Доленго М. Критичні етюди. – Х. : ДВУ, 1925. – С. 71.
439. **Доленго М.** Наші літературні здобутки // Нова громада. – 1925. – № 1. – С. 12–16.
440. **Дорошкевич О.** Ще слово про Європу (до нової дискусії на стару тему) // Життя й революція. – 1925. – № 6/7. – С. 62–68.
441. **Дорошкевич О.** Моя апологія альбо оборона // Життя й революція. – 1925. – №11. – С. 72–74.
442. **Коваленко Б.** Літературний Київ // Гарт – Київ. – [Б. м.] : ДВУ, 1925.
443. **Л-ий А.** П'ятеро з Парнасу // Більшовик. – 1925. – 17 берез.
444. **Ли-й А.** Про «сошествіє» в залю ВУАН, листи неокласиків, білі рукавички і спробу наступити на літфронт // Більшовик. – 1925. – 24 берез.
445. **Шляхи розвитку сучасної літератури.** Диспут 24 травня 1925 р. – К. : Культкомісія місцкому УАН, 1925. – 84 с.
Анотація: на с. 23–30 подано виступ М. Зерова та апеляції до нього.

• 1926 •

446. **Гаєвський С.** На літературно-методологічні теми // Життя й революція. – 1926. – № 4. – С. 80–88.

447. **Доленго М.** Нотатки про сучасну поезію // Культура і побут : дод. до газ. «Вісті». – 1926. – № 31.
448. **Копержинський К.** Рецензія // Україна : наук. журн. українознавства. – К., 1926. – Ч. 2/3 (17). – С. 213–215.
Рец. на кн.: Зеров М. Нове українське письменство: історичний нарис. – К. : Слово, 1924. – 136 с.
449. **Лебідь А.** За 25 літ : літературна хрестоматія / А. Лебідь, М. Рильський. – К. : Час, 1926. – С. 301–304.
450. **Присутній.** Герць за античні святощі // Пролетарська правда. – 1926. – 30 берез.
451. **Савченко Як.** Азіятський Апокаліпсис. – К. : Глобус, 1926. – 46 с.
Анотація: критика М. Зерова, М. Хвильового та ін. неокласиків.

• 1927 •

452. **Державин В.** Уваги з «марксівської літературної критики» (з приводу книжок Я. Савченка «Поети й белетристи» та «Проти реставрації...») // ВАПЛІТЕ. – 1927. – № 5. – С. 174–182.
453. **Доленго М.** Післяжовтнева українська література // Червоний шлях. – 1927. – № 11. – С. 154–172.
454. **Коряк В.** Сьогочасна українська література // Молодняк. – 1927. – № 2. – С. 45–52 ; № 3. – С. 87–93.
455. **Нові українські письменники** // Життя й революція. – 1927. – № 4. – С. 144.
456. **Поліщук В.** Пульс епохи. – Х. : «ДВУ», 1927. – С. 127–136.
457. **Савченко Я.** Занепадництво в українській поезії // Савченко Я. Поети й белетристи. – [Б. м.] : Держ. вид-во України, 1927. – С. 5–39.
Анотація: критика поетів-неокласів та їхніх «епігонів».
458. **Яшек М.** Літературна дискусія // Плуг : альманах. – 1927. – № 3.

• 1928 •

459. **Зеров Микола Костянтинович** // Лейтес А., Яшек М. Десять років української літератури (1917–1927) : [у 3 т.] / Ін-т Шевченка ; за заг. ред. С. Пилипенка. – [Б. м.] : ДВУ, 1928. – .
Т. I : Біо-бібліографічний. – С. 183–185.
- *460. **Укр.[аїнські] неокласики** // Лейтес А., Яшек М. Десять років української літератури (1917–1927) : [у 3 т.] / Ін-т Шевченка ; за заг. ред. С. Пилипенка. – [Б. м.] : ДВУ, 1928. – .
Т. II : Організаційні та ідеологічні шляхи української радянської літератури. – С. 422–424.
461. **Шляхи розвитку** української пролетарської літератури. Літературна дискусія (1925–1928) : зб. матеріалів / упор. С. Федчишин ; ред. В. Коряк. – Х. : Український робітник, 1928.

• 1929 •

462. **Гаєвський С.** [Огляд] // Україна : наук. журн. українознавства. – К., 1929. – Ч. 32 (січ.-лют.). – С. 114–116.
Анотація: огляд видань: Куліш. Збірник праць комісії для видавання пам'ятокновітнього письменства / ред. С. Єфремов та О. Дорошкевич. – ВУАН, 1927. – 200 с. ; Куліш П. Поезії / вибір, редакція й стаття М. Зерова. – Книгоспілка (без року). – XLIV+126+XIV с.

• 1930 •

463. **Степняк М.** Зеров Микола Костевич // Литературная энциклопедия : в 11 т. / ред. коллегия: И. М. Беспалов, П. И. Лебедев-Полянский, И. Л. Маца, И. М. Нусинов, В. Ф. Переверзев, И. А. Скрыпник, В. М. Фриче; отв. ред.

А. В. Луначарский ; отв. секр. О. М. Бескин – [М.] : Изд-во Ком. Ак., 1930. – Т. 4. – С. 338–339.

• 1934 •

- 464. Колесник П.** Плач Ярославни, або Агонія буржуазно-націоналістичної камени // За марксоленінську критику. – Х., 1934. – № 4(75). – С. 35–60.

• 1943 •

- 465. В. П.** [Рецензія] / [Віктор Петров] // Український засів. – 1943. – Ч. 4. – С. 144–150.
Рец. на кн.: Микола Зеров. Камена: поезії.
- 466. Гординський С.** Поезія Миколи Зерова // Зеров М. Камена / ред. і вступ. ст. С. Гординського. – Львів : Укр. вид-во, 1943. – С. 3–13.
- 467. І. П.** Микола Зеров, його життя і діяльність // Зеров М. До джерел : іст.-літ. та крит. ст. / вибір і заг. ред. С. Гординський. – Краків ; Львів : Українське видавництво, 1943. – С. 5–16.

• 1944 •

- 468. Маланюк Є.** Поезія глибини і рівноваги // Краківські вісті. – 1944. – 31 трав.
- 469. Шерех Ю.** Поезія М. Драй-Хмари // Український вісник. – 1944. – № 31/33.

• 1946 •

- 470. Державин В.** Поезія Михайла Ореста і неоклясицизм: (з приводу збірки поезій: М. Орест. Душа і доля. Авґсбург,

1946, вид-во «Брама Софії») // Світання. – 1946. – № 2. – С. 17–42.

- 471. Державин В.** Проблема клясицизму та систематика літературних стилів // МУР (Мистецький Український Рух) : зб. мист. пробл. – (Мюнхен – Карлсфельд), 1946. – Зб. 2. – С. 19–36.
- 472. Петров В.** Микола Зеров та Ів. Франко (до історії історико-літературних взаємовідносин) // Рідне слово (Мюнхен – Карлсфельд). – 1946. – Ч. 6. – С. 31–46.
- 473. Шерех Ю.** Поезія Миколи Зерова // Хорс : Красне письменство та мистецтва : літературно-мистецький кварталних (Регенсбург). – 1946. – Ч. 1. – С. 112–126.
- 474. Шерех Ю.** Стили сучасної української літератури на еміграції // МУР (Мистецький Український Рух) : зб. мист. пробл. – (Мюнхен – Карлсфельд), 1946. – Зб. 1. – С. 54–80.

• 1947 •

- ***475. Підгайний С.** Микола Зеров // Підгайний С. Українська інтелігенція на Соловках : Спогади 1933–1941. – [Новий Ульм] : Прометей, 1947. – С. 76–79.

• 1948 •

- 476. Державин В.** Поезія і поетика Миколи Зерова // Орлик. – 1948. – Ч. 2. – С. 8–11 ; Ч. 3. – С. 13–17.
- 477. Державин В.** Поезія Миколи Зерова і український клясицизм // Зеров М. *Sonnetarium* / ред. і післям. М. Ореста ; вступ. ст. В. Державина. – Берхтесгаден : Орлик, 1948. – С. 5–52.
- 478. Державин В.** Українська еміграційна література (1945–1947) // Календар-альманах на ювілейний 1948 рік (1648–1848–1918). – Авґсбург ; Мюнхен, 1948. – С. 130–152.
Анотація: продовження традиції неокласиків.

479. Петров В. Болотяна Люкроза : (Фрагмент : Університетські роки) // Календар-альманах на ювілейний 1948 рік (1648–1848–1918). – Авґсбург; Мюнхен, 1948. – С. 109–117.

• 1949 •

480. Підгайний С. Недостріляні : у 2 ч. – [Б. м.] : Вид-во Україна, – 1949. – Ч. 2. – С. 46.

Анотація: згадується М. Зеров.

• 1950 •

***481. Проф. С. Кр-о.** Мої спогади про Миколу Зерова // Київ. – 1950. – № 3. – С. 149–152.

• 1951 •

***482. Порський В.** Лебединий спів : епізод з підсоветського літературного життя : [згадується М. Зеров] // Київ. – 1951. – № 1. – С. 27–39.

• 1952 •

483. Шерех Ю. Етюди про національне в літературах сучасності. До теорії національно-органічних стилів // Літ.-наук. зб. – Нью-Йорк, 1952. – Вип. 1. – С. 148–161.

• 1954 •

484. Шерех Ю. Українська еміграційна література в Європі 1945–1949. Ретроспективи й перспективи // Овид. – 1954. – Ч. 3. – С. 1–2 ; Ч. 4. – С. 12–13 ; Ч. 5. – С. 3–8 ; Ч. 6. – С. 2, 8–10.

• 1955 •

- 485. Петров В.** Українська інтелігенція – жертва большевицького терору // Українська літературна газета (Мюнхен). – 1955. – Ч. 1. – С. 2, 8 ; Ч. 2. – С. 5–6 ; Ч. 3. – С. 6 ; Ч. 4. – С. 2, 8 ; Ч. 5. – С. 2 ; Ч. 6. – С. 5 ; Ч. 7. – С. 7–8.
- 486. Славутич Я.** Микола Зеров : [огляд творчості] // Славутич Я. Розстріляна муза : сильветки. – Детройт : Прометей, 1955. – С. 11–16. : фот.
- *487. Чуб Д.** Сучасники про М. Зерова : (1890–1935–1955) // Нові дні: український універсальний журнал. – 1955. – № 8 (67). – С. 14–15.

• 1956 •

- 488. Неокласики. Микола Зеров** // Радзикевиц В. Історія української літератури : в 3 т. – Детройт : Батьківщина, 1956. – .
Т. 3 : Нова доба. – С. 89–91.
- 489. Петров В.** Українська інтелігенція – жертва большевицького терору // Українська літературна газета (Мюнхен). – 1956. – № 8. – С. 4 ; № 9. – С. 8.

• 1958 •

- *490. Кропив'янський Т.** Микола Зеров : (життя та діяльність) // Визвольний шлях (Лондон). – 1958. – № 7. – С. 763–777.
- *491. Микулович М.** Вплив поезії Горація на київських неоклясиків : [літературознавчий аналіз праць М. Зерова] // Визвольний шлях (Лондон). – 1958. – № 5. – С. 581–587.
- *492. О. К.** Микола Костьович Зеров : (спогад) // Нові дні. – 1958. – № 6 (101). – С. 11–13.

• 1959 •

- *493. **Микола Зеров** // Розстріляне Відродження : поезія – проза – драма – есей : антологія 1917–1933 / упоряд. Ю. Лавріненко. – Париж : Kultura, 1959. – С. 122–124. – (BIBLIOTEKA «KULTURY». Т. XXXVII).

• 1961 •

- *494. **Одарченко П.** Під знаком Зерова // Сучасність. – 1961. – № 2. – С. 79–84.

• 1962 •

- *495. **Біляїв В.** Український Донбас у літературі : [згадується М. Зеров] // Нові дні. – 1962. – № 4 (147). – С. 8.
496. **Кисілевський К.** Микола Зеров // Кисілевський К. Хрестоматія з української літератури для шкіл і курсів українознавства / Український конгресовий ком. Америки ; Шкільна Рада. – 2-ге доп. вид. – Нью-Йорк : Шкільна Рада, 1962. – С. 214–216.
- *497. **Маланюк Є.** Київська Александрія [згадується М. Зеров] // Маланюк Є. Книга спостережень. – Торонто : Гомін України, 1962. – Т. 1. – С. 289–297.

• 1963 •

498. **Білодід О.** Ювілей перекладачки // Вечірній Київ. – 1963. – 2 квіт. (№ 78).
Анотація: згадується М. Зеров.
499. **Кочур Г. П.** Учений, перекладач, поет // Вечірній Київ. – 1963. – 1 квіт. (№ 77).

• 1964 •

- *500. **Кравців Б.** Реабілітація Миколи Зерова-перекладача // Сучасність. – 1964. – № 2. – С. 42–48.
- *501. **Посмертна реабілітація Миколи Зерова** // Молода Україна. – 1964. – № 4/5 (113). – С. 19.
502. **Шерех Ю.** Легенда про український неокласицизм // Шерех Ю. Не для дітей : літ.-крит. ст. і есеї. – Нью-Йорк : Пролог, 1964. – С. 97–156.

• 1965 •

503. **Бойко І.** Перед грозою : про М. Зерова // Червона зірка. – 1965. – 5 жовт.
- *504. **Зеров Микола Костянтинович (1890–1941)** // Українські письменники : в 5 т. : біобібліографічний словник / ред. О. І. Білецький. – К. : Дніпро, 1965. – Т. 4 : Радянська література. А-К. – С. 557–558.
505. **Кочур Г.** Зеров і польська література // Український календар–1966. – Варшава, 1965. – С. 268.
506. **Кочур Г. П.** Микола Зеров // Літературна Україна. – 1965. – № 34. – 27 квіт.
- *507. **Кочур Г.** Реабілітація Зерова триває // Ми і світ (Торонто). – 1965. – № 124. – С. 36.
- *508. **Кравців Б.** Бій за реабілітацію Миколи Зерова // Сучасність. – 1965. – № 6. – С. 42–49.
509. **Литвинчук М.** Ми його любили // Радянська Житомирщина. – 1965. – № 82. – 27 квіт.
510. **Литвинчук М.** Слово про Зерова // Прикарпатська правда. – 1965. – № 144. – 24 лип.
- *511. **Наумович С.** Зв'язок між класицизмом і модернізмом у модерній українській поезії : (очима чужинця) : [згадується М. Зеров] // Визвольний шлях (Лондон). – 1965. – № 2. – С. 592–595.

- *512. **Рильський М.** Микола Зеров поет і перекладач // Жовтень. – 1965. – № 1. – С. 78–86.
- *513. **Рубчак Б.** Шукаючи справжнього культобміну, справжнього Зерова і справжньої літератури // Сучасність (Мюнхен). – 1965. – № 8. – С. 50–66 ; № 9. – С. 42–60.

• 1966 •

- *514. **Боголюб П.** Микола Зеров про поезії Івана Франка // Визвольний шлях (Лондон). – 1966. – № 5. – С. 592–597.
- *515. **Кочур Г.** Майстри перекладу // Всесвіт. – 1966. – № 4. – С. 17–24 ; Ми і світ (Торонто). – 1966. – № 135. – С. 21–39.
516. **Кочур Г. П.** Переклади Миколи Зерова // Літературна Україна. – 1966. – 15 лист.
517. **Рильський М.** Микола Зеров – поет і перекладач // Зеров М. К. Вибране / ред. і вступ. ст. М. Рильського ; упор. С. Зерової ; прим. Г. Кочура та В. Петрова. – К. : Дніпро, 1966. – С. 5–17.

• 1967 •

518. **І. П.** Микола Зеров, його життя і діяльність // Зеров М. Джерел : іст.-літ. та крит. ст. / вибір і заг. ред. С. Гординського. – Стейт : Стейт Каледж, 1967. – С. 5–15.
- *519. **Козій Д.** Уточнення: І. «Чорна діра небуття» у Миколи Зерова // Листи до приятелів. – 1967. – № 10/11/12. – С. 50–52.
520. **Мовчан П.** Пластика і контури поезії М. Зерова // Літературна Україна. – 1967. – 7 серп.
521. **Сверстюк Є.** «Гострої розпуки гострий біль» // Дукля (Пряшів). – 1967. – № 6. – С. 57–62.
- *522. **Череватенко Л.** Наш сучасник Микола Зеров // Дніпро. – 1967. – № 4. – С. 157.

- 523. Шевчук В.** Майстер кришталевих тонів : [про В. Горленка ; згадується М. Зеров] // Літературна Україна. – 1967. – 15 серп.

• 1968 •

- *524. Боголюб П.** Глум над Миколою Зеровим // Визвольний шлях (Лондон). – 1968. – № 3. – С. 419–421.
- *525. Цернаск Г.** Микола Зеров : великий майстер літературного перекладу : (у 25-ліття його смерти) // Календар-альманах «Відродження». – Буенос-Айрес : [б. в.], 1968. – С. 101–107.
- 526. Шарварок О.** Пошуки й сподівання : [про роботу Баришівської літературно-мистецької студії імені М. К. Зерова] // Літературна Україна. – 1968. – № 63. – 9 серп.
- *527. [Шерех Ю.].** [Передмова] // Невідомі поезії Миколи Зерова / передмова і публікація Ю. Шереха // Слово : збірник українських письменників: література, мистецтво, критика, мемуари, документи. – Нью-Йорк : Об'єднання Українських письменників в Екзилі, 1968. – Зб. 3. – С. 305.

• 1969 •

- *528. Рудницький М. І.** Класичний урок // Рудницький М. Непередбачені зустрічі. – Львів : Каменяря, 1969. – С. 27–35.

• 1970 •

- 529. Зеров Д.** Микола Зеров // Життя і слово. – 1970. – 25 трав.
- 530. Коптилов В.** О наследии Микола Зерова // Мастерство перевода. – М. : Сов. писатель, 1970. – С. 153–169.

- 531. Кузьма Ю.** Римські поети епохи Августа в перекладах М. Зерова // Іноземна філологія. – Вип. 20. Питання класичної філології. – № 8. – Львів, 1970. – С. 74–83.
- 532. Сверстюк Є.** Гострої розпуки гостриць біль (про Миколу Зерова) // Сверстюк Є. Собор у риштованні: документи III / передм. М. Антоновича. – Paris ; Baltimore : Перша Укр. Друкарня у Франції : Смолоскип, 1970. – С. 113–124.

• 1971 •

- *533. Галушко В.** Зерови // Зоря Полтавщини. – 1971. – 30 трав. – С. 4
- *534. Каздоба К.** Зберігаймо спадщину письменників-каторжан! // Новий обрій : література, мистецтво, культурне життя : альманах. – Мельбурн : Ластівка, 1971. – Ч. 4. – С. 173–174.
- 535. Корж Н.** «Пам'ятник» Горація у перекладі М. Зерова // Вісник Харківського ун-ту. – 1971. – № 64. – Філологія. – Вип. 6. – С. 70–71.
- *536. Филипович О.** Спогади про Миколу Зерова : з нагоди 80-річчя з дня народження // Сучасність (Мюнхен). – 1971. – № 3. – С. 49–63.

• 1972 •

- 537. Вервес Г. Д.** Повторні традиції // Максим Рильський в колі слов'янських поетів / АН УРСР, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка. – К. : Наукова думка, 1972. – С. 170–205.
- 538. Вервес Г. Д.** Серед неокласиків // Максим Рильський в колі слов'янських поетів / АН УРСР, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка. – К. : Наукова думка, 1972. – С. 79–112.

• 1973 •

- 539. Зерова С.** Спогади про Миколу Зерова // Слово : Література. Мистецтво. Критика. Мемуари. Документи. – Едмонтон : Накл. об'єднання Укр. Письм. у Канаді «Слово», 1973. – Зб. 5. – С. 211–253.
- *540. Качуровський І.** Ескапізм як літературне явище : [у т. ч. аналізуються вірші М. Зерова] // Визвольний шлях (Лондон). – 1973. – № 10. – С. 1099–1111.
- *541. П. І. Микола Зеров, його життя і діяльність :** (скорочена передмова праці «До джерел») // Життя і школа. – 1973. – № 2. – С. 26–30.

• 1974 •

- 542. Nevrlý M. Neoklasy cykijowscy / M. Nevrlý, S. Kozak** // Slavia orientalis (Warszawa). – 1974. – № 3. – S. 321–333.

• 1975 •

- *543. Рильський М.** Микола Зеров – поет і перекладач : (передмова до книги М. Зерова «Вибране» 1966 р.) // Молода Україна. – 1975. – № 4 (Ч. 233). – С. 2–5.

• 1978 •

- *544. Зеров Микола Костянтинович** // Шевченківський словник : у 2 т. / ред. Є. П. Кирилюк. – К. : Українська рад. енциклопедія, 1978. – .
Т. 1 : А–Мол. – С. 241.

• 1979 •

- 545. Книжки з літератури й літературознавства:** [рецензія]
// Українська книга. – 1979. – № 2. – С. 55–56.
Рец. на кн.: Зеров М. Лекції з історії української літератури: (1798–1879) / вид. Канадського ін-ту укр. студій; під. ред.: Д. В. Горзлін, О. Соловей. – [Б. м.] : Мозаїка, 1977. – 271 с.

• 1981 •

- *546. Плічковський Н.** 25-ліття приятелів творчости М. Зерова в Австралії : [про діяльність Товариства ім. М. Зерова] // Визвольний шлях (Лондон). – 1981. – № 2. – С. 248–252.

• 1983 •

- 547. Качуровський І.** Український парнасізм // Визвольний шлях (Лондон). – 1983. – № 4 (421). – С. 472–483.

• 1987 •

- *548. Гречанюк С.** До джерел : (про Миколу Зерова як літературознавця і критика) // Українська мова і література в школі. – 1987. – № 10. – С. 8–16.
- 549. Костюк Г. О.** Микола Зеров // Костюк Г. Зустрічі і прощання: Спогади : у 2 кн. / Канадський ін-т Укр. Студій, Альбертський ун-т. – Едмонтон: [б. в.], 1987. – Кн. 1. – С. 107–131.
- 550. Кочур Г.** Зеров під час навчання в гімназії // Літературна Україна. – 1987. – 13 серп.
- *551. Курилова Л.** Зустрічі з Миколою Зеровим : спогади // Сучасність (Мюнхен). – 1987. – № 10. – С. 94–116.

552. **Мисик В.** Спогад про Зерова // Літературна Україна. – 1987. – 7 лип.
553. **Тен Б.** Чим я завдячую Зерову // Літературна Україна. – 1987. – 18 черв.
- *554. **Цюпа І.** Микола Зеров // Прапор комунізму (Зіньківський р-н). – 1987. – 20 серп. – С. 4.

• 1988 •

- *555. **Брюховецький В.** «Б'ють молоти, нові часи кують» // Вітчизна. – 1988. – № 3. – С. 165–168.
- *556. **Гречанюк С.** У «гроні п'ятірнім» – перший // Українська мова і література в школі. – 1988. – № 8. – С. 10–17.
- *557. **Доценко Р.** З набутку Миколи Зерова // Поезія-88 : збірник / ред. М. С. Вінграновський. – К. : Рад. письменник, 1988. – Вип. 1. – С. 130–132.
- *558. **Зерова С.** Жизнь ограниченная в сонет // Радуга. – 1988. – № 1. – С. 101–111.
- *559. **Кочур Г.** Зеров і Словацький // Всесвіт. – 1988. – № 8. – С. 126–128.
- *560. **Крижанівський С.** Чи був у неокласиків літературний маніфест? // Вітчизна. – 1988. – № 2. – С. 163–168.
- *561. **Кузякіна Н.** За соловецькою межею. Листи М. Зерова, М. Куліша, Г. Епіка, В. Підмогильного (тридцять роки) // Київ. – 1988. – № 7. – С. 111–134.
- *562. **Микола Зеров** : поет, літературознавець // Письменники Радянської України: 1917–1987 : біобібліографічний довідник / упоряд. В. К. Коваль. – К. : Рад. письменник, 1988. – С. 231. : фот.
- *563. **Скуратівський В.** «Неокласики» – далекі і близькі // Культура і життя. – 1988. – 14 лют. (№ 7). – С. 6.

• 1989 •

- *564. **Білокінь С.** Микола Зеров : нариси творчості // Письменники Радянської України : зб. – К. : Рад. письменник, 1989. – Вип. 14 : 20–30 роки / упоряд. С. А. Крижанівський. – С. 35–64.
- *565. **Брюховецький В.** Зеров і Шевченко // Рад. літературознавство. – 1989. – № 3. – С. 42–46.
- *566. **Ковалів Ю.** Так, «Камо грядеш»... До характеристики літературної дискусії 1925–1928 років // Рад. літературознавство. – 1989. – № 6. – С. 15–26.
- *567. **Кочур Г.** «Но вспомнишь ли у новых берегов...» : [про М. Зерова] // Литературное обозрение. – 1989. – № 9. – С. 62–63.
568. **Куценко Л.** Гуляйполе Миколи Зерова : про зв'язки поета з Кіровоградщиною // Кіровоградська правда. – 1989. – 4 листоп.
- *569. **Луценко Ю.** Біля джерел // Вітчизна. – 1989. – № 5. – С. 45–49.

• 1990 •

- *570. **Аврахов Т.** «Там, між поживклих книг, найкращий мій клейнод» // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 4. – С. 31–34.
- *571. **Бабишкін О.** Неокласики : Микола Зеров // Комсомолець Полтавщини. – 1990. – 9 серп. – С. 6.
572. **Білецький О.** М. Зеров. «Камена» // Білецький О. Літературно-критичні студії / уклад. М. Гончарук, авт. передм. І. Дзевєрін. – К. : Дніпро, 1990. – С. 45–46. – (Серія «Українська літературознавча думка»).
573. **Білокінь С.** Микола Зеров і книга // Книжник. – 1990. – № 1. – С. 10–19.

- *574. **Білокінь С.** Неокласик Микола Зеров // Зоря Полтавщини. – 1990. – 26 квіт. – С. 4.
- *575. **Бондаренко М.** З Парнасу – під кулю : [про М. Зерова] // Літературна Україна. – 1990. – 4 трав. (№ 18). – С. 6.
- *576. **Брюховецький В.** Шлях на Голготу: життєва доля Миколи Зерова : (до століття з дня народження) // Сучасність (Мюнхен). – 1990. – № 4. – С. 20–34.
- *577. **Брюховецький В.** Шлях на Голгофу : життєва доля Миколи Зерова // Літературна Україна. – 1990. – 10 трав. (№ 19). – С. 3.
- *578. **Галабутська О.** Про незабутніх і незабутнє : [спогади про М. Зерова] // Соціалістична культура. – 1990. – № 4/5. – С. 10–11.
- *579. **Гречанюк С. М. К.** Зеров : «До джерел!» // Гречанюк С. На тлі ХХ століття : літ.-крит. нариси. – К. : Рад. письменник, 1990. – С. 3–58.
- *580. **Грубич К.** Микола Зеров – великий полтавець // Зоря Полтавщини. – 1990. – 4 жовт. – С. 3. : фот.
- *581. **Грубич К.** Під дамокловим мечем жили численні родичі репресованого Миколи Зерова // Зоря Полтавщини. – 1990. – 23 груд. – С. 4.
- *582. **Івашко В.** Микола Зеров і літературна дискусія (1925–1928) // Слово і час. – 1990. – № 4. – С. 18–27.
- *583. **Івашко В. К.** Микола Зеров і літературна дискусія (1925–1928) // Двадцять роки : літературні дискусії, полеміки літ.-крит. ст. / упор. В. Г. Дончик. – К. : Дніпро, 1991. – С. 69–89.
- 584. Івашко В.** Поетична творчість І. Франка очима М. Зерова // Українське літературознавство. – 1990. – Вип. 54. – С. 69–76.
- *585. **Івашко В.** «Як дзвін сонетного катрена...» : [до 100-річчя з дня народження М. Зерова] // Кур'єр ЮНЕСКО. – 1990. – № 3. – С. 49–50.
- *586. **Клен Ю.** Спогади про неокласиків : [згадується М. Зеров] // Україна. – 1990. – № 20. – С. 58–60 (Дод. «Бібліотечка

- “України”»); № 21. – С. 61–62 (Дод. «Бібліотечка “України”»); № 22. – С. 63–65 (Дод. «Бібліотечка “України”»).
- *587. **Клен Ю.** Стебло серед поля : [про поета М. Зерова] // Дзвін. – 1994. – № 10. – С. 123–130.
- *588. **Косян В.** Чародій слова : спогад про вчителя : [М. Зерова] // Літературна Україна. – 1990. – 26 квіт. (№ 17). – С. 5. : фот.
589. **Кочур Г.** До історії одного листа [М. Зерова] / Г. Кочур, М. Зубрицька // Українське літературознавство. – 1990. – Вип. 55. – С. 123–125.
590. **Кочур Г.** Микола Зеров – ім’я, прийдешне не з приміток // Нові дні: український універсальний журнал (Торонто). – 1990. – № 9 (487). – С. 13–15. : фот.
- *591. **Кузьменко О.** Чарівник слова : [М. Зеров] // Прапор комунізму. – 1990. – 26 квіт. – С. 4.
- *592. **Лисенко Н.** Епізод з ранньої творчості Миколи Зерова // Слово і час. – 1990. – № 6. – С. 61–62.
- *593. **Лучук О.** Переклади Миколи Зерова з англійської // Слово і час. – 1990. – № 10. – С. 89–91.
594. **Новикова М.** Таврія Миколи Зерова // Крим 90 : альманах. – Сімферополь, 1990. – С. 69–71.
- *595. **Павличко Д.** Крізь чорний сум прозрів він світло правди... : [М. Зеров] // Друг читача. – 1990. – 26 квіт. (№ 17). – С. 4. : портр.
- *596. **Павличко Д.** Микола Зеров – поет і перекладач // Зеров М. Твори : в 2 т. / упор. Г. П. Кочур, Д. В. Павличко. – К. : Дніпро, 1990. – .
Т. 1 : Поезії. Переклади. – С. 14–20.
- *597. **Петров В.** Спогади про Миколу Зерова // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 4. – С. 27–31.
598. **Пилипенко Ф.** Возвращается имя Н. Зерова // Машиностроитель (Сумы). – 1990. – 23 авг. – С. 4.
- *599. **Поліщук В.** Степан Бен і «неокласик» // Слово і час. – 1990. – № 10. – С. 52–55.

- *600. **Рильський М.** Микола Зеров – поет і перекладач // Зеров М. Твори : в 2 т. / упор. Г. П. Кочур, Д. В. Павличко. – К. : Дніпро, 1990. – .
Т. 1 : Поезії. Переклади. – С. 3–13.
- 601. **Терлецький В.** Є світлі роздуми, є душі осяйні [про перебування М. Зерова у Глухові] // Народна трибуна (Глухів). – 1990. – 14 груд. – С. 3.
- *602. **Харчук Р.** Маловідома рецензія Миколи Зерова // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 7. – С. 78–80.
- *603. **Череватенко Л.** «В науку іншим людям і вікам» : [про невідомий переклад М. Зерова] // Дніпро. – 1990. – № 6. – С. 103–104.

• 1991 •

- 604. **Гнатюк М. І.** Франко в літературно-естетичній концепції неокласиків (Микола Зеров, Павло Филипович) // Іван Франко і національне відродження: (до 135-річного ювілею письменника) : тези доп. наук. конф., с. Криворівня Івано-Франківської обл., 23–24 верес. 1991 р. – Львів, 1991. – С. 117–119.
- *605. **Грубич К.** Будинок у Зінькові : [про вшанування пам'яті М. Зерова] // Полтавський вісник. – 1991. – 16–22 лют. (№ 7). – С. 5.
- *606. **Дубалко З.** До 100-х роковин від дня народження Миколи Зерова // Жіночий світ. – 1991. – № 3. – С. 23.
- *607. **«Дуже вам вдячний щиро і товариськи...»** : листи Валеріана Підмогильного до Миколи Зерова / вступ, публік. і прим. В. О. Мельника // Слово і час. – 1991. – № 2. – С. 10–17.
- *608. **...З порога смерті...** : письменники України – жертви сталінських репресій / за ред. О. Мусієнка // Літературна Україна. – 1991. – 8 серп. (№ 32). – С. 8.

- *609. **Зубрицька М.** Микола Зеров: проблема діалогу з читачем // Слово і час. – 1991. – № 9. – С. 54–58.
- *610. **Івашко В.** Микола Зеров і літературна дискусія (1925–1929) // 20-ті роки: літературні дискусії, полеміки : літ.-критич. ст. / упоряд. В. Г. Дончик. – К. : Дніпро, 1991. – С. 69–89.
- *611. **Куценко Л.** Гуляйполе Миколи Зерова // Українська мова і література в школі. – 1991. – № 12. – С. 64–68.
- *612. **Микола Зеров** // ...3 порога смерті... : письменники України – жертви сталінських репресій. – К. : Рад. письменник, 1991. – Вип. 1. – С. 195–198. : фот.
- *613. **Неврлий М.** Школа київський неокласиків // Неврлий М. Українська радянська поезія 20-х років : Мікропортрети в художніх стилях і напрямках / авт. пер. зі слов. О. і Г. Булахів. – К. : Вища шк., 1991. – С. 120–157.
- *614. **Паламар Н.** Сторінки незабутньої спадщини : [бібліограф. огляд; згадується М. Зеров] // Прапор комунізму. – 1991. – 22 серп. – С. 4.
- *615. **Письменники України – жертви сталінських репресій** : Микола Зеров // Літературна Україна. – 1991. – 8 серп. (№ 32). – С. 8.
- 616. Терлецький В.** Із забуття – в безсмертя : Микола Зеров і Кролевеччина // Кролевецький вісник (Кролевець). – 1991. – 31 серп. – С. 3.
- *617. **Терлецький В.** «...Посумуймо по мертвих братах» : [про М. Зерова] // Друг читача. – 1991. – 2 квіт. (№ 14). – С. 2.
- *618. **Фізер І.** [Рецензія] // Сучасність. – 1991. – № 4. – С. 108–110.
Рец. на кн.: Брюховецький В. Микола Зеров. – К. : Рад. письменник, 1990. – 309 с.
- *619. **Яневич К.** Із забуття – в безсмертя : [бібліограф. огляд; згадується М. Зеров] // Прапор перемоги. – 1991. – 6 серп. – С. 2, 4.
- 620. Nevrlý M.** Mykola Zerov / M. Nevrlý // Slavica Slovaca. – Bratislava, 1991. – Č. 2 (Roč. 26). – S. 179–180.

• 1992 •

- *621. **Заславский И.** Ученый, поэт, педагог // Радуга. – 1992. – № 3/4. – С. 119–121.
Рец. на кн.: Брюховецький В. С. Микола Зеров : літературно-критичний нарис. – К. : Рад. письменник, 1990. – 309 с.
- *622. **Коваленко-Плужник Г.** Спогади : [є відомості про М. Зерова] // Українка в світі. – 1992. – № 1. – С. 24–26.
- *623. **Кутинський М.** Некрополь України : [М. К. Зеров] // Дніпро. – 1992. – № 1. – С. 162–168.
- *624. **Мойсеєнко Ю.** Микола Зеров: відомий і невідомий // Родослав. – 1992. – Лют. (№ 4). – С. 4.
- *625. **Петров В. П.** Микола Зеров//Діячі української культури (1920–1940 рр.): жертви більшовицького терору. – К. : Воскресіння, 1992. – С. 58–61.
- *626. **Почайна І.** «На згадку від Зерова»... : Валерію Марченку присвячую : [наведено автограф М. Зерова] // Київ. – 1992. – № 4. – С. 126–129.
- *627. **Славутич Я.** Микола Зеров : [наведено біографію і вірші поета] // Славутич Я. Розстріляна муза : мартиролог : нариси про поетів. – К. : Либідь, 1992. – С. 31–35.

• 1993 •

- *628. **Голинський М. Т.** Микола Зеров : [спогад] // Голинський М. Спогади. – К. : Молодь, 1993. – С. 234–235.
629. **Кочур Г.** Микола Зеров // 125 років Київської української академічної традиції 1861–1986 : зб. / ред. М. Антонович ; Укр. Вільна Академія Наук у Сполучених Штатах Америки. – Нью-Йорк : УВАН у США, 1993. – С. 585–593.
- *630. **Наєнко М.** Наука і кон'юнктура : Українське літературознавство 1917–1992 років : [зокрема аналізується внесок М. Зерова в укр. літературознавство]. – К. : Фотовідеосервіс, 1993. – 141 с. – (Б-ка українця).

- 631. Оглоблин О.** Спогади про Миколу Зерова й Павла Филиповича // Хроніка – 2000. – 1993. – № 1/2 (3/4). – С. 87–103.
- *632. Першими лауреатами українсько-французької премії ім. М. Зерова за кращі українські переклади творів французької літератури стали А. Перепадя, В. Ткаченко та Є. Кононенко** // Слово і час. – 1993. – № 12. – С. 30.

• 1994 •

- 633. Білик Г. М.** Вивчення творчості М. Зерова в школі-гімназії (11 клас) // Рідне слово : зб. праць з методики викладання укр. та світ. л-ри в шк. / ПДПІ ім. В. Г. Короленка ; Полтавськ. обл. ін-т післядипл. освіти пед. працівників. – Полтава : [б. в.], 1994. – Вип. 2. – 20 с.
- *634. Державин В.** Поезія Миколи Зерова і український класицизм // Українське слово : хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. : у 4 кн. – К. : Рось, 1994. – Кн. 1. – С. 522–541.
- *635. Державин В.** Поезія Михайла Ореста і неокласицизм : (скорочено) // Українське слово : хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. – К. : Рось, 1994. – Кн. 2. – С. 347–365.
- *636. Дмитрів Я.** Сонетарій Миколи Зерова // Слово і час. – 1994. – № 7. – С. 47–53.
- 637. Кравців Б.** Бій за реабілітацію Миколи Зерова // Кравців Б. Зібрані твори / упор. Б. Бойчук. – К. : Світо-вид, 1994. – .
Т. 3 : Публіцистична проза. – С. 474–485.
- 638. Кравців Б.** Реабілітація Миколи Зерова-перекладача // Кравців Б. Зібрані твори / упор. Б. Бойчук. – К. : Світовид, 1994. – .
Т. 3 : Публіцистична проза. – С. 465–473.
- *639. Лавріненко Ю.** Микола Зеров : (26 квітня 1890 – 3 листопада 1937) // Українське слово : хрестоматія української

літератури та літературної критики ХХ ст. : у 4 кн. – К. : Рось, 1994. – .

Кн. 1. – С. 513–515.

- 640. Ласло-Куцюк М.** Грецький спадок // Ласло-Куцюк М. Боги світла і боги темряви. – Бухарест : Критеріон, 1994. – С. 158–178.
- *641. Мельник С.** До питання про становлення неокласичної концепції в розвитку української літератури // Визвольний шлях (Лондон). – 1994. – № 7 (556). – С. 857–862.
- 642. Мельник С. Є.** Сергій Єфремов і Микола Зеров – два погляди на історію літератури // Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. – К., 1994. – С. 16–22. – (Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика ; Вип. 2).
- *643. Микола Зеров (1890–1937)** // Історія української літератури ХХ ст. : навч. посібн. для студ. вузів : у 2 кн / ред. В. Г. Дончик. – 2-е вид., стереотип. – К. : Либідь, 1994. – .
Кн. 1 : 1910–1930-ті роки. – С. 308–320.
- *644. Сарбей В.** Пантелеймон Куліш в епістолярній спадщині Ганни Барвінок (Куліш) : [згадується М. Зеров] // Київська старовина. – 1994. – № 6. – С. 8–9.
- *645. Сверстюк Є.** «Гострої розпуки гострий біль» : попередні зауваги // Сучасність. – 1994. – № 11. – С. 240–243.
- *646. Солодько П.** Ремінісценції з грецької та латини в оригінальній поезії Миколи Зерова // Дивослово. – 1994. – № 12. – С. 9–11.
- *647. Таран Л.** Сонет неокласиків Миколи Зерова і Максима Рильського // Дивослово. – 1994. – № 1. – С. 9–12.

• 1995 •

- *648. Глушко Г.** Жде новосіль вулиця Зерова : [у Зінькові] // Зоря Полтавщини. – 1995. – 25 берез. – С. 2.
- 649. Дорошенко М. В.** Українські неокласики: естетична програма, художній світ, поетичний словник // Українська

духовна культура в системі національної освіти : тези доповідей та повідомлень наукової конференції, 18–19 квіт. 1995 р. – Х. : ХДУ, 1995. – С. 43–44.

- *650. **Зерова С.** Спогади про Миколу Зерова / вступ, підготовка текстів та прим. С. Білоконя ; пер. з рос. О. Зуєвського // Слово і час. – 1995. – № 9/10. – С. 55–62 (*початок ; продовження – 1996 р.*).
- *651. **Ільєнко І.** О гроно п'ятірне нездоланих співців. Неокласики перед праведним судом // Ільєнко І. У жорнах репресій : оповіді про українських письменників (за архівами ДМУ-НКВС). – К. : Веселка, 1995. – С. 126–171.
- *652. **Кузьменко О.** Чим славне ім'я поета-земляка? : [М. Зерова] // Голос Зіньківщини. – 1995. – 26 квіт. – С. 3.
- *653. **Курочка Т.** Зорі його не згаснути довіку : Миколі Зерову виповнилося б 105 // Полтавщина. – 1995. – 18 серп. (№ 34). – С. 2.
- 654. **Куценко Л.** Гуляйполе Миколи Зерова // Куценко Л. «Благословенні ви, сліди...» : збірка. – Кіровоград : Центральноукраїнське вид-во, 1995. – С. 41–50. : іл.
- *655. **Одарченко П.** Під знаком Зерова : спогади про М. Зерова // Одарченко П. Українська література : зб. вибр. ст. / ред. О. Зінкевич, авт. передм. В. Іванисенко. – К. : Смолоскип, 1995. – С. 255–262.
- 656. **Свідчення М. Т. Рильського**, власноручно записані ним у Лук'янівській в'язниці, 23 березня – 28 квітня 1931 р. // Пристайко В. І., Шаповал Ю. І. Справа «Спілки Визволення України»: невідомі документи і факти : науково-документальне видання. – К. : Інтел, 1995. – С. 264–315.
Анотація: є відомості про М. Зерова.
- 657. **Талант**, згублений на Соловках // Український історичний календар, 96. – К., 1995. – С. 303–305.
- 658. **Таран Л.** Неокласики Микола Зеров і Максим Рильський // Сучасність. – 1995. – № 3. – С. 107–116.
- *659. **Шудря М.** Українці на соловецькій каторзі : [згадується М. Зеров] // Зоря Полтавщини. – 1995. – 19 груд. – С. 3.

- *660. **Гальчук О.** «Енеїда» Вергілія очима Зерова // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 1996. – № 8. – С. 13–19.
661. **Гурець М.** Микола Зеров і Сумщина : [зв'язок графіка Г. Нарбута з М. Зеровим] // Червоний промінь (Суми). – 1996. – 22 листоп. – С. 4.
662. **Дорошенко М. В.** Образ «море» в поезії українських неокласиків (у контексті української літератури XVIII–XIX ст.) // Тенденції розвитку української літератури та літературної критики нових часів : тези доповідей та повідомлень міжвузівської науково-теоретичної конференції. – Х., 1996. – С. 88–89.
663. **Дорошенко М. В.** Філологічна термінологія в літературно-критичних працях українських неокласиків / М. В. Дорошенко, М. І. Філон // Українська термінологія і сучасність : тези допов. Всеукр. наук. конф. – К., 1996. – С. 21.
- *664. **Зерова С.** Спогади про Миколу Зерова / вступ, підготовка текстів та примітки С. Білоконя ; переклад з рос. О. Зуєвського // Слово і час. – 1996. – № 1. – С. 81–85 ; № 2. – С. 78–83 ; № 4/5. – С. 85–90 ; № 7. – С. 71–78 ; № 8/9. – С. 82–90 (продовження ; початок : Слово і час. – 1995. – № 9/10. – С. 55–62).
- *665. **Кравець Л.** Словесно-художні образи поезій М. Зерова // Дивослово. – 1996. – № 7. – С. 14–17.
- *666. **Ротач П.** «Полтава їжитья на видноколі...» : Микола Зеров у зв'язках з рідним краєм // Кур'єр Кривбасу. – 1996. – № 61/64. – С. 107–111.
- *667. **Стріха М.** «Камена» Миколи Зерова: проекція на усерівську дійсність 20-х років // Сучасність. – 1996. – № 7/8. – С. 155–158.

- 668. Брюховецький В.** Микола Зеров (1890–1937) // Гроно нездоланих співців : літературні портрети письменників ХХ сторіччя, твори яких увійшли до оновлених шк. програм. : навч. посіб. для вчителів та учнів середн. шк. / упор. В. І. Кузьменко ; передм. В. Г. Дончика, В. І. Кузьменка. – К. : Український письменник, 1997. – С. 73–82.
- *669. Гальчук О.** Поетичне осмислення М. Зеровим світової культурної спадщини // Дивослово. – 1997. – № 8. – С. 5–7.
- 670. Гасанова В. Т.** «Я не складав тобі ні гімнів, ні поем...» : [Крим у творчості М. Зерова] // Культура народів Причорномор'я. – 1997. – № 1. – С. 96–98.
- *671. Дунай П.** Київські неокласики та їх лідер, поет Микола Зеров // Українська мова та література. – 1997. – № 35. – С. 1–3.
- *672. Заславський І.** З етюдів про неокласиків: Микола Зеров як особистість // Сучасність. – 1997. – № 7/8. – С. 87–93.
- *673. Зварич В.** Образний культурний всесвіт у поезії Миколи Зерова // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. – 1997. – № 3. – С. 43–46.
- 674. Кочур Г.** Перекладацький доробок неокласиків // Проблеми літературознавства і художнього перекладу : зб. наук. пр. і матер. / упор. О. Купчинський. – Львів : НТШ, 1997. – С. 191–196.
- 675. Кудряшова М.** Виразальні можливості морфологічних категорій у мові поезії українських неокласиків // Актуальні проблеми граматики : зб. наук. праць : Наукові записки Кіровоград. держ. пед. ун-ту ім. В. Винниченка. – Кіровоград : Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – 1997. – Вип. 2. – С. 72–75.
- 676. Кудряшова М. В.** Поетична ономастика українських неокласиків // Питання сучасної ономастики : VII Всеукраїнська ономастична конференція, 1–3 жовтня 1997 р. : статті та тези за матеріалами конференції / В. О. Горпинич та

- ін. (ред.) ; НАН України, Інститут української мови. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 106–107.
- 677. Кузьменко В. І.** Микола Зеров // Гроно нездоланих співців. – К., 1997. – С. 73–82.
- *678. Маланюк Є.** Київська Александрія // Маланюк Є. Книга спостережень : Проза. – К. : Дніпро, 1997. – С. 246–253.
- 679. Павличко С.** Неокласицизм – філософія консервативної модернізації // Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : монографія. – К. : Либідь, 1997. – С. 191–199.
- 680. Тарасенко І.** Вінець Овідія : до 60-річчя загибелі М. К. Зерова // Кролевецький вісник. – 1997. – 8 листоп. – С. 4.
- 681. Університету Святого Володимира** вільні студенти // Київський університет / [редкол.: О. Пономарів (ред.), А. Бойко, Н. Бородюк, Л. Іванова, П. Кононенко, А. Москаленко, В. Носик, В. Радчук, В. Сергійчук, О. Чекмишев]. – К. : Київськ. ун-т, 1997. – Квіт. (№ 5). – С. 3. *(Уміщено відомості про М. Зерова-студента).*

• 1998 •

- 682. Астаф'єв О.** Неокласицизм: гармонія як дискурс // Астаф'єв О. Лірика української еміграції: еволюція стильових систем. – К. : Смолоскип, 1998. – С. 53–72.
- *683. Білик Г.** Юрій Шерех. Погляд на український неокласицизм // Слово і час. – 1998. – № 12. – С. 25–30.
- 684. Борецький М.** Античні образи і мотиви в поезії Миколи Зерова // Методологічні проблеми гуманітарних наук : наук. записки / Міністерство освіти України ; Дрогоб. держ. пед. ін-т ім. Івана Франка. – Дрогобич : Вимір, 1998. – Вип. 1. – С. 190–200.
- 685. Георгій Іванович Нарбут** [є відомості про зв'язок М. Зерова з м. Глуховом, зокр. з графіком Г. Нарбутом] // Ткаченко В. Нарбутівка і Нарбути : наук.-публіц. нарис. – Суми : Мрія, 1998. – С. 23–48.

- 686. Зварич В.** Київ – образ-символ у поезії М. Зерова // Знак. Символ. Образ. – Вып. 3 : Тезиси докдадов и сообщений научного семинара по проблемам совр. семиотики. – Черкасы : ЧГУ, 1998. – С.18.
- 687. Клещикова В.** Микола Зеров: лектура та еволюція творчої свідомості // Бібліографічний вісник. – 1998. – № 6. – С. 33–38.
- *688. Клещикова В.** Микола Зеров: «підводна» архітектоніка літературознавчого дослідження // Слово і час. – 1998. – № 11. – С. 69–72.
- *689. Кудряшова М.** Образ України в творчості неокласиків // Дивослово. – 1998. – № 4. – С. 6–8.
- 690. Кудряшова М. В.** Шевченко в історико-літературних працях і поетичній творчості неокласиків // Слово про Шевченка : збірник. – Х. : Основа, 1998. – С. 61–65.
- 691. Наєнко М.** На філолога вивчитись не можна, філологом треба народитись // Київський університет / [редкол.: О. Пономарів (відп. ред.), А. Бойко, Н. Бородюк, Л. Іванова (ред.), П. Кононенко, А. Москаленко, В. Радчук, В. Сергійчук, О. Чекмишев]. – К. : Київськ. ун-т, 1998. – Лют. (№ 2). – С. 6 (згад. М. Зеров).
- 692. Наливайко Д. В.** Українські неокласики і класицизм // Наукові записки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – К. : Вид. дім «Academia», 1998. – Т. 4 : Філологія. – С. 3–11.
- 693. Ніколенко О. М.** Дискусія «Шляхи розвитку сучасної літератури»: уроки М. Зерова і М. Хвильового // Українська мова і сучасна мовна ситуація в Україні : зб. ст. за матеріалами Всеукр. наук. конф. (19 черв. 1997 р.) / Полтавський держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава : ПДП ім. В. Г. Короленка, 1998. – С. 65–79.
- *694. Оголевець А. В.** Вірш М. Зерова «Іванів гай у Полтаві» : (лінгвістичний аналіз) // Котляревський І. П. – перший класик нової української літератури : зб. наук. ст. – Полтава : ПДП ім. В. Г. Короленка, 1998. – Ч. 2. – С. 107–112.

- *695. **Підгайний С.** Соловецька інквізиція : [згад. М. Зеров] // Українська газета. – 1998. – 9 квіт. (№ 7). – С. 8.
- *696. **Рогоза Б.** Брати Зерови // Хрещатик. – 1998. – 30 квіт. – С. 1, 5.
- *697. **Ротач П.** Дарчий напис і три людські долі : пам'яті Г. Й. Майфета : [згад. М. Зеров] // Зоря Полтавщини. – 1998. – 1 серп. – С. 3.
- 698. **Соловей Е.** Парадигма буття в поезії неокласиків (Микола Зеров) // III Міжнарод. конгрес україністів. Харків, 26–29 серп. 1996 р. – Літературознавство. – К. : Обереги, 1996. – С. 460–470.
- 699. **Соловей Е. С.** Парадигма буття в поезії неокласиків (Микола Зеров) // Соловей Е. Українська філософська лірика : навч. посіб. із спецкурсу / ред. О. Жупанський ; Міжнар. фонд «Відродження». – К. : Юніверс, 1998. – С. 183–203. – (Прогр. «Трансформація гуманіт. освіти в Україні»).
- *700. **Шевченко О.** Соловки : свідчать документи : [згад. М. Зеров] // Робітничка газета. – 1998. – 14 лип. – С. 8.
- 701. **Шерех Ю.** Легенда про український неокласицизм // Шерех Ю. Пороги і запоріжжя : Література. Мистецтво. Ідеології : Три томи. – Т. 1. – Х. : Фоліо, 1998. – С. 92–139.
- 702. **Шерех Ю.** Стили сучасної української літератури на еміграції // Шерех Ю. Пороги і запоріжжя : Література. Мистецтво. Ідеології : Три томи. – Т. 1. – Х. : Фоліо, 1998. – С. 161–198.

• 1999 •

- *703. **Білик Г.** «Камена» Миколи Зерова: спроба наближення до смислів // Слово і час. – 1999. – № 8. – С. 82–85.
- 704. **Білик Г.** Неокласицизм: семантика генетичного поля // Наукові читання – 1998. Праці молодих учених України. – К. : Укр. книга, 1999. – С. 21–35.

- 705. Гальчук О.** Світ античності в рецепції Миколи Зерова // Вісник КіСу. – К., 1999. – Вип. 3. – С. 29–41.
- *706. Заславський І.** Микола Зеров – перекладач // Дивослово. – 1999. – № 7. – С. 9.
- 707. Зварич В.** Поетичне осмислення образу «втраченого раю» у М. Зерова // Вісник Черкаського ун-ту. Серія: Філологічні науки. – Вип. 11. – Черкаси : ЧДУ, 1999. – С. 137–143.
- 708. Ковалів Ю.** Ще раз про «парнаських зір незахідне сузір'я» // Світо-вид (Нью-Йорк). – 1999. – № 3. – С. 118–128.
- 709. Ковдя С.** Слава всієї України : до Зеровських читань // Кролевецький вісник. – 1999. – 17 лют. – С. 4.
- 710. Козя Ю.** Вшануймо видатних земляків : [Зеровські читання в Кролеві, присвячені братам Миколі й Михайлу Зеровим] // Кролевецький вісник. – 1999. – 6 лют. – С. 4.
- *711. Костенко М. В.** ...І вимолимо в бога рідне слово : полтавці в українському літературному контексті ХХ століття. – Полтава : Полтавський літератор, 1999. – 176 с.
Анотація: згадується М. Зеров.
- *712. Крижанівський С.** Микола Зеров, учений і поет // Історичний календар'2000 : науково-популярний та літературний альманах / уклад. А. В. Денисенко. – К. : [б. в.], 1999. – Вип. 6. – С. 122–123.
- 713. Кудряшова М. В.** Власні назви у поетичному словнику українських неокласиків // Вісник Харківського університету. Творчий доробок Юрія Шевельова і сучасні гуманітарні науки. – № 426. – Х., 1999. – С. 221–225.
- 714. Кудряшова М. В.** Рецепція античної міфології у творчості українських неокласиків // Вісник Харківського університету. Міф і міфопоетика у традиційних та сучасних формах культурно-мовної свідомості. – № 448. – Х., 1999. – С. 281–283.
- *715. Лощинська Н.** «Червоний шлях» і неокласики : з історії одного з найпопулярніших часописів 20-х років // Березіль. – 1999. – № 3/4. – С. 182–186.

- *716. **Лощинська Н.** «Червоний шлях» і неокласики // Дивослово. – 1999. – № 6. – С. 8–10.
- *717. **Неокласики**, або «Гроно п'ятірне нездоляних співців» // Українська мова та література. – 1999. – 19 лют. – С. 3–12.
- *718. **Павличко С.** Неокласицизм – філософія консервативної модернізації // Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : монографія. – К. : Либідь, 1999. – 2-е вид., перероб. і доп. – С. 191–199.
- *719. **Ротач П.** Микола Зеров : [нарис життя та творчості] // Ротач П. П. Колоски з літературної ниви : короткий літературний календар Полтавщини. – Полтава : Полтавський літератор, 1999. – С. 200–202. : портр.
- *720. **Сверстюк Є.** «Гострої розпуки гострий біль» // Сверстюк Є. На святі надій : вибране. – К. : Наша віра, 1999. – С. 424–433.
721. **Степула Н. І.** Євген Сверстюк, відомий письменник, президент українського центру Пен-клубу, про братів Зерових // Говорить радіо «Свобода». В ефірі – «Каламар». – Львів : [б. в.], 1999. – С. 127–130.
- *722. **Шалашина Н.** Книгознавчі аспекти наукових поглядів Миколи Зерова // Вісник Книжкової Палати. – 1999. – № 8. – С. 31–33.

• 2000 •

- *723. **Арутюнова С.** Микола Костянтинівич Зеров і бібліографія // Вісник Книжкової палати. – 2000. – № 6. – С. 32–33.
724. **Башманівський В.** Поезія М. Рильського в оцінці М. Зерова // Житомирщина на зламі тисячоліть : наук. зб. – Житомир, 2000. – Т. 21. – С. 315–316.
725. **Белова Ю. І.** Літературно-критичні студії М. Зерова 1920-х років : засади європеїзму / Ю. І. Белова, І. Л. Лисий ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.» ; каф. філології // Магістеріум : літературознав. студії : магістер. програми. – К., 2000. – Вип. 8. – С. 27–43.

- *726. Білик Г. «Камена» Миколи Зерова: інтерпретація-наближення // Рідний край. – 2000. – № 2. – С. 43–52 (початок; продовження – 2001 р.).
- *727. Білик Г. Ліричний суб'єкт як концепт художньої цілісності (М. Зеров, «Камена») // Рідний край. – 2000. – № 1. – С. 80–83.
- *728. Бондаренко Л. «Ми самотою йдемо по хвилі білогривій...» : (до вивчення творчості українських неокласиків у європейському літературному контексті) // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 1. – С. 29–33.
- *729. Брюховецький В. У справі професійного перекладацтва : [М. Зеров] // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 1–2. : фот.
- *730. Булгак О. Розстріляне відродження : до 100-річчя від дня народж. М. Зерова // Календар знаменних і пам'ятних дат'2000. – К., 2000. – II кв. – С. 45–50. : фот.
- *731. Гальчук О. Горацій і Зеров: діалог через тисячоліття // Дивослово. – 2000. – № 4. – С. 7–11.
- *732. Горячева О. Микола Зеров і його епоха, або Великий нон-комформіст : спроба «не компліментарного» розгляду // Українська мова та література. – 2000. – Квіт. (№ 16). – С. 5–6.
- *733. Грибіниченко Т. О. Максим Рильський та неокласики / Т. О. Грибіниченко, Г. О. Козачук // Вчимося писати твір з української літератури: 8–11 класи. – К., 2000. – С. 158–165.
734. Гримич Г. М. Микола Зеров – літературний критик, оглядач // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка : щорічник / Київ. нац. ун-тім. Тараса Шевченка. – К., 2000. – С. 37–39. – (Журналістика ; Вип. 8).
- *735. Гундорова Т. У колиці міфу, або Топос Києва в літературі українського модернізму // Київська старовина. – 2000. – № 6. – С. 74–82.

- *736. **До 110-річчя** від дня народження видатного письменника (26.IV.1890–3.XII.1937) // Дивослово. – 2000. – № 4. – С. 2 (обкл.).
- *737. **Добровольський В.** Високе відчуття слова // Народна армія. – 2000. – 26 квіт. – С. 8.
738. **Домонтович В.** Болотяна Лукроза // Домонтович В. Дівчина з ведмедиком. Болотяна Лукроза / авт. передм. А. Агеєва. – К. : Критика, 2000. – С. 261–280.
- *739. **Домонтович В.** Київський університет і становлення українського неокласицизму // Народна творчість та етнографія. – 2000. – № 4. – С. 75–83.
- *740. **Заславський І.** Видатний учений. Талановитий поет. Майстер перекладу : (до 110-річчя від дня народження Миколи Зерова) // Українська мова та література. – 2000. – Квіт. (№ 16). – С. 6–8.
741. **Зварич В.** Микола Зеров як перекладач поезій Олександра Пушкіна // Вісн. Харків. нац. ун-ту. – Х., 2000. – № 491. – С. 546–550. – (Філологія).
742. **Зварич В.** Образ Саломеї у поезії неокласиків // Біблія і культура : зб. наук. ст. – Вип. 2. – Чернівці : Рута, 2000. – С. 50–52.
743. **Зварич В.** Стилєтворча роль традиційних образів у поезії неокласиків // Сучасний погляд на літературу : наук. зб. – Вип. 3 / за ред. П. П. Хропка. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2000. – С. 49–58.
- *744. **Кобець О.** Незабутні дні і люди // Хроніка – 2000. – 2000. – № 1/2 (3/4). – С. 104–116.
- *745. **Кочур Г.** Микола Зеров – тлумач латинської поезії / передрук з Архіву-музею Г. Кочура в Ірпені // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 7. : фот.
- *746. **Максименко З.** Перекладач, учений, критик і поет : [М. Зеров] // Голос Зіньківщини. – 2000. – 26 квіт. – С. 4.
- *747. **Матушевський Б.** Блиск таланту серед класової ненависті : фрагменти зі спогадів : [про М. Зерова] // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 5–6. : фот.

- *748. **Ніколенко О.** Античні мотиви в поезії М. Зерова і О. Мандельштама («Камена» і «Tristia») // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2000. – № 8. – С. 52–57.
- *749. **Новикова М.** Пам'ять contra амнезії : [про М. Зерова] // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 3. : фот.
- *750. **Павличко Д.** «Об'європеювання» // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 4.
- *751. **Павличко С.** Київські неокласики і розвиток української культури поетичного слова // Народна творчість та етнографія. – 2000. – № 4. – С. 84–88.
- *752. **Ротач П.** «Я буду битись за своє письменство...» : Михайло Орест: життя і творчість : [є відомості про Миколу Зерова] // Ротач П. П. І слово, і доля, і пам'ять... : статті, дослідження, спогади. – Полтава : Верстка, 2000. – С. 409–428.
753. **Рудкевич І. В.** Концепція вченого-митця в осмисленні М. К. Зерова / І. В. Рудкевич, О. В. Шевченко // Актуальні проблеми вивчення літературних родів : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т. – 2000. – Вип. 3. – С. 3–11.
- *754. **Содомора А.** «...Передають, біжучи, одні одним життя смолоскипи» : [про перекладацтво М. Зерова] // Зарубіжна література. – 2000. – Квіт. (№ 14). – С. 8. : фот.
- *755. **Хропко П.** Український неокласицизм: орієнтація на тисячолітній розвиток європейської культури // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. – № 3. – С. 37–46.
- *756. **Шаповал М.** Класицистична поетика: аспекти й шляхи розвитку // Слово і час. – 2000. – № 5. – С. 60–62.
- *757. **Шудря М.** Історія державотворення в іменах : Зеров Микола Костьович // Українська культура. – 2000. – № 5/6. – С. 26–27.

758. **Horbatsch A.** Die ukrainische Literatur entdecken : ein deutsch-ukrainisches Lesebuch mit kultur-und literatur historischen Prosatexten. Germany : Brodina-Verlag, 2001. 231 s.
759. **Башманівський В. І.** М. Зеров про творчість Лесі Українки // Вісн. Житомир. держ. пед. ун-ту. – 2001. – № 7. – С. 15–17.
760. **Башманівський В. І.** Микола Зеров // Українська література : імена і долі письменників. – К., 2001. – С. 187–196.
- *761. **Білик Г.** «Камена» Миколи Зерова: інтерпретація-наближення // Рідний край. – 2001. – № 1. – С. 62–70. (*продовження ; початок – 2000 р.*).
- *762. **Бросаліна О.** Латинська поезія св. Колумбана та анонімна пісня веслярів у перекладі Миколи Зерова // Слово і час. – 2001. – № 4. – С. 83–84.
763. **Гальчук О.** Образ кентавра в поезії Миколи Зерова // Біблія і культура : зб. наук. ст. – Чернівці, 2001. – Вип. 3. – С. 199–203.
- *764. **Державин В.** Поезія Миколи Зерова і український класицизм // Українське слово : хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. : у 4 кн. / упор., фахове ред. та бібліогр. довідки В. Яременка. – К. : Аконіт, 2001. – Кн. 3. – С. 608–620.
765. **Зварич В.** Біблійні образи в поезії неокласиків: своєрідність трансформації // Проблеми гуманітарних наук. Наукові записки Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І. Франка. Вип. 7. – Дрогобич : Коло, 2001. – С. 232–243.
766. **Зварич В.** Античні образи у поезії українських неокласиків // Взаимодействие литератур в мировом литературном процессе. Проблемы теоретической и исторической поэтики : материалы Международн. научн. конф. (3–5 октября 2000, Гродно) : в 2 частях. – Ч. 1. – Гродно : ГрГУ, 2001. – С. 178–183.

- 767. Зіневич Л.** «І в щедрій поводі кольорів, фарб...» : (кольористика Миколи Зерова // Сіверянський літопис. – 2001. – № 5. – С. 122–125.
- 768. Зіневич Л. В.** Поетичний ономастикон М. К. Зерова // Наук. зап. Кіровогр. держ. пед. ун-ту ім. В. Винниченка. – 2001. – Вип. 37 : Серія: Філологічні науки (мовознавство). – С. 161–167.
- 769. Квітчаста К.** Микола Зеров і ми // Вишневий сад (Охтирка). – 2001. – 16 лют. – С. 6.
- *770. Кузьменко В.** Художній переклад і взаємозбагачення літератур : бінарний інтегрований урок в 11 класі / В. Кузьменко, О. Юранська // Урок української. – 2001. – № 11/12. – С. 33.
Анотація: навед. доповідь Н. Матвієнко «Перекладацька діяльність Миколи Костьовича Зерова».
- *771. Куцевол О.** Шлях до джерел : урок позакл. читання за темою : «Перекладацька творчість Миколи Зерова» (11 кл.) // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2001. – № 1. – С. 68–82.
- *772. Лавриненко Ю.** Коротко про автора : Микола Зеров // Народна творчість та етнографія. – 2001. – № 3. – С. 83.
- 773. Марченко Н.** Русское наследие неоклассика // Марченко В. Творчість і життя / упор. Н. Смужаниця-Марченко, Н. Кочан. – К. : Сфера ; Дух і літера, 2001. – С. 60–61.
- *774. Рудик Н.** Те, що не зникає : [нарис про М. Зерова] // Демократична Україна. – 2001. – 9 листоп. – С. 4.
- 775. Рудницький Г.** Зеров Микола Костянтинівич (1890–1937) // Тарас Шевченко і Крим : енциклопед. довід. – Сімферополь : Таврія, 2001. – С. 99–100.
- *776. Соколик О.** Сандормох : [є відомості про М. Зерова] // Українка в світі. – 2001. – № 2. – С. 20–25.
- *777. Шудря М.** Зацвіте надії тло зелене... // Дніпро. – 2001. – № 9/10. – С. 59–62.

778. **Башманівський В.** Творчість І. Франка в інтерпретації М. Зерова // Літературознавчі студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філол. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 16–19.
779. **Бєлова Ю. І.** Літературно-критичні студії М. Зерова 1920-х років: засади європеїзму / Ю. І. Бєлова, І. Я. Лисий // Магістеріум. – К., 2002. – Вип. 8. – С. 27–43. – (Магістерські прогр.).
780. **Гаврилук Н. В.** Семантична структура та функціонування індивідуально-авторських прикметників-кольороназв у творчому доробку неокласиків // *Культура народів Причерномор'я*. – 2002. – № 32. – С. 332–334.
781. **Єфремов С.** Рецензія // Єфремов С. Вибране. Статті. Наукові розвідки. Монографії / упоряд. Е. Соловей. – К. : Наукова думка, 2002. – С. 684–688.
Рец. на кн.: Нове українське письменство. Історичний нарис. Випуск перший. – К. : Слово, 1924. – 136 с.
782. **Заїка В. В.** Студентське листування Миколи Зерова // *Кролевеччина, білі плями історії* : зб. наук. праць : матеріали другої наук. конф. по краєзнавству (14 берез. 2002 р., м. Кролевець). – Кролевець, 2002. – С. 40–45.
- *783. **Зеров Микола Костянтинович** : [наведено відомості про особовий архівний фонд М. Зерова] // *Особові архівні фонди інституту рукопису : путівник* / О. С. Боляк [та ін.]. – К. : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2002. – С. 185–189.
784. **Зеров Микола Костянтинович (1890–1937)** // *Книги і долі : митці Розстріляного Відродження : біобібліогр. покажч.* / упоряд. Г. І. Єфімова ; наук. консультант Г. Д. Зленко ; ред. І. С. Шелестович. – Одеса : Друк, 2002. – С. 141–162.
785. **Іванюха Т. В.** Епіграматичний фон поезій циклу «Сонетоїди» Миколи Зерова // *Вісник Запорізького дер. ун-ту.* – Серія: Філол. науки. – 2002. – № 1. – С. 47–50.

- 786. Іванюха Т.** Особливості трансформації жанру античної елегії в циклі «Елегійні дистихи» Миколи Зерова // Література в контексті світової культури : зб. наук. пр. / Вид-во Дніпропетр. ун-ту ; редкол. : В. А. Гусєв (відп. ред.) [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2002. – Вип. 8. – С. 206–212.
- 787. Качуровський І.** Український парнасізм // Качуровський І. Променисті силуетки : лекції, доповіді, статті, есеї, розвідки ; Ukrainische Freie Universität. – Мюнхен, 2002. – С. 211–227.
- *788. Костюк Г.** Літературно-мистецькі перехрестя (паралелі) : наук. зб. / Укр. Вільна Акад. Наук США, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України. – Вашингтон ; К., 2002. – 416 с.
Анотація: про М. Зерова (с. 10–13, 75, 78, 79, 81–83, 92, 94, 96, 103, 114, 145, 158, 168, 184, 185, 229, 247, 248, 272, 276, 283, 284, 286, 291–293, 297–299, 302, 303, 393, 394).
- 789. Лисий І.** Зеров Микола Костянтинович (14/26.04.1890–09.11.1937) – поет, перекладач, критик, літературознавець, культуролог // Філософська думка в Україні : біобібліогр. слов. – К., 2002. – С. 79–80. : фот.
- *790. Лисоченко І. Д.** Зеров Микола Костянтинович (1890–1937) – літературознавець, поет, перекладач // Боляк О. С. Особові архівні фонди Інституту рукопису : путівник / О. С. Боляк [та ін.]. – К. : НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – К., 2002. – С. 185–189.
- 791. Лощинська Н.** Микола Зеров // Народжені Україною : мемор. альм. : у 2 т. – К. : Євроімідж, 2002. – Т. 1. – С. 644–645.
- 792. Моренець В.** Неокласицизм // Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – С. 219–257.
- *793. Оголевець А.** «А город скніє в сні, турботі, сварах...» : (лінгвоестетичний аналіз вірша Миколи Зерова «Іванів гай у Полтаві») // Рідний край. – 2002. – № 1. – С. 24–27.
- 794. Павличко С.** Неокласицизм – філософія консервативної модернізації // Павличко С. Теорія літератури / передм.

- М. Зубрицької . – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – С. 195–204.
- *795. **Павлюк М.** Під соснами Сандармоха // Літературна Україна. – 2002. – 7 листоп. (№ 40). – С. 2.
796. **Савченко Л. Г.** Розмовно-просторічна лексика у поетичній мові Миколи Зерова // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2002. – № 538, вип. 34. – С. 203–212. – (Серія: Філологія).
797. **Савченко Л. Г.** Стилiстична роль фразеологічних одиниць із розмовним компонентом у поетичній мові Миколи Зерова // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2002. – № 557, вип. 35. – С. 93–100. – (Серія: Філологія).
- *798. **Сверстюк Є.** Каїн і обличчя Христа : [про М. Зерова] // Наша віра. – 2002. – Черв. (№ 6). – С. 7.
799. **Слоньовська О.** Микола Костьович Зеров : [уроки 1-2] // Конспекти уроків з української літератури. Нове прочитання творів. 10 клас. – Кам'янець-Подільський, 2002. – С. 282–291.
- *800. **Ткаченко В.** Таким був Микола Зеров // Літературна Україна. – 2002. – 31 жовт. (№ 39). – С. 7. : фот.
801. **Церна Г.** Проблема митця і влади у поезії «неокласиків» // Вісник Запорізького державного університету. Серія: Філологічні науки : зб. наук. пр. – Запоріжжя : ЗНУ, 2002. – № 3 – С. 158–163.
- *802. **Шарварок О.** Кризь попіл літ : (студії ім. Миколи Зерова – 35) // Літературна Україна. – 2002. – 31 жовт. (№ 39). – С. 7.
803. **Шевченко Л.** Микола Зеров. Тексти. Інтерпретація // Слово. Стил. Норма : зб. наук. пр., присвяч. 65-річчю з дня народж. д-ра філол. наук, проф. С. Я. Єрмоленко. – К. : НАН України, Ін-т укр. мови, 2002. – С. 66–72.

- 804. Айзеншток І.** Автобіографія. Вибрані листи (1910-і–1920-і роки) / упоряд., підгот. текстів та ком. С. Захаркін. – К. : Критика, 2003. – 216 с.
Анотація: на с. 34–46 вміщено листи до Миколи Зерова.
- 805. Антологія зарубіжної поезії** другої половини ХІХ–ХХ сторіччя : посіб. для 10–11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / [упоряд., вступ. ст. Д. С. Наливайка]. – К. : Навч. кн., 2003. – 319 с.
Анотація: на с. 41, 43, 49 уміщено відомості про М. Зерова.
- 806. Богуславський О.** Зеров Микола Костянтинович // Українська журналістика в іменах : матеріали до енциклопед. слов. – Вип. 10 / за ред. М. М. Романюка. – Львів : ЛНБ ім. В. Стефаника, 2003. – С. 174–177.
- *807. Гречанюк С.** У гроні п'ятірнім – перший // Урок української. – 2003. – № 3. – С. 44–50.
- 808. Домонтович В.** Болотяна Лукроза // Київські неокласики / упор. В. Агеєва. – К. : Факт, 2003. – С. 271–301. – (Українські мемуари).
- 809. Захаркін С.** З епістолярної спадщини Миколи Зерова // Коментар. – 2003. – № 1 (Листоп.). – С. 14–15.
- *810. Зеров Микола Костянтинович** // Альманах пошани й визнання : 100 видатних особистостей Полтавщини минулих століть. – Полтава : Артполіграфсервіс, 2003. – С. 80–81.
- *811. Зеров Микола Костянтинович** // Сумщина в іменах : енциклопедичний довідник. – Суми : АС-Медіа, 2003. – С. 539.
- *812. Зеров Микола Костянтинович** : український літературознавець, поет, перекладач // Провідники духовності в Україні / ред. І. Ф. Курас. – К. : Вища школа, 2003. – С. 422–423.
- 813. Зерова С.** Спогади про Миколу Зерова // Київські неокласики / упор. В. Агеєва. – К. : Факт, 2003. – С. 83–130. – (Українські мемуари).

- 814. Зіневич Л.** Концепт «Україна» в словесно-поетичній інтерпретації Миколи Зерова // Сіверянський літопис.– 2003. – № 4. – С. 155–162.
- 815. Іванюха Т.** Рецепція традицій класичної поезії на строфічному рівні (на матеріалі лірики неокласиків М. Зерова і М. Драй-Хмари) // Літературознавчі обрії : праці молодих учених України / Інститут літератури ім. Т. Шевченка НАНУ. – К., 2003. – Вип. 4. – С. 33–36.
- *816. Клещикова В.** Літературно-критична спадщина М. Зерова та проблема існування української літератури в європейському і світовому контексті // Українознавство. – 2003. – № 1. – С. 110–113.
- *817. Корогодський Р.** Уроки Зерових: вчора, сьогодні, завтра // Кур'єр Кривбасу. – 2003. – № 158. – С. 147–148.
- 818. Костюк Г.** Зеров М., Филипович П., Драй-Хмара М. // Київські неокласики.– К. : Факт, 2003. – С. 195–237. – (Українські мемуари).
- *819. Літвішко Л.** Родина Зерових на Зіньківщині // П'ята полтавська наукова конференція з історичного краєзнавства : матеріали доповідей і повідомлень (3-4 груд. 2003 р.). – Полтава : АСМІ, 2003. – С. 304–309.
- *820. Микола Зеров (1890–1937)** // Розстріляне відродження. Антологія 1917–1933 : поезія, проза, драма, есей / уклад. Ю. Лавріненко. – 2-е вид. – К. : Смолоскип, 2003. – С. 127–130.
- *821. Москаленко М.** Микола Зеров: доля і доробок / Зеров М. Українське письменство / упор. М. М. Сулима. – К. : Основи, 2003. – С. 1235–1273.
- *822. Неборак В.** Що залишилося в спадок від Миколи Зерова // Сучасність. – 2003. – № 7/8. – С. 130–137.
- 823. Оглоблин О.** Спогади про Миколу Зерова й Павла Филиповича // Київські неокласики / упор. В. Агеєва. – К. : Факт, 2003. – С. 237–253. – (Українські мемуари).
- 824. Полонська-Василенко Н.** Київ часів М. Зерова та П. Филиповича // Київські неокласики / упор. В. Агеєва. – К. : Факт, 2003. – С. 175–194. – (Українські мемуари).

- *825. **Привалова С.** Усний журнал «П'ятеро з Парнасу» // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 1. – С. 24–29.
- *826. **Сверстюк Є.** Родинне вогнище Зерових. Етапи Миколи Зерова // Кур'єр Кривбасу. – 2003. – № 158. – С. 149–173.
- 827. **Синьоок Г.** Античні мотиви в оригінальній поезії Миколи Зерова // Вісник Черкаського університету / Черкаський державний університет ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2003. – Вип. 47. – С. 119–124. – (Філологічні науки).
- 828. **Шпетна С.** Літературні інтексти поезії М. Зерова / С. Шпетна, Т. Філатьєва // Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – 2003. – № 5. – С. 173–177. – (Серія: Філологічні науки).

• 2004 •

- 829. **Агеєва В.** Формалізм versus неокласицизм // Матвієнко С. Дискурс формалізму: український контекст. – Львів : Літопис, 2004. – С. 45–47.
- *830. **Башманівський В. І.** Естетична програма духовного оновлення нації в інтерпретації М. К. Зерова // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 3. – С. 34–35.
- 831. **Башманівський В. І.** Образи античної літератури в сонетах М. Зерова // Вісн. Житомир. держ. пед. ун-ту. – 2004. – № 14. – С. 248–250.
- 832. **Башманівський В. І.** Традиції та новизна у сонетах Миколи Зерова // Вісн. Житомир. держ. пед. ун-ту. – 2004. – № 16. – С. 199–201.
- *833. **Безносик А.** Закоханий в Елладу і поетів Риму... : місія перекладу : [про М. Зерова] // Зарубіжна література. – 2004. – Трав. (№ 18). – С. 4–5. : фот.
- *834. **Білик Г.** Український неокласицизм у літературознавчому осмисленні Юрія Шереха // Рідний край. – 2004. – № 1. – С. 81–86.

- *835. Бондаренко Л.** «Прихильники мистецтва рівноваги...» // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 4. – С. 15–18.
- 836. Волошин О.** Принципи перекладу у теоретичних працях Миколи Зерова та Івана Франка // Мовні та концептуальні картини світу : матеріали наук. конф. «Від Зерова до сьогодні» (м. Київ, 20–21 жовт. 2004 р.). – К. : ВПЦ «Київський університет», 2004. – С. 10–13.
- 837. Гальчук О.** Поліфункціональність міфологеми сну в поезії Миколи Зерова // Сучасні літературознавчі студії : зб. наук. пр. / ред. В. І. Фесенко. – К. : КНЛУ, 2004. – Вип. 1 : Онірична парадигма світової літератури. – С. 22–26.
- 838. Гозенпуд А.** Микола Зеров // Критика. – 2004. – Ч. 5. – С. 30–32.
- *839. Гординський С.** Поезія Миколи Зерова // Гординський С. На переломі епох. Літературознавчі статті, огляди, есеї, рецензії, спогади. – Львів : Світ, 2004. – С. 152–159. – (До джерел).
- *840. Горідько Ю.** В силовому полі символізму : (матеріали до антології «Український символізм») : [в т. ч. мовиться про М. Зерова, наведено його твори] // Київська старовина. – 2004. – № 5. – С. 142–175.
- 841. Гринівський Т.** Микола Зеров як літературознавець та критик на сторінках часопису «Книгарь» // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – 2004. – Вип. 14. – С. 39–44. – (Серія: Літературознавство).
- 842. Громова В.** Неокласики // Стильові тенденції української літератури ХХ століття / упор. Н. М. Шумило ; наук. ред. В. Г. Дончик. – К. : Фоліант, 2004. – С. 107–135.
- 843. [26 квітня. Микола Зеров]** // Українознавство: календар-щорічник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр українознавства. – К., 2004. – [На 2005 рік]. – С. 24.
- 844. Захаркін С.** Пам'яті учня : [про А. Гозенпуда, учня М. Зерова, та його роботу над спадщиною М. Зерова] // Критика. – 2004. – № 5 (трав.). – С. 32. : фот.

- 845. Зварич В.** Парадигма образів національної культури в поезії неокласиків // Творчість Юрія Клена в контексті українського неокласицизму та вісниківського неоромантизму / О. Баган, Т. Біленко, Л. Борецький та ін. ; ред. кол Л. Кравченко [та ін.] . – Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2004. – С. 182–190.
- *846. Зерова С.** Спогади про Миколу Зерова // Родинне вогнище Зерових / упор. М. Зерової, Р. Корогодського, С. Попель. – К. : Гелікон, 2004. – С. 92–149. – (Українська модерна література).
- 847. Зорівчак Р.** Григорій Кочур як дослідник і популяризатор творчості Миколи Зерова // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць / редкол.: О. І. Чередниченко [та ін.]. – К. : ВПЦ «Київ. ун-т», 2004. – Вип. 15. – С. 10–15.
- 848. Калетнік А. А.** Мова українського письменства в аналізі Миколи Зерова: до питання про лінгвістичні ідеї неокласиків // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т філології, Б-ка ін-ту філології. – К., 2004. – Вип. 14, кн. 1. – С. 158–162.
- 849. Корогодський Р.** «...На ім'я Микола Зеров» (листи до Софії Зерової зі Соловків) // Корогодський Р. Брама світла. Батьки. – К. : Гелікон, 2004. – С. 361–378. – (Українська модерна література).
- *850. Кочур Г.** Із спогадів про свого вчителя // Родинне вогнище Зерових / упор. М. Зерової, Р. Корогодського, С. Попель. – К. : Гелікон, 2004. – С. 22–25. – (Українська модерна література).
- *851. Кочур Г.** Шлях Миколи Зерова до поезії // Родинне вогнище Зерових / упор. М. Зерової, Р. Корогодського, С. Попель. – К. : Гелікон, 2004. – С. 186–192. – (Українська модерна література).
- 852. Курилова Л.** Зустрічі з Миколою Зеровим : спогади // Родинне вогнище Зерових / упор.: М. Зерової, Р. Корогодського, С. Попель. – К. : Гелікон, 2004. – С. 150–174. – (Українська модерна література).

- 853. Лавріненко Ю.** Микола Зеров : (26 квітня 1890 – 3 листопада 1937) // Розстріляне відродження : Антологія 1917–1933 / упор., передм., післямов. Ю. Лавріненка ; післямов. Є. Сверстюка. – К. : Смолоскип, 2004. – С. 128–130.
- 854. Левінець Р. П.** Зеров Микола Костьович / Р. П. Левінець, І. І. Тіщенко // Історичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка : минуле й сьогодення (1834–2004 рр.) / ред. Г. Д. Казьмирчук. – К. : Прайм-М, 2004. – С. 230.
- *855. Москаленко М.** Микола Зеров: доля і доробок // Родинне вогнище Зерових / упор. М. Зерової, Р. Корогодського, С. Попель. – К. : Гелікон, 2004. – С. 198–205. – (Українська модерна література).
- 856. Москалець К.** Зеров і публіка // Критика. – 2004. – № 5. – С. 27–29.
- *857. Оглоблин О.** «Боротьба за університет «була боротьбою двох національних ідей – української та російської» : (із спогадів про М. Зерова та П. Филиповича) // Урок української. – 2004. – № 3. – С. 48–52.
- 858. Райбедюк Г.** Національна самоідентифікація Миколи Зерова // Сучасний погляд на літературу : наук. зб. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2004. – Вип. 9 : Пам'яті академіка Петра Хропка. – С. 51–61.
- 859. Саєнко В.** Поезія Миколи Зерова : питання поетики // Саєнко В. Українська модерна поезія 20-х років ХХ століття: ренесансні параметри : навч. посіб. – Одеса : Астропринт, 2004. – С. 9–60.
- *860. Сверстюк Є.** «Гострої розпуки гострий біль» // Родинне вогнище Зерових / упор. М. Зерової, Р. Корогодського, С. Попель. – К. : Гелікон, 2004. – С. 206–214. – (Українська модерна література).
- *861. Сверстюк Є.** Етапи Миколи Зерова // Родинне вогнище Зерових / упор.: М. Зерової, Р. Корогодського, С. Попель. – К. : Гелікон, 2004. – С. 215–224. – (Українська модерна література).

- 862. Сверстюк Є.** Родина Зерових // На хвилях «Свободи» : короткі есеї. – Луцьк, 2004. – С. 270–271.
- 863. Фурман А.** «Від Куліша до Винниченка» М. Зерова і «Від Мирного до Хвильового» М. Рудницького. Спроба зіставного аналізу // Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук. пр. / КНУ імені Тараса Шевченка. – К. : ВПЦ «Київський Університет», 2004. – Вип. 15. – С. 82–86.
- *864. Черевченко О.** Античні та біблійні ремінісценції у поетичному дискурсі українських неокласиків // Слово і час. – 2004. – № 8. – С. 65–74.
- 865. Шмігер Т. В.** Микола Зеров та Максим Рильський: тяглість перекладознавчої традиції // Мовні і концептуальні картини світу. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2004. – Вип. 15. – С. 86–91.

• 2005 •

- 866. Агеєва В. П.** Формалізм у концепціях київських неокласиків // Наукові записки НаУКМА. – 2005. – Т. 48. – С. 3–10. (Філологічні науки).
- 867. Башманівський В. І.** Інтегроване вивчення давньоукраїнських мотивів у творчості М. Зерова // Вісн. Житомир. держ. ун-ту імені Івана Франка. – 2005. – Вип. 21. – С. 19–21.
- 868. Башманівський В. І.** На шляху до «неокласики» // Волинь – Житомирщина. – 2005. – № 13. – С. 59–61.
- *869. Білокінь С.** Зеров Микола Костянтинович (14.04.1890–03.11.1937) // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій [та ін.]. – К., 2005. – Т. 3. – С. 354. : фот.
- *870. Гудзенко Л.** Свідчать сосни Биківні : урок пам'яті жертв сталінського терору // Дивослово. – 2005. – № 3. – С. 12–16.
- 871. Державин В.** Дух і джерело київського неокласицизму // Державин В. Література і літературознавство. Вибрані теоретичні та літературно-критичні праці / упор. та авт. пе-

- редм. С. Хороб, авт. прим. В. Чобанюк. – Івано-Франківськ :
Наук. т-во імені Шевченка, 2005. – С. 88–102.
- 872. Державин В.** Проблема класицизму та систематика літературних стилів // Державин В. Література і літературознавство. Вибрані теоретичні та літературно-критичні праці / упор. та авт. передм. С. Хороб, авт. прим. В. Чобанюк. – Івано-Франківськ : Наук. т-во імені Шевченка, 2005. – С. 88–102.
- *873. Жаботинський П.** Гордість нашої літератури : [про М. Зерова] // Культура і життя. – 2005. – 24 серп. (№ 32/33). – С. 8.
- 874. Жадько В.** Український некрополь : іст.-наук. довід. – К. : СПД «Жадько В. О.», 2005. – 351 с. : фот.
Анотація: про М. Зерова на С. 185 : Вічний смуток нації. Зеров Микола – Зеров Николай – Zerov Mykola (1890–1937) ; на С. 237 : Микола Зеров : поет, літературознавець.
- 875. Зеров Микола Костьович** // Київський національний університет імені Тараса Шевченка: Незабутні постаті / [авт.-упоряд. О. Матвійчук, Н. Струк]. – К. : Світ Успіху, 2005. – Т. 1. – С. 350–351. – (Незабутні постаті).
- 876. Зорівчак Р.** Внесок Григорія Кочура до Зеровіани. До десятої річниці від дня відходу Григорія Кочура у вічність – 15 грудня 1994 р. // Народна воля. – 2005. – 26 трав. (Чис. 21) ; 2 черв. (Чис. 22) ; 9 черв. (Чис. 23) ; 16 черв. (Чис. 24).
- *877. Зорівчак Р.** Зеровіана Григорія Кочура : [вступне слово до статті Г. Кочура про М. Зерова] // Дзвін. – 2005. – № 5/6. – С. 133–135.
- 878. Зорівчак Р.** [Вступне слово до статті Г. Кочура про М. Зерова] // Народна воля. – 2005. – 28 квіт.
- 879. Коваль О. В.** Мовотворчість «неокласика» Миколи Зерова // Вісник Запорізького національного університету : зб. наук. ст. – Запоріжжя, 2005. – С. 109–112. – (Філологічні науки ; № 1).

- *880. **Козя Ю.** Всотане з дитинства: відродження українства у Крелевці на початку ХХ століття на прикладі сім'ї Зерових // Літературна Україна. – 2005. – 23 черв. (№ 24). – С. 7.
881. **Котенко Н.** До питання методологічної своєрідності київських неокласиків // Молода нація : альманах / ред. колегія: І. Гирич, Р. Семків, П. Вознюк, О. Обертас. – К., 2005. – № 3 (36). – С. 62–85.
- *882. **Кочур Г.** Про Миколу Зерова : [доп., прочитана у Барівілі (США) 7 лип. 1991 р.] // Дзвін. – 2005. – № 5/6. – С. 137–141.
883. **Кочур Г.** Про Миколу Зерова : [доп., прочитана у Барівілі (США) 7 лип. 1991 р.] // Народна воля. – 2005. – 28 квіт. ; 5 трав. ; 12 трав. ; 26 трав.
- *884. **Микола Зеров** // Небо України : триптих : поетична антологія / уклад. В. Коломієць. – К. : Український письменник, 2001. – .
Кн. 2 : Українське Диво : [І пол. ХХ ст.]. – 2005. – С. 148–159.
- *885. **Мовчан Р.** Ранній український модернізм крізь погляд Миколи Зерова // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 7/8. – С. 131–138.
- *886. **Новикова М. Г.** Кочур – редактор перекладів із М. Зерова: нотатки із власного досвіду // Дзвін. – 2005. – № 5/6. – С. 142–143.
887. **Новикова М.** Міфи та місія. – К. : Дух і літера, 2005. – 432 с.
- *888. **Покальчук В.** Спомини // Сучасність. – 2005. – № 10. – С. 94–119.
- *889. **Ротач П.** Дарчий напис і три людські долі : [про письменників Г. Майфета, Г. Кочура та М. Зерова] // Ротач П. П. Рядки за рядками, літа за літами... : про те, що було дороге й незабутнє: Літературне краєзнавство, бібліографія, історія книги, літературознавство, поезія, спогади, автографи, фольклор, родинний архів. – Полтава : Верстка, 2005. – С. 264–268. : фот.

- *890. **Сингаївський М.** Митець розкованої душі і глибинного розуму // Українське слово. – 2005. – 23 лют.–1 берез. (№ 8). – С. 10. : фот.
891. **Сірик Л.** Образ Києва в поезії київських неокласиків // Образ міста в контексті історії, філософії, культури : киевозн. читання / Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. – К. : Парапан, 2005. – С. 135–148.
- *892. **Стріха М.** На межі двох епох : [про М. Зерова] // Сучасність. – 2005. – № 5. – С. 123–134.
- *893. **Таран Л.** «Рельєф культурний рідної землі...» : Київ у ліриці неокласиків // Київ. – 2005. – № 1. – С. 148–156.
894. **Шмігер Т.** Перекладознавчий доробок Миколи Зерова // Вісн. Львів. ун-ту. – 2005. – Вип. 12. – С. 289–296. – (Іноземні мови).
- *895. **Яценко Т.** «Ми – неокласики, потужна літературна течія...». Вивчення ранньої лірики М. Рильського у старших класах // Українська мова і література в школі. – 2005. – № 6. – С. 21–24.

• 2006 •

- *896. **Анічкін Л.** Голгофа Миколи Зерова. «Навіщо на Соловках перекладати Вергілія?» // Дзеркало тижня. – 2006. – 21–27 січ. (№ 2). – С. 21. : фот.
897. **Башманівський В.** Микола Зеров про творчу індивідуальність Івана Франка // Волинь – Житомирщина. – 2006. – № 15. – С. 82–85.
- *898. **Білецький О.** [Рецензія] // Наш сучасник Микола Зеров / [упор. М. Зеров, Р. Корогодський, М. Коцюбинська ; вст. ст. М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 19–23.
Рец. на кн.: Зеров М. Нове українське письменство. – К. : Слово, 1924.
899. **Білик Г.** Викладацька діяльність письменників-«неокласиків»: у пошуках ідеальної моделі // Психолого-

- педагогічні проблеми формування професіоналізму викладача вищої школи в умовах європейського виміру : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 15–16 лют. 2006 р.) / ред. В. О. Пашенко. – Полтава, 2006. – С. 121–126.
- *900. Білик Г.** Феномен поета-вченого: викладацька грань творчості «неокласиків» : [у т. ч. про М. Зерова] // Рідний край. – 2006. – № 2. – С. 64–70.
- *901. Білокінь С.** Микола Зеров // Наш сучасник Микола Зеров / [упор.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська]. – Луцьк : ВМА «Терен», 2006. – С. 199–272.
- *902. Борко Т.** «Перекладач, учений, критик і поет...» (перекладацька та видавнича діяльність Миколи Зерова) // Вища освіта України. – 2006. – № 1. – С. 161–165.
- *903. Войтенко В.** Останній патрицій : [про М. Зерова] // Слово Просвіти. – 2006. – 30 берез.–5 квіт. (№ 13). – С. 10. : фот.
- 904. Волошин О. Я. П.** Куліш як перекладач: бачення М. Зерова // Наука та вища освіта : тези доп. учасників XIV міжвуз. наук. конф. (м. Запоріжжя, 11–18 трав. 2006 р.) : у 2 ч. / Гуманіт. ун-т «Запорізький ін-т держ. та муніцип. управління». – Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2006. – Ч. 2. – С. 263–264.
- 905. Волошин О.** Постаць Пантелеймона Куліша в контексті критичних та перекладознавчих праць Миколи Зерова // Мова і культура : матеріали XV наук. конф. ім. проф. Сергія Бурого (Київ, 19–23 черв. 2006 р.) / Ін-т філології Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. – К. : Вид. дім С. Бурого, 2006. – С. 260–269.
- *906. Гальчук О.** Втеча «від великих ловів», або Дві смерті Миколи Зерова // Слово і час. – 2006. – № 4. – С. 19–34.
- 907. Гальчук О.** Нове життя старого жанру: до питання трансформації елегії в поезії Миколи Зерова // *UcrainicaII: Současná ukrajinistika: Problémyjazyka, literaturyakultury : Sborník článků. 3. Olomoucké sympoziumu krajinistů 24.–26. srpna 2006. – 2. část. – Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. – S. 365–371.*

- 908. Грабовецька О.** Байронів шедевр «The Destruction of Sennacherib» у відтворенні М. Зерова та Д. Паламарчука (роздуми над двома перекладами одного вірша) // Вісник Львівського національного університету. Серія іноземні мови. – 2006. – Вип. 13. – С. 184–189.
- 909. Державин В.** Дух і джерело київського неокласицизму (До 60-х роковин з дня народження Миколи Зерова / 26.04.1890) // Наш сучасник Микола Зеров / [упор.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 81–95.
- 910. Єфремов С.** [Рецензія] // Наш сучасник Микола Зеров / [упор.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 96–101.
Рецензія на кн.: Зеров М. Нове українське письменство : історичний нарис. Вип. 1. – К. : Слово. – 136 с.
- 911. Зварич В.** Жанрова традиція в творчій практиці неокласиків // Українські літературознавчі наближення / під ред. І. Набитовича. – Люблін, 2006. – С. 73–81.
- *912. Зеров Микола Костянтинович** // Зіньківщина : історичні нариси. – Полтава : ІнтерГрафіка, 2006. – С. 627–628. : фот.
- *913. Зотиков О.** Люди, їздки та мушки : у страхітливому пейзажі радянських буднів, що скидався на картину Ієроніма Босха, Зерови лишалися людьми // Україна молода. – 2006. – 28 жовт. – С. 8–9. : фот.
- *914. Кондратюк Н.** Лікар Костянтин Зеров: «Поезії свого дядька Миколи Зерова я вперше прочитав тільки в часи хрущовської відлиги...» : інтерв'ю // Зоря Полтавщини. – 2006. – 21 лип. – С. 4.
- *915. Котенко Н.** Рецепт формалістичних ідей у колі київських неокласиків // Слово і час. – 2006. – № 11. – С. 58–69.
- 916. Корогодський Р.** На ім'я Микола Зеров (Листи до Софії Зерової зі Соловків) // Наш сучасник Микола Зеров / [упоряд.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська]. – Луцьк : ВМА «Терен», 2006. – С. 301–313.

- 917.** «Кохана Ліселіє» : [про життєві і творчі зв'язки М. Зерова з Сумщиною] // Терлецький В. В. Кохані славетних. – Глухів : РВВ ГДПУ, 2006. – С. 124–129.
- *918. Коцюбинська М.** На полі честі і культури // Наш сучасник Микола Зеров / [упоряд.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 5–13.
- 919. Кочур Г.** Микола Зеров – тлумач латинської поезії // Наш сучасник Микола Зеров / [упор.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 106–109.
- 920. Кочур Г.** Учений, перекладач, поет // Наш сучасник Микола Зеров / [упор. М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 102–105.
- *921. Микола Зеров :** [біографія; вірші] // Поетична Зінківщина. – Полтава : [б. в.], 2006. – С. 4–14. : фот.
- 922. Москалець К.** Зеров і публіка // Москалець К. Гра триває : літ. критика та есеїстика. – К. : Факт – Наш час, 2006. – С. 11–22.
- *923. Наливайко Д.** Українські неокласики і класицизм // Наш сучасник Микола Зеров / [упор.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська, вст. ст. М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 110–118.
- 924. Наливайко Д. С.** Українські неокласики і класицизм // Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. – К. : Києво-Могилянська академія, 2006. – С. 322–337.
- *925. Неборак В.** Що залишилося в спадок від Миколи Зерова // Наш сучасник Микола Зеров / [упор.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська, вст. ст. М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 119–131.
- *926. Павличко Д.** Безсмертний майстер // Наш сучасник Микола Зеров / [упор.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська, вст. ст. М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 149–156.
- 927. Пропозиції** Національної академії наук України до переліку осіб, імена яких мають бути увічнені у меморіальному комплексі «Алея видатних діячів України» : [в т. ч. М. Зе-

- ров] // Культура і життя. – 2006. – 17 трав. (№ 21/22). – С. 2–3.
- *928. Рильський М.** Микола Зеров – поет і перекладач // Наш сучасник Микола Зеров / [упор.: М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська]. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 132–144.
- *929. Скрипник І.** Останній римлянин : [про М. Зерова] // Персонал плюс. – 2006. – 22–28 лют. (№ 8). – С. 13. : фот.
- *930. Слабошпицький М.** Молодший брат (Михайло Орест) : [згадується М. Зеров] // Київ. – 2006. – № 12. – С. 97–110.
- 931. Стріха М.** Переклади й перекладачі «розстріляного відродження» // Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. – К. : Факт : Наш час, 2006. – С. 142–210. – (Висока полиця).
- 932. Шевченко Л.** Київські неокласики в філологічній концепції Сергія Єфремова // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2006. – Вип. 13. – С. 8–16.
- 933. Шкандрій М.** Європейська спадщина. Неокласики полемізують із нігілістами, Київ, 1925–1926 роки // Шкандрій М. Модерністи, марксистки і нація. Українська літературна дискусія 1920-х років / пер. з англ. Т. Цимбал. – К. : Ніка-Центр, 2006. – С. 109–135.

• 2007 •

- 934. Баган О.** Місія неокласики : (до історії формування естетичної концепції Миколи Зерова) // Зеров М. К. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (нарис з новітнього українського письменства) : статті. – Дрогобич : Відродження, 2007. – С. 545–564.
- 935. Бернадська Н. І.** Микола Зеров : [нарис життя та творчості] // Бернадська Н. Українська література XX століття : довідник. – К. : Знання-Прес, 2007. – С. 71–75.
- 936. Борець А.** Микола Зеров – редактор часопису «Книгар» // Образ : інформаційний бюлетень / Київськ. нац. ун-т

- ім. Тараса Шевченка. Ін-т журналістики. – К., 2007. – Вип. 8. – С. 77–83.
- 937. Василевич А. В.** Античність у творчості Т. С. Еліота та М. К. Зерова // Мова і культура / Язык и культура : щорічник. – К., 2007. – Вип. 9, т. 10. – С. 321–326.
- 938. Волошин О.** Діяльність Миколи Зерова як критика перекладів. Теоретичний та практичний аспекти // Григорій Кочур у контексті української культури другої половини ХХ віку : матеріали Всеукр. наук. конф. (Львів, 14–15 жовт. 2005 р.). – Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – С. 194–198.
- 939. Волошин О.** Іван Франко та Микола Зеров: суміжність підходів до перекладу // Наукові записки. – Вип. 75(5). Сер. філол. науки (мовознавство) : у 5 ч. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2007. – С. 109–113.
- 940. Волошин О.** Неокласицизм в українському перекладознавстві. Феномен Миколи Зерова // Філологічні студії : наук. часопис. – № 1/2 (39/40). – Луцьк, 2007. – С. 55–60.
- 941. Волошин О.** «Полтава» у перекладі Є. Гребінки. Критичний огляд Миколи Зерова // Лінгвістичні дослідження. Актуальні проблеми сучасного художнього перекладу : матеріали Міжнар. наук.-метод. сем. (м. Горлівка, 20–21 жовт. 2004 р.). – Горлівка : Вид-во ГДПІМ, 2007. – Вип. 6. – С. 27–34.
- 942. Гальчук О.** Специфіка часу теперішнього в поезії Миколи Зерова // Сучасні літературознавчі студії : зб. наук. праць / Київ. нац. лінгвіст. ун-т. – К., 2007. – Вип. 4 : Хронозрушення: концепції нелінійного часу у свідомості, культурі та літературі. – С. 48–56.
- 943. Зеров Микола Костьович (1890–1937):** перекладач, поет, літературознавець // Бабенко В. Художній переклад. Історія, теорія, практика. Ч. 1. Українська перекладацька школа : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. – Кіровоград : Кіровогр. держ. пед. ун-тім. Володимира Винниченка, 2007. – С. 112–118.

944. **Зеров Микола Костянтинович** (1890–1937) // Мала філологічна енциклопедія : довідник / уклали: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. – К. : Довіра, 2007. – С. 145–146. : фот.
- *945. **Ковалів Ю.** Криваві сліди «великого терору» // Літературна Україна. – 2007. – 1 листоп. (№ 42). – С. 1, 7 ; 22 листоп. (№ 45). – С. 7.
- *946. **Корчева Л. М.** Поезія київських неокласиків. Урок в 11 класі // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2007. – № 22/23. – С. 37–40.
947. **Ксьондзик Н.** Генеза класицизму в літературі Російської імперії // Магістеріум / Нац. ун-т «Києво-Могилянська акад.». – К., 2007. – Вип. 29 : Літературознавчі студ. – С. 31–39. – (Магістерські прог.).
948. **Кудряшова М. В.** Іншомовні вкраплення у поетичній мові Миколи Зерова // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2007. – № 787, вип. 52. – С. 94–97. – (Серія: Філологія).
949. **Лучук І.** [Микола Зеров] // Дивоовид : антол. укр. поезії ХХ ст. / упоряд. І. Лучука. – Тернопіль : Богдан, 2007. – С. 86.
- *950. **Марченко Л.** Шлях на Голгофу : [біографія видатного поета і літературознавця М. Зерова] // Вісті. – 2007. – 20 квіт. (№ 17). – С. 7. : фот.
951. **Микола Зеров**, поет, літературознавець, перекладач // Жадько В. О. У пам'яті Києва : наук. фотоіл. довід.-посіб. – К. : Фенікс, 2007. – С. 237. : фот.
952. **Невська Ю. В.** Зеров Микола Костянтинович // Літературна Харківщина : [довідник] / МОН України ; Харківський нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [за заг. ред. М. Ф. Гетьманця]. – 2-ге вид., виправл. і доп. – Х. : Майдан, 2007. – С. 123–124.
953. **Новикова М. О.** Григорій Кочур – редактор перекладів із Миколи Зерова : (нотатки із власного досвіду) // Григорій Кочур у контексті української культури другої половини ХХ віку : матеріали Всеукр. наук. конф. (Львів, 14–15 жовт.

- 2005 р.) / [редкол.: Р. П. Зорівчак (голова) та ін.]. – Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – С. 57–61.
- *954. Новикова М.** Григорій Кочур – редактор перекладів із Миколи Зерова (сонет «Чистий Четвер») // Всесвіт. – 2007. – № 1/2. – С. 174–178.
- *955. Одарченко П.** Наукова діяльність Української академії наук у роки 1919–1932 (гуманітарні науки за винятком мовознавства) : [згад. М. Зеров] // Хроніка – 2000. – 2007. – № 72. – С. 507–535.
- 956. Палюх Н.** Романтичні традиції в дослідженнях неокласиків // Волинь філологічна: текст і контекст : [зб. наук. пр.] / упоряд. В. О. Яблонська ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 2007. – Вип. 2 : Творчість Л. Боровиковського в контексті слов'янського романтизму. – С. 241–249.
- 957. Петренко М.** Микола Зеров // Ярмарок (Суми). – 2007. – 22 берез. – С. 4 ; 5 квіт. – С. 4.
- *958. Ревегук В.** Зеров Микола Костьович // Реабілітовані історією: Полтавська область / гол. ред. П. Т. Тронько ; упоряд. О. А. Білоусько. – К. – Полтава : Оріяна, 2007. – Кн. 5. – С. 145–150.
- 959. Сацик І.** Естетична концепція Миколи Зерова: калокаґатія // Гуманітарний часопис. – 2007. – № 3. – С. 61–69.
- 960. Сірик Л.** Польська поезія у перекладах київських неокласиків // Григорій Кочур у контексті української культури другої половини ХХ віку: матеріали Всеукр. наук. конф. (Львів, 14–15 жовт. 2005 р.). – Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – С. 231–249.
- *961. Ткаченко В.** Зеров Микола Костянтинівич (1890–1937) : літературознавець, критик, поет, філософ, перекладач // Видатні постаті України : біогр. довід. / Г. В. Щокін [та ін.]. – 2-ге вид., допов. – К. : Генеза, 2007. – С. 492–495.
- 962. Томчук О. Ф.** Поетика любовної лірики київських неокласиків // Сучасний погляд на літературу : зб. наук. пр. – К., 2007. – Вип. 11. – С. 249–259.

- *963. **Янчук О.** Українська літературна абетка (суб'єктивна) : [вірші, зокрема про С. Єфремова, М. Зерова, М. Йогансена, Є. Плужника] // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 6. – С. 51–54.

• 2008 •

964. **Басенко Н. В.** Концепція неокласицизму в літературознавчій спадщині Володимира Державина // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – 2008. – №2 (2). – С. 258–264.
965. **Будний В.** «Ad fontes» Миколи Зерова / В. Будний, М. Ільницький // Будний В. Порівняльне літературознавство : підручн. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Києво-Могилянська академія, 2008. – С. 98–99.
966. **Волошин О.** Реалістичний та неокласичний методи перекладу драми (на матеріалі українських перекладів драми О. С. Пушкіна «Борис Годунов») // Мова і культура : наук. журнал. – К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2008. – Вип. 10. – Т. II (102). – С. 268–275.
- *967. **Гальчук О.** «Заклинаю вас нашою спільною любов'ю до античності...» : з листів Олександра Білецького до Миколи Зерова // Київська старовина. – 2008. – № 4. – С. 126–133.
968. **Гривко А.** Зеров Микола Костьович // Українські мовознавці та письменники-мовотворці : довідник / М-во освіти і науки України, НДІ українознавства ; за ред. С. Я. Єрмоленко. – К. : НДІУ, 2008. – С. 99–101.
969. **Державин В.** Поезія Миколи Зерова і український класицизм // Державин В. Література і літературознавство : вибр. теор. та літ.-крит. пр. – Івано-Франківськ : Плай, 2008. – С. 153–196.
- *970. **Жаботинський П.** А він і був націоналістом // Українське слово. – 2008. – 18-24 черв. (№ 25). – С. 7. : фот.
971. **Зварич В.** Біблійні образи у поетичному сприйнятті Миколи Зерова / Biblical images in Mykola Zerov's poetic

perception // Sacrum і Біблія в українській літературі / Sacrum і biblia wliterature ukrainskiej / за ред. І. Набитовича. – Lublin, 2008. – С. 593–599.

- *972. Зеров Микола** (1890–1937) // Оліфіренко С. М. Універсальний літературний словник-довідник / С. М. Оліфіренко, В. В. Оліфіренко, Л. В. Оліфіренко. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – С. 132.
- *973. Зорівчак Р.** Зеровіана Майстра : [до 100-річчя від дня народження Г. Кочура] // Літературна Україна. – 2008. – 11 груд. (№ 48). – С. 1, 6.
- 974. Зорівчак Р.** Передмова [до статті Г. Кочура «Про Миколу Зерова»] // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 391.
- *975. Слово любові та мудрості** : з «Народних оповідань» Іцхака Лейба Переца у перекладі Миколи Зерова і Олександра Гера / публ. підгот. Н. Кадоб'янська // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2008. – № 9. – С. 82–88.
- 976. Качуровський І.** Український парнасимзм // Качуровський І. Променисті силуетки : лекції, доповіді, статті, есеї, розвідки. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 212–227.
- *977. Костюк Г.** Микола Зеров : [спогади про письменника] // Костюк Г. Зустрічі і прощання : спогади : у 2 кн. / Ін-т л-ри НАН України, Канадський ін-т Українських Студій, Українська Вільна Академія Наук (США). – К. : Смолоскип, 2008. – Кн. 1. – С. 128–150.
- 978. Кочур Г.** Зеров і польська література // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; автори вступ. сл.: І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 326–329.

- 979. Кочур Г.** Майстри перекладу // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; автори вступ. сл.: І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 109–121.
- 980. Кочур Г.** Микола Зеров – тлумач латинської поезії // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; автори вступ. сл.: І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 356–359.
- 981. Кочур Г.** Мыкола Зеров и его поэзия // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; автори вступ. сл.: І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 339–349.
- 982. Кочур Г.** Перекладацький доробок неокласиків // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; автори вступ. сл.: І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 208–213.
- 983. Кочур Г.** Про Миколу Зерова // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; автори вступ. сл.: І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 391–399.
- 984. Кочур Г.** Про одне літературне відкриття // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; ав-

- тори вступ. сл.: І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 375–383.
- 985. Кочур Г.** Учений, перекладач, поет // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; автори вступ. сл.: І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 317–320.
- 986. Кочур Г.** Шлях Миколи Зерова до поезії // Кочур Г. Література та переклад. Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю : у 2 т. / упоряд.: А. Кочур, М. Кочур ; [редкол.: А. Кочур (голова), І. Дзюба, Р. Зорівчак та ін. ; автори вступ. сл. : І. Дзюба, Р. Зорівчак ; прим. М. Стріхи]. – К. : Смолоскип, 2008. – Т. 1. – С. 360–366.
- *987. Микола Зеров :** [біографія] // Золоті рядки української поезії : розстріляне Відродження / уклад. О. В. Зав'язкін. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – С. 59.
- 988. Мовчан Р. В.** «AdFontes!»: неокласичний ракурс модерністичного самоусвідомлення, або Національна традиція і модернізм // Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрети в історичному інтер'єрі : монографія. – К. : Сти-лос, 2008. – С. 19–93.
- *989. Наєнко М.** Микола Зеров і питання неокласицизму // Слово і час. – 2008. – № 11. – С. 38–48.
- 990. Підгайний С.** Микола Зеров // Підгайний С. Українська інтелігенція на Соловках. Недостріляні. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 71–73.
- 991. Поліщук Я.** Неокласична модель культури // Поліщук Я. Література як геокультурний проект : монографія. – К. : Академвидав, 2008. – С. 217–233.
- 992. Реальний (високий) модернізм** і дискурс літературно-національної катастрофи : Микола Зеров, Павло Филипович, М. Драй-Хмара // Наєнко М. Художня література України : від міфів до модерної реальності. – К. : Вид. центр «Просвіта», 2008. – С. 752–767.

993. **Сірик Л.** Неокласики про європейськість Лесі Українки // *Леся Українка і сучасність* : зб. наук. пр. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. – Т. 4, кн. 2. – С. 23–47.
994. **Соловей Е.** Модернізаційні інтенції української поезії : рецепція Миколи Зерова // *Модернізм після постмодерну* / за ред. Т. Гундорової ; НАН України, Ін-т літ. імені Т. Г. Шевченка. – К. : Фоліант, 2008. – С. 212–219. – (Теоретичні РЕвізії ; вип. 2).
995. **Шевельов Ю.** Легенда про український неоклясицизм // Шевельов Ю. *Вибрані праці* : у 2 кн. – Кн. II. Літературознавство / упор. І. Дзюба. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 393–446.
996. **Шерех Ю. [Шевельов Ю.]**. Стилї сучасної української літератури на еміграції // Шерех Ю. *Вибрані праці* : у 2 кн. – Кн. II. Літературознавство / Ю. Шевельов ; упор. І. Дзюба. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 593–632.

• 2009 •

997. **Баган О.** Трансформація неокласичної естетики у творчості письменників-вісниківців // *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного ун-ту ім. І. Огієнка: Філол. науки*. – 2009. – Вип. 19. – С. 84–92.
- *998. **Білик Г.** Брати Зерови в літературному процесі України // *Актуальні проблеми літературознавства* : зб. наук. пр. / ред. : В. А. Мелешко, Г. М. Білик. – Полтава : Гаража М. Ф., 2009. – Вип. 3. – С. 26–58.
- *999. **Білокінь С.** Автобіографія Федора Ернста початку 1930-х років : [згад. М. Зеров] // *Студії мистецтвознавчі*. – 2009. – № 1. – С. 135–150.

- 1000. Білоус П.** Борис Тен у колі неокласиків // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. – 2009. – № 19. – С. 156–164.
- 1001. Боєва Е.** Міфоніми у поезіях Миколи Зерова : функціонально-стиліст. аспект // Мова і культура / Язык и культура : щорічник. – К., 2009. – Вип. 12, т. 5. – С. 237–244.
- 1002. Брюховецький В.** «Микола Зеров – людина, яка неймовірно відчувала Слово» : [бесіда Н. Якубчак, літературознавця, аспіранта Києво-Могилян. акад., з В. Брюховецьким, почес. президентом акад.] // ЛітАкцент : сучас. літ. в колі твого читання : альманах. – К., 2009. – Вип. 1 (3). – С. 488–495. – (Візаві).
- 1003. Веретейченко І.** Поняття європеїзму у трактуванні Соломії Павличко // Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська Академія» / Нац. університет «Києво-Могилянська Академія». – К., 2009. – Т. 98 : Філологічні науки. – С. 27–31 (*про європеїзм М. Зерова*).
- 1004. Власюк В.** Мікрополе «Запашний» у мовотворчості Максима Рильського та Миколи Зерова // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – 2009. – Вип. 19. – С. 152–154.
- 1005. Волошин О.** Микола Зеров як перекладознавець: кризь призму праць Григорія Кочура // Творчість Григорія Кочура у контексті української культури XXI віку: до 100-річчя від дня народження Майстра : матеріали IV Міжнар. наук. конф. (Львів, 15–17 лист. 2008 р.). – Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – С. 121–125.
- 1006. Зварич В.** Неокласицизм в українській поезії ХХ ст. : проблема художньо-стильової єдності // Вісниківство: літературна традиція та ідеї : зб. наук. праць, присвяч. пам'яті Василя Іванишина / Дрогоб. держ. пед. ун-т імені Івана Франка, каф. світов. літ., Науково-ідеологіч. центр імені Дмитра Донцова. – Дрогобич, 2009. – С. 156–163.
- 1007. Зіневич Л. М.** Гоголь у перекладі М. Зерова // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т

- ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2009. – Вип. 53 : Гоголь і український культурний контекст. – С. 85–96.
- 1008. Зіневич Л.** Мова перекладів М. Зерова та літературні норми початку ХХ ст. // *Культура слова / НАН України, Ін-т укр. мови.* – К., 2009. – Вип. 71. – С. 95–98.
- 1009. Зорівчак Р.** Микола Зеров і Григорій Кочур // *Протей : перекладацький альманах / Нар. укр. академія ; [редкол. : О. А. Кальниченко (голов. ред.) та ін.].* – Х. : Вид-во НУА, 2009. – Вип. 2. – С. 424–431.
- 1010. Калетнік А. А.** Власні назви УКРАЇНА та КИЇВ у неокласичній поезії: М. Драй-Хмара та М. Зеров // *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; голов. ред. Л. І. Шевченко ; редкол.: Г. П. Півторак, С. Я. Єрмоленко, П. Ю. Гриценко [та ін.].* – К., 2009. – Вип. 19. – С. 185–194.
- 1011. Коваленко Б. О.** Микола Зеров – дослідник творчості Анатолія Свидницького // *Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка.* – 2009. – Вип. 19. – С. 127–129.
- *1012. Костенко М.** Поезія : [огляд творчості полтавських поетів, згад. М. Зеров] // *Костенко М. В. Що на роду написано : монологи критика; доба полілогу.* – Полтава : Полтавський літератор, 2009. – С. 49–51.
- 1013. Кудряшова О. В.** Артистичний вірш Миколи Зерова // *Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка.* – 2009. – Вип. 20. – С. 320–323. – (Серія: Філологічні науки).
- 1014. Майстер слова Микола Зеров** // *Персона.* – 2009. – № 2. – С. 16.
- *1015. Матвіїшин В.** Польська література у транслятологічній проекції Миколи Зерова // *Матвіїшин В. Український літературний європеїзм : монографія.* – К. : Академія, 2009. – С. 119–128. – (Монограф).
- 1016. Микола Зеров** // *99 великих киевлян.* – К., 2009. – С. 159–161.

- *1017. Неврлий М.** Школа київських неокласиків // Минувле й сучасне : зб. слов'язознав. праць / передм. І. Дзюби. – К., 2009. – С. 357–384.
- *1018. Пехник Г.** Григорій Кочур: національна ідея у виборі творів для перекладу : [згад. М. Зеров] // Ідентичність і пам'ять у пострадянській Україні : монографія / Українське Фулбрайтівське товариство. – К. : Дух і літера, 2009. – С. 297–298.
- 1019. Радько А.** Борис Якубський у колі українських неокласиків // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – 2009. – Вип. 19. – С. 133–136.
- 1020. Старова О. О.** Месіанський міф у «барішівському» тексті М. Зерова // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – 2009. – Вип. 19. – С. 40–44.
- 1021. Томчук О.** Постать Т. Шевченка в науковому дискурсі неокласиків // Збірник праць Всеукраїнської XXXVII наукової шевченківської конференції : 22–24 квіт. 2009 р. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2009. – С. 127–136.
- 1022. Уштан І.** Соловецькі переклади Миколи Зерова : (на матеріалі епістолярної спадщини) // Записки НТШ / [редкол.: М. Жулинський [та ін.] ; ред. тому О. Купчинський]. – Львів : [НТШ у Львові], 2009. – Т. 257 : Праці Філологічної секції. – С. 572–580.
- *1023. Часто П. І.** Вічне повернення до зразків : [про М. Зерова] // Часто П. І. Пам'ятай! : календарик для юних українців. – Нью-Йорк : Ukrainian Book, 2009. – С. 59–62.
- *1024. Шмігер Т.** Григорій Кочур у колі сучасників – дослідників історії українського художнього перекладу : [згад. М. Зеров] // Ідентичність і пам'ять у пострадянській Україні : монографія / Українське Фулбрайтівське товариство. – К. : Дух і літера, 2009. – С. 307–315.
- *1025. Шмігер Т.** Перекладознавчі погляди Миколи Зерова // Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. – К. : Смолоскип, 2009. – С. 96–105.

- *1026. **Аблаєв Е. А.** 120 років від дня народження Миколи Зерова : конкурс «Исторический календарь 2000» // 2000. – 2010. – 23–29 апр. (№ 16). – С. С1.
- *1027. **Аврахов Т.** «Там, між позовклих книг, найкращий мій клейнод...» // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 4. – С. 31–34.
- *1028. **[Архівні матеріали].** Зеров Микола Костьович (1890–1937) – поет, перекладач, історик літератури // Архів Розстріляного Відродження : матеріали арх.-слідч. справ укр. письменників 1920–1930 рр. / упоряд., передм., прим. О. Л. Ушкалових. – К. : Смолоскип, 2010. – С. 350–351.
- *1029. **Башманівський В.** Образ князя Святослава в романі-есе «Мислене дерево» В. Шевчука та сонетах М. Зерова // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. – 2010. – № 20. – С. 23–28.
- 1030. Башманівський В.** Тема неволі у творчій долі Овідія, Т. Шевченка та М. Зерова // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. – 2010. – № 21. – С. 6–13.
- *1031. **Біла А.** «Неокласики» як символісти // Біла А. Символізм : наук. вид. – К. : Темпора, 2010. – С. 195–211.
- 1032. Брюховецький В.** Зеров і Шевченко // Брюховецький В. Factumestfactum. Біоіблюбrioukhія. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – С. 266–271.
- *1033. **Вздульська В.** Між горою Фавор і Болотяною Лукрозою. Євангельський текст у поезії Миколи Зерова // Слово і час. – 2010. – № 11. – С. 24–35.
- 1034. Волошин О.** Микола Зеров як критик перекладу // Іноземна філологія / Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2010. – Вип. 122. – С. 180–185.
- *1035. **Горецький П.** Микола Зеров : 26 квіт. минає 120-ліття від дня народж. митця // Літературна Україна. – 2010. – 22 квіт. (№ 14). – С. 6 ; 6 трав. (№ 16). – С. 6. : фот.

- *1036. **Дзюба І. М.** Зеров Микола Костянтинович (14.04.1890–03.11.1937, урочище Сандармох, Карелія, РФ) // Енциклопедія сучасної України. – К., 2010. – Т. 10. – С. 561–568.
- *1037. **Жертвопринесення** : [про М. Зерова] // Полтавський вісник. – 2010. – 21 трав. (№ 21). – С. 25.
- *1038. **Жовнір Н.** Буде створено музей Миколи й Михайла Зерових // Зоря Полтавщини. – 2010. – 18 серп. – С. 3
- *1039. **Зеров Микола Костянтинович** (1890 – 1937) // Попельницька О. О., Оксенич М. В. Сто великих діячів культури України. – К. : Арій, 2010. – С. 356–360. – (100 великих).
- 1040. Зубрицька М.** Микола Зеров і Леся Українка: зразковий читач у світі ідеалів поетичної уяви // Леся Українка і сучасність : зб. наук. пр. – Луцьк : Волин. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2010. – Т. 6. – С. 273–282.
- *1041. **Іванова Г.** Український неокласик : [М. Зеров] // Демократична Україна. – 2010. – 13 серп. (№ 32). – С. 21.
- 1042. Ковач І.** Микола Зеров : corollarium // Ковач І. «Сміються, плачуть солов'ї...» : укр. поезія в портретах-просвітліннях. – Бухарест, 2010. – С. 72–74.
- 1043. Кузякіна Н.** За соловецькою межею. Листи М. Зерова, М. Куліша, Г. Епіка, В. Підмогильного (тридцять роки) // Кузякіна Н. Траєкторії доль. – К. : Темпора, 2010. – С. 547–599.
- *1044. **Левера О.** «Несучасний» талант Миколи Зерова // Нова газета по-полтавськи. – 2010. – 4-11 серп. (№ 31). – С. 11. : фот.
- 1045. Марченко С.** Микола Зеров – представник інтелектуальної еліти 20–30 років : наші славні земляки // Кролевецький вісник. – 2010. – 2 квіт. – С. 7.
- 1046. Мельнишина Т. П.** Своєрідність рецепції античності у поезії М. Зерова та О. Мандельштама // Вісник Маріупольського держ. ун-ту. Серія: Філологія. – 2010. – Вип. 4. – С. 42–51.
- *1047. **Неїжмак В.** «У нашій родині загинув не тільки дядько Микола...» : лікар Костянтин Зеров – про своїх знамени-

тих родичів, походження незвичайного прізвища та полювання на інтелект // Україна молода. – 2010. – 29 верес. – С. 6.

- *1048. **Ніколенко О.** Микола Зеров – Овідій української неокласики // Слов'янський збірник : зб. наук. і наук.-публ. пр. / уклад. Л. Л. Безобразова ; Слов'янський клуб м. Полтави. – Полтава : Техсервіс, 2010. – Вип. 9. – С. 239–250.
- *1049. **Ніколенко О.** Овідій української неокласики Микола Зеров // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 11/12. – С. 106–125.
- *1050. **Ніколенко О.** Соловецький в'язень Микола Зеров // Рідний край. – 2010. – № 2. – С. 150–166. : фот.
- *1051. **Панченко В.** «Навколо нас – кати і кустодії» : триумф і трагедія Миколи Зерова // День. – 2010. – 19-20 лют. – С. 14. : фот.
- 1052. **Рева Л.** Кость Копержинський і його рецензія на книгу М. Зерова «Від Куліша до Винниченка» (за архівними джерелами національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського) // Наукові записки [Кіровоградськ. держ. пед. ун-ту імені В. Винниченка]. Сер.: Філологічні науки. – 2010. – Вип. 92. – С. 225–232.
- *1053. **Руденко Н.** Поет розстріляного Відродження : [про поета М. Зерова] // Вісті. – 2010. – 7 трав. – С. 9. : фот.
- 1054. **Сахневич Ю. А.** Особовий фонд Миколи Зерова в архівних зібраннях ЦДАМЛМ України (до 120-річчя від дня народження) // Архіви України. – 2010. – № 5. – С. 134–142.
- 1055. **Сірик Л.** Етично-екзистенційні аспекти в поезії київських неокласиків // Дух і Літера. – 2010. – № 21. – С. 313–333.
- 1056. **Ходня К. Г.** Античні мотиви в поезії М. Зерова // Пріоритети сучасної філології: теорія і практика : матеріали III Всеукр. студ. наук.-практ. конф. : зб. наук. пр. студ. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, ф-т філології та журналістики. – Полтава, 2010. – С. 275–277.

- *1057. **Цебрій В.** Мефістофель, Фауст і Маргарита: Україна, ХХ століття... : українському поету, уродженцю Полтавщини Миколі Зерову 120 років // Полтавський вісник. – 2010. – 30 квіт. (№ 18). – С. 25.
- *1058. **Чернов А.** Клеймо «націоналіста» й «контрреволюціонера» Миколі Зерову нависили за журнал з портретом Симона Петлюри. І за те, що відмовився обмовити на суді свого друга Миколу Хвильового // Вечірня Полтава. – 2010. – 5 трав. (№ 18). – С. 8.
- *1059. **Чернов А.** «...Неспішним кроком пілігрима» : [про М. Зерова] // Зоря Полтавщини. – 2010. – 23 квіт. – С. 16.
- *1060. **Чернов А.** Російська особлива «трійка» проти особливо талановитих українців : до 120-річчя від дня народження Миколи Зерова // Українське слово. – 2010. – 12–18 трав. (№ 19). – С. 8.
- 1061. Якубчак Н.** «Камена» Миколи Зерова (1924 року): аспекти цілісності // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених. – К. : Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 2010. – Вип. 18. – С. 79–85.

• 2011 •

- *1062. **Агеєва В.** Рецепт киявського неокласицизму як діагноз стану вітчизняної культури // Агеєва В. Апологія модерну : обрис ХХ віку : ст. та есеї. – К. : Грані-Т, 2011. – С. 158–179. – (Deprofundis).
- *1063. **Бондар Н.** Плеяда полтавських нарисовців : [згад. М. Зеров] // Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи : зб. наук. ст. / Управління культури Полтавської облдержадміністрації, Полтавська обласна універсальна наукова б-ка ім. І. П. Котляревського, Полтавський національний педагогічний ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2011. – С. 46–53.

- 1064. Гаврилюк Н. В.** Основні тенденції словотворчої практики київських неокласиків // Науковий вісник Волинського національного університету імені Л. Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. – 2011. – № 2, ч. 1.– С. 63–66.
- *1065. Геращенко М.** Бібліографічний портрет Миколи Зерова / М. Геращенко, Л. Добровольська // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 6. – С. 36–37.
- *1066. Горецький П.** Незабутній : [спогади про М. Зерова] // Зеров М. К. Вибране : поезії, переклади, дипломна робота / передм. М. М. Сулими. – К. : Український письменник, 2011. – С. 15–36.
- *1067. Горелова С.** Шекспірівські образи у творчій рецепції неокласиків і екмеїстів // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2011. – № 10. – С. 84–87.
- 1068. Гриців Н.** Микола Зеров та Василь Мисик: еволюція літературних поглядів // Мова і культура : наукове видання / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 2011. – Т. II (148). – Вип. 14. – С. 236–248.
- 1069. Губерський Л. В.** Виступ на урочистостях, присвячених відзначенню 175-ї річниці Київського національного університету імені Тараса Шевченка [30 жовт. 2009 р.] // Сучасна українська філософія: традиції, тенденції, інновації : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; [відп. ред.: А. Є. Конверський, Л. О. Шашкова]. – К. : Київський університет, 2011. – С. 102–106 (*є інформація про М. Зерова*).
- 1070. Дунай П.** Леся Українка і Микола Зеров: перегук у реєстрі неокласичності // Творчість та особистість Лесі Українки в історичному, культурологічному та філософському аспектах : матеріали наук. конф. 15 лют. 2011 р. / Музей видатних діячів укр. літ. Л. Українки, М. Лисенка, П. Саксаганського, М. Старицького. – К., 2011. – С. 38–48.
- 1071. Зіневич Л.** Традиції та новаторство у поетичній мовотворчості М. Зерова // Сучасні проблеми мовознавства

та літературознавства : зб. наук. пр. / Держ. вищий навч. заклад «Ужгородський національний університет». – Ужгород, 2011. – Вип. 15. – С. 333–337.

- 1072. Іванюха Т. В.** Микола Зеров – редактор і видавець // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – 2011. – Т. 24 (63). – № 4. – Ч. 1. – С. 272–279.
- *1073. Корнева В.** Повернути життя «розстріляному відродженню» // Зоря Полтавщини. – 2011. – 6 трав. – С. 4.
- *1074. Коцарев О.** Елегійні передчуття Миколи Зерова // День. – 2011. – 25-26 лют. – С. 23
- 1075. Лещенко М. П.** Біографічні методи у дискурсі освітніх практик нарративу // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка – К., 2011. – С. 62–65. – (Психологія. Педагогіка. Соціальна робота; вип. 2) (*є відомості про М. Зерова – професора Київського університету*).
- *1076. Мельниченко Д.** Творча спадщина Миколи Зерова як предмет дослідження Григорія Кочура // Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи : зб. наук. ст. / Управління культури Полтавської облдержадміністрації, Полтавська обласна універсальна наукова б-ка ім. І. П. Котляревського, Полтавський національний педагогічний ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2011. – С. 204–209.
- 1077. Москаленко М.** Микола Зеров: доля і доробок // Москаленко М. Статті. Публіцистика. Спогади про Михайла Москаленка / упор. М. Лабінський. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2011. – С. 13–61.
- *1078. Низовий М.** Українська книжка в боротьбі за незалежність: «Книгар» як літопис і мартиролог українського книговидання в роки визвольних змагань: [згад. перші редактори В. Королів-Старий і М. Зеров] // День. – 2011. – 23-24 верес. – С. 20. : фот.

- ***1079. Ніколенко О.** Микола Зеров – Овідій української неокласики // Зарубіжні письменники і Україна : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; Дніпропетровський національний ун-т ім. О. Гончара. – Полтава, 2011. – С. 11–21.
- 1080. Панченко В.** Зеров і шантрапа // Український тиждень. – 2011. – № 12. – С. 54–57.
- 1081. Поліщук Я. О.** Василь Стус і Микола Зеров: діалог художніх свідомостей // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер.: Філологічна. – 2011. – Вип. 21. – С. 273–285.
- 1082. Полонська-Василенко Н.** Київ часів М. Зерова та П. Филиповича // Полонська-Василенко Н. Спогади / упоряд., вступ. ст. та імен. покажч. В. Шевчука. – К. : Києво-Могилян. акад., 2011. – С. 318–336.
- 1083. Райбедюк Г. Б.** Василь Стус і Микола Зеров: діалог художніх свідомостей // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер.: Філологічна. – 2011. – Вип. 21. – С. 297–306.
- 1084. Райбедюк Г. Б.** Поетична культурологія Миколи Зерова // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – 2011. – Вип. 31. – С. 110–115.
- ***1085. Синьоок Т.** Оплески пробачать лише артистам // Літературна Україна. – 2011. – 8 груд. (№ 47). – С. 16.
- 1086. Соловей Е.** Осип Мандельштам і київські неокласики // Вісник Львівського університету. Серія: Іноземні мови. – 2011. – Вип. 18. – С. 60–66.
- ***1087. Сулима М.** Антиквар-новатор : [М. Зеров] // Зеров М. К. Вибране : поезії, переклади, дипломна робота. – К. : Український письменник, 2011. – С. 3–14.
- 1088. Томчук О. Ф.** Поетикальні особливості лірики Миколи Зерова // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – 2011. – Вип. 31. – С. 139–143.
- ***1089. Цебрій В.** У жорнах репресій : троє з п'яти українських інтелігентів великої родини Зерових потерпіли від то-

талітарного режиму 30-х років // Полтавський вісник. – 2011. – 29 квіт. (№ 47). – С. 19.

- *1090. **Яременко В.** Лебеді української літератури : [згад. М. Зеров] // Яременко В. «...Літератури дивна течія...» / упоряд.: О. Мислива, Т. Олещенко. – К. : Аконіт, 2011. – Кн. 1 : Праці 1963–2011 рр. – С. 360–371.

• 2012 •

1091. **Агафонова А. М.** Модальні різновиди речень літературно-критичних праць та лекцій Миколи Зерова / А. М. Агафонова, С. А. Стрілець // Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії : зб. наук. пр. / Рівненський держ. гуманітарний ун-т. – Рівне, 2012. – Вип. 20 (2). – С. 123–125.

- *1092. **Білик Г.** Трагічна Зеровіана : [про долю родини Зерових] // Рідний край. – 2012. – № 1. – С. 129–141. : фот.

1093. **Бриська О.** Переклад у системі національної культури: погляд неокласиків Миколи Зерова та Максима Рильського // Літературознавчі студії : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 34. – С. 31–39.

1094. **Воронова М.** Пластичність та аналітичність центрального образу в літературному портреті // Образ : щорічний наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – К., 2012. – Вип. 13. – С. 20–26. (*містить відомості про М. Зерова як літературного критика*).

1095. **Гаврилюк Н. В.** Авторські номінації динамічних ознак у поезії київських неокласиків // Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії : зб. наук. пр. / Рівненський держ. гуманітарний ун-т. – Рівне, 2012. – Вип. 20 (2). – С. 91–95.

1096. **Гасанова В. Т.** Кримські мотиви у ліриці М. Зерова // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 239. – С. 106–109.

- 1097. Головій О.** Дискурс неореалізму в українській літературній критиці доби модерну: концепція Миколи Зерова // Наукові записки [Національн. ун-ту «Острозька академія»]. Сер.: Філологічна. – 2012. – Вип. 28. – С. 26–35.
- 1098. Демська-Будзуляк Л.** Реконструкція літературознавчого канону : пролегомени до вивчення літературно-критичної та історико-культурної спадщини Миколи Зерова // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Scripta manet. Ювілейний збірник на пошану Богдана Якимовича / упор. О. Седляр ; гол. ред. М. Литвин. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2012. – С. 267–276.
- 1099. Дзюба І.** Зеров Микола Костянтинович // Дух і літера / Нац. ун-т «Кієво-Могилянська акад.» ; редкол.: П. Аснер [та ін.]. – К., 2012. – № 24. – С. 39–70.
- 1100. Зварич В.** Образи світової літератури у творчій рецепції поетів-неокласиків (М. Зеров, М. Драй-Хмара, М. Рильський) // Вісник Львівського університету : зб. наук. пр. / Львівський національний університет ім. Івана Франка. – Львів, 2012. – С. 136–144. – (Серія «Іноземні мови»; вип. 20, ч. 1).
- 1101. Зеров Микола Костянтинович** // Історія української культури : слов. термінів і персоналій / за ред.: Л. В. Ануциної, О. А. Стасевської, О. В. Уманець. – Х. : Право, 2012. – С. 76.
- 1102. Зеров Микола Костянтинович** // Бористен. – 2012. – № 11. – С. 30. – (Гортаючи класику).
- 1103. Іванюха Т. В.** Видавничо-редакторська діяльність М. Зерова в контексті літературного життя України 10–30-х рр. ХХ ст. // Вісник Запорізького національного ун-ту : зб. наук. пр. / гол. ред. П. І. Білоусенко ; Держ. вищий навч. заклад «Запоріж. нац. ун-т». – Запоріжжя, 2012. – С. 66–71. – (Філологічні науки ; № 4).

- *1104. Кадоб'янська Н.** Микола Зеров – універсальний талант // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. – № 9. – С. 74–78.
- 1105. Кирилюк Т.** Семантико-стилістичні особливості кольороназв у поетичному мовленні (на прикладі творчості Миколи Зерова) // Лінгвістичні студії молодих дослідників : зб. наук. пр. учасн. II Міжнар. наук. читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвяч. пам'яті проф. К. Ф. Шульжука, (Рівне, 16–17 лют. 2012 р.) / Рівн. держ. гуманіт. ун-т, ф-т укр. філол., каф. укр. мови імені проф. К. Ф. Шульжука. – Рівне ; Острог, 2012. – Вип. 2. – С. 30–31.
- 1106. Коваль О. В.** Роль повтору в поетичній мові «неокласиків» // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 239. – С. 109–111.
- *1107. Корнєва В.** Нова творча перемога «Лтави» : [премія імені В. Чорновала за фільм про М. Зерова] // Зоря Полтавщини. – 2012. – 4 груд. – С. 1.
- 1108. Котенко Н.** Українська література в європейському контексті: компаративістичний аспект літературознавчих студій київських неокласиків // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2012. – № 26. – С. 86–90.
- 1109. Кудряшова М. В.** Мовний образ в оригінальній поезії М. Зерова // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1014, вип. 65. – С. 64–68. – (Серія: Філологія).
- 1110. Макар І.** Античні мотиви у поезії Миколи Зерова // Науковий вісник Чернівецького національного університету. Слов'янська філологія. – 2012. – Вип. 648–649. – С. 109–116.
- *1111. Матушевський Б.** Спогад про мого педагога : [про М. Зерова] // Українські письменники у спогадах сучасників. – К. : Комп'ютерпрес, 2012. – С. 247–259.
- *1112. Мисик В.** Микола Зеров на Півночі // Українські письменники у спогадах сучасників. – К. : Комп'ютерпрес, 2012. – С. 259–262.

- ***1113. Наєнко М.** Аплодисменти пробачають лише артистам... : [про М. Зерова] // Зоря Полтавщини. – 2012. – 17 січ. – С. 3.
- 1114. Павлюк А. Б.** Микола Зеров: фахівець класичної філології, перекладач і поет, «закоханий у вроду слів» // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – № 22 (247). – С. 166–170. – (Філологічні науки ; Мовознавство).
- ***1115. Премію імені Чорновола** отримав фільм Полтавської ОДТРК : [фільм про М. Зерова] // Журналіст України. – 2012. – № 10. – С. 8 ; Вечірня Полтава. – 2012. – 14 листоп. (№ 46). – С. 16 ; Бизнес-афиша. – 2012. – 10 окт. (№ 40). – С. 4.
- ***1116. Салига Т.** Молитва Маланюка до Миколи Зерова : під світлом одного твору // Літературна Україна. – 2012. – 9 лют. (№ 6). – С. 6–7.
- ***1117. Сюдюков І.** «У науку іншим людям і вікам...» : трагедія Миколи Зерова на тлі його доби // День. – 2012. – 10–11 серп. – С. 8.
- ***1118. Тен Б.** Чим я завдячую Зерову // Українські письменники у спогадах сучасників. – К. : Комп'ютерпрес, 2012. – С. 244–246.
- 1119. Цівун Н. М.** Епіграф як вияв міжтекстуальних відношень у мовотворчості поетів-неокласиків // Науковий часопис Національного педагог. ун-ту імені М. П. Драгоманова : [зб. наук. пр.] / відп. ред. М. Я. Плющ. – К., 2012. – Вип. 9. – С. 161–164. – (Проблеми граматики і лексикології української мови ; Сер. 10).
- 1120. Шапіро В.** Порівняльний аналіз видових модифікацій у поезії Миколи Зерова та Жозе-Марії де Ередія // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2012. – № 26. – С. 77–81.
- ***1121. Шаповал Л.** Українська делегація вшанувала пам'ять Миколи Зерова й тисяч жертв великого терору 1937–1938 років, загиблих в урочищі Сандармох і на Соловках // Вечірня Полтава. – 2012. – 22 серп. (№ 34). – С. 9. : фот.

- *1122. **Яворська Л.** Пам'ятати про ті страшні часи : «Соловецькі в'язні з України. Микола Зеров» // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. – № 1. – С. 58. : фот.

• 2013 •

1123. **Баган О.** Змужніла поезія // Методичні діалоги. – 2013. – № 9. – С. 2–14.
- *1124. **Баган О.** Інтерпретація творчості поетів-неокласиків у школі : [у т. ч. згадується М. Зеров] // Дивослово. – 2013. – № 9. – С. 50–56.
1125. **Басенко Н.** Концепція неокласицизму в літературознавчій спадщині Володимира Державина // Українська філологія: традиції та сучасність : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філол. ф-т ; [редкол: Т. Салига (відп. ред.) та ін.]. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – С. 591–598. – (Серія «Українська філологія: школи, постаті, проблеми» ; вип. 14, ч. 1).
1126. **Білик Г.** «Неокласики» в українській та російській літературі початку ХХ століття: компаративний аспект // Філологічні семінари. Парадигма сучасного літературознавства: світовий контекст. – К. : В-во КНУ імені Т. Г. Шевченка, 2013. – С. 97–107.
- *1127. **Білокінь С.** Микола Зеров // Літературна Україна. – 2013. – 25 квіт. (№ 17). – С. 8. : фот.
- *1128. **Білокінь С.** Микола Зеров і його доба // Біографії / упоряд. С. Б. Козак. – К. : Літературна Україна, 2013. – С. 27–37. – (Книжкова «Літературна Україна»).
1129. **Бросаліна О.** Гекзаметр як шестиіктвовий дольний (на матеріалі першої книги «Енеїди» Вергілія у перекладі Миколи Зерова) // Український дольний: колективна монографія / В. С. Афанасьєва, О. М. Башкирова, О. Г. Бросаліна, Б. І. Бунчук, Н. І. Гаврилюк та ін. – К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2013. – С. 210–214.

- 1130. Брюховецький В. С.** Микола Зеров (1890–1937) // Історія української літератури: XX – поч. XXI ст. : навч. посіб. : у 3 т. / за ред. В. І. Кузьменка. – К. : Академвидав, 2013. – Т. 1. – С. 268–274. – (Серія «Альма-матер»).
- 1131. Войналович А. В.** Античні алюзії в поезії К. Кавафіса та М. Зерова // Літературознавчі студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології ; Вид. дім Дмитра Бурого ; відп. ред. Г. Ф. Семенюк. – К., 2013. – Вип. 37, ч. 1. – С. 111–117.
- 1132. Гаврилюк Н. В.** Індивідуально-авторські кольороназви в поезії неокласиків // Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії : зб. наук. пр. До 50-річчя кафедри української мови / Рівненський держ. гуманітарний ун-т. – Рівне, 2013. – Вип. 21(3). – С. 79–83.
- *1133. Дениско Г.** «Смерть не мине, і ти загинеш сам, та безліч раз зійдуть твої творіння» : [про М. Зерова та його збірку «Catalepton»] // Вечірня Полтава. – 2013. – 11 верес. (№ 37). – С. 5 ; Слово Просвіти. – 2013. – 10-16 жовт. (№ 40). – С. 14.
- 1134. Дзюба І.** З кастальських джерел краси: Микола Зеров // Дзюба І. На трьох континентах : у 3 кн. – К. : Клію, 2013. – Кн. 1. – С. 447–486.
- 1135. Жадько В.** Зеров Микола Костянтинович (26.04.1890, м. Зіньків, на Полтавщині – 03.11.1937, Сандармох, Карелія, Росія) // Енциклопедія некропознавства / авт.-упоряд. В. Жадько. – К., 2013. – С. 466. : іл. [фот. пам'ятн.].
- 1136. Зварич В.** Канонізація сонету як жанру в українській поезії: з творчого досвіду поетів-неокласиків // Літературний процес: методології, імена, тенденції. Фах. вид. Київську ін-ту ім. Б. Грінченка. – 2013. – № 2. – С. 12–15.
- 1137. Коломієць Л. В.** Микола Зеров // Коломієць Л. Український художній переклад та перекладачі 1920–30-х років : матеріали до курсу «Історія перекладу» : навч. посібник. – К. : Київський університет, 2013. – С. 199–217.

- 1138. Кравець Л.** Динаміка концепту місто в поетичних метафорах ХХ ст. // *Культура слова*. – 2013. – Вип. 79. – С. 90–96.
- 1139. Лебединцева Н.** Слово як сакральний дискурс у поетичній рецепції М. Зерова та І. Римарука // *Наукові праці [Чорноморськ. держ. ун-ту імені Петра Могили комплексу «Києво-Могили академія»]*. Сер. : Філологія. Літературознавство. – 2013. – Т. 224, Вип. 212. – С. 50–53.
- 1140. Матвіїшин В.** Польська література у трансляторній проєкції Миколи Зерова // *Література. Час. Постаті. Літературознавчі статті, спогади, матеріали до бібліографії на вшанування пам'яті Володимира Матвіїшина / упоряд. Н. Яцків*. – Івано-Франківськ, 2013. – С. 325–337.
- 1141. Ніколенко В. А.** Канон української класики у роботах М. Зерова // *Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки*. – 2013. – Т. 150. – С. 44–51.
- 1142. Панченко В.** Микола Зеров: формування української ідентичності // *Мандрівець*. – 2013. – № 2. – С. 50–57.
- *1143. Панченко В.** Молоді літа Миколи Зерова : розділи з майбутньої книги // *Кур'єр Кривбасу*. – 2013. – № 281/282/283. – С. 277–322.
- 1144. Петров В.** Микола Зеров та Іван Франко (до історії історико-літературних взаємовідносин) // *Петров В. Розвідки : [у 3 т.] / упор., передм. та прим. В. Брюховецький*. – К. : Темпора, 2013. – Т. 2. – С. 781–799.
- 1145. Петров В.** Неокласики : [розділ праці «Українська інтелігенція – жертва большевицького терору»] // *Петров В. Розвідки : [у 3 т.] / упор., передм. та прим. В. Брюховецький*. – К. : Темпора, 2013. – Т. 2. – С. 648–651.
- 1146. Петров В.** Неокласики. Микола Зеров. : [розділ праці «Українська інтелігенція – жертва большевицького терору»] // *Петров В. Розвідки : [у 3 т.] / В. Петров ; упор., передм. та прим. В. Брюховецький*. – К. : Темпора, 2013. – Т. 2. – С. 688–695 ; 695–699.

- ***1147. Ротач П. П.** Зеров Микола Костьович // Ротач П. Полтавська Шевченкіана : спроба обласної (крайової) Шевченківської енциклопедії. – Полтава : Дивосвіт, 2013. – С. 284.
- ***1148. Шевченко С.** Микола Зеров: неокласика політичних репресій // Шевченко С. Соловецький реквієм : збірка публіцистики. – К. : Експрес-Поліграф, 2013. – С. 165–172. : фот.

• 2014 •

- 1149. Басенко Н.** Концепція неокласицизму в літературознавчій спадщині Володимира Державина // Прикарпатський вісник НТШ / Івано-Франк. осередок Наук. т-ва ім. Шевченка ; Прикарпат. ун-т ім. В. Стефаника ; Івано-Франк. нац. техн. ун-т нафти і газу [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – № 2 (26). – С. 354–360. – (Слово).
- 1150. Бернадська Н. І.** Естетичний критерій аналізу літературного твору: від неокласиків до сьогодення // Філологічні семінари / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Б-ка Ін-ту філології ; редкол.: М. К. Наєнко, А. О. Ткаченко, Н. І. Бернадська [та ін.]. – К., 2014. – Вип. 17 : Неокласики і філологічна методологія літературознавства. – С. 37–46.
- 1151. Білик Г.** Мюнхенські контексти українського неокласицизму : [Bilyk H. Besonderheiten der Abbildung der Revolution des Stolzes in der ukrainischen Literatur 2013–2015] // Jahrbuch der IV. Internationalen virtuellen Konferenz der Ukrainistik «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht». Reihe: Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik. Bd. 2013. Herausgegeben von Olena Novikova, Peter Hilkes, Ulrich Schweier. Verlag Otto Sagner, München – Berlin – Leipzig – Washington, D. C., 2014. – С. 289–297.
- ***1152. Білик Г.** Мюнхенські сторінки в історіографії українського неокласицизму // Рідний край. – 2014. – № 1. – С. 114–119.

- 1153. Білик Г.** Поетична мариністика українських неокласиків // Молодий вчений (Херсон). – 2014. – № 12 (15). – С. 202–208.
- 1154. Бриська О.** До питання про перекладацькі методи Миколи Зерова // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Сер. філол. : зб. наук. пр. / уклад.: І. Ковальчук, Л. Коцюк, С. Новоселецька. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2014. – Вип. 45. – С. 199–202.
- 1155. Бриська О.** До питання про теорію і практику перекладу М. Зерова // Журнал научних публікацій аспірантів і докторантів. – Курск : Ред. журн. науч. публікацій аспірантів і докторантів. – 2014. – № 2. – С. 144–148.
- 1156. Бриська О.** Шевченкіана Миколи Зерова // Słowo, Tekst, CzasXII. Frazeologia w idiolekcie i systemach języków słowiańskich. W 200 rocznicę rodzin Tarasa Szewczenki. – Szczecin Greifswald, 2014. – Т. 1. – С. 119–127.
- *1157. Бросаліна О.** Зеровські пенати в Зінькові // Літературна Україна. – 2014. – 7серп. (№ 29). – С. 13. : фот.
- 1158. Гальчук О. В.** Шевченкознавчі студії Миколи Зерова // Літературознавчі студії. – 2014. – Вип. 42 ; Ч. 1. – С. 224–230.
- 1159. Грачова Т. М.** Шляхи розвитку новітньої української літератури (на матеріалі критичних статей М. Зерова) // Вісник Маріупольського держ. університету. Серія: Філологія. – 2014. – Вип. 10. – С. 15–20.
- *1160. Демська-Будзуляк Л.** Інтермедіальний аспект концепції стилю Миколи Зерова // Мандрівець. – 2014. – № 5. – С. 54–58.
- 1161. Демська-Будзуляк Л.** Неокласики і Леся Українка : реценція та типологічні зрізи // Філологічні семінари / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Б-ка Ін-ту філології ; редкол.: М. К. Наєнко [та ін.]. – К., 2014. – Вип. 17 : Неокласики і філологічна методологія літературознавства. – С. 111–121.

- *1162. Демська-Будзуляк Л. Роль та місце Тараса Шевченка в неокласичній концепції української літератури Миколи Зерова // Слово і час. – 2014. – № 7. – С. 11–18.
1163. Демська-Будзуляк Л. Українські літературознавці 1920-х років як генераційний феномен // Постколоніалізм. Генерації. Культура. Теоретичні ревізії. – К. : LAURUS, 2014. – С. 294–301.
- *1164. Конончук Т. Філологічна методологія як ретро- чи перспектива? // Слово і час. – 2014. – № 12. – С. 105–106.
Рец. на кн.: Філологічні семінари. Неокласики і філологічна методологія літературознавства. – К. : Логос, 2014. – Вип. 17. – 176 с.
1165. Кузьменко В. І. Епістолярні діалоги Миколи Зерова з Миколою Хвильовим // Філологічні семінари / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Б-ка Ін-ту філології ; редкол.: М. К. Наєнко [та ін.]. – К., 2014. – Вип. 17: Неокласики і філологічна методологія літературознавства. – С. 69–77.
- *1166. Наєнко М. Неокласики і філологічна методологія: тільки історія чи жива теорія? // Слово і час. – 2014. – № 12. – С. 107–110.
1167. Назарець В. Адресована лірика Миколи Зерова // Південний архів : філол. науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. пед. ун-т. – 2014. – Вип. 60. – С. 65–69.
1168. Николенко О. Н. Крестный путь Николая Зерова на Соловки // Філологічні семінари / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Б-ка Ін-ту філології ; редкол.: М. К. Наєнко [та ін.]. – К., 2014. – Вип. 17 : Неокласики і філологічна методологія літературознавства. – С. 54–61.
- *1169. Панченко В. Ad fontes: культура проти Руїни // Український тиждень. – 2014. – 13-19 черв. (№ 24). – С. 46–49.
- *1170. Панченко В. Микола Зеров у «сторозтерзаному» Києві (1917–1918) : із майбутньої книжки // Слово і час. – 2014. – № 9. – С. 54–67 ; № 10. – С. 44–53.
1171. Панченко В. Микола Зеров: формування української ідентичності // Tertium non datur. Проблема культурної

ідентичності в літературно-філософському дискурсі XIX–XXI ст. : колективна монографія / В. Агеєва [та ін.]. – К. : НаУКМА, 2014. – С. 135–155.

- 1172. Роспопа Т. В.** Леся Українка в контексті досліджень Миколи Зерова (на матеріалах періодики 20-х років XX століття) // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : зб. наук. пр. – Х., 2014. – № 1107. – С. 200–205. – (Серія «Філологія» ; вип. 70).
- *1173. Сверстюк Є.** Родина Зерових // Сверстюк Є. О. Світлі голоси життя. – К. : КЛІО, 2014. – С. 237–238. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
- *1174. Сверстюк Є.** Гострої розлуки гострий біль : [про М. Зерова] // Сверстюк Є. О. Світлі голоси життя. – К. : КЛІО, 2014. – С. 238–246. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
- *1175. Сверстюк Є.** Михайло, народжений у сорочці? : [про М. Ореста, брата М. Зерова] // Сверстюк Є. О. Світлі голоси життя. – К. : КЛІО, 2014. – С. 247–249. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
- 1176. Шевченко С.** Микола Зеров: неокласика політичних репресій : [уривок з книги «Соловецький реквієм»] // Кримська світлиця. – 2014. – № 39. – С. 14.
- 1177. Яцько А. І.** Образ Києва у Києворуській книжності й творчості неокласиків: порівняльний аналіз // Літературознавчі студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т філол.– К., 2014. – Вип. 42, ч. 2.– С. 425–434.

• 2015 •

- *1178. Білик Г.** Репрезентація творчої постаті Миколи Зерова на сторінках журналу «Сучасність» // Рідний край. – 2015. – № 1. – С. 130–135.

- 1179. Бриська О.** Переклад як вияв неокласичного напрямку української культури // Іноземна філологія. – 2015. – Вип. 128. – С. 163–170.
- *1180. Веретейченко І.** Функціонування концепту європеїзму в літературно-критичних текстах українських письменників // Мандрівець. – 2015. – № 1. – С. 62–66.
- 1181. Ковальчук Н.** Микола Зеров : з плеяди охтирських гімназистів // Кишенькова газета (Охтирка). – 2015. – № 5 : Ковальчук Н. Охтирські імена у духовному відродженні України. – С. 13–14. – (Історія рідного краю).
- *1182. Коломієць Л.** Микола Зеров // Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920–30-х років : матеріали до курсу «Історія перекладу» : навч. посіб. – Вінниця : Нова Книга, 2015. – С. 124–135.
- 1183. Кондратюк А.** Світлий дух Зерових (уривок з есе, січень 2010 р.) // Український ботанічний журнал. – 2015. – Т. 72, № 6. – С. 626–627.
- 1184. Котенко Н.** Неп'ятірне гроно київських неокласиків // Київські Неокласики : антологія / упор. Н. Котенко. – К. : Смолоскип, 2015. – С. 5–47.
- *1185. Коцарев О.** Антична актуальність Зерова // Україна молода. – 2015. – 21 квіт. – С. 15.
- *1186. Коцарев О.** Микола Зеров : ювілейна презентація і виставка // Літературна Україна. – 2015. – 21 трав. (№ 21). – С. 7 ; Смолоскип України. – 2015. – Трав.-Черв. (№ 5/6). – С. 6.
- *1187. Кошова В.** 125 років Миколі Зерову // Вечірня Полтава. – 2015. – 29 квіт. (№ 17). – С. 12. : фот.
- *1188. Кошова В.** Заповітна мрія земляків : [про М. Зерова] // Зоря Полтавщини. – 2015. – 16 черв. – С. 4.
- *1189. Крощ Т.** «Читаючи Зерова, відчуваєш себе людиною» // Літературна Україна. – 2015. – 28 трав.-3 черв. (№ 21). – С. 16.
- *1190. Літвінова А.** Микола Зеров: розстріляне життя відомого полтавця // Коло. – 2015. – 30 лип.-5 серп. (№ 31). – С. 14. : фот.

- *1191. **Мартиролог** вітчизняного книгознавства : репресовані співробітники та члени комісій УНІК : [зокр. С. Єфремов, М. Зеров, П. Филипович] // Ковальчук Г. І. Український науковий інститут книгознавства (1922 – 1936) / наук. ред. В. І. Попик ; Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К. : Академперіодика, 2015. – С. 474–562.
- *1192. **Моргун Т.** Велет із «П'ятірного грона» // Профспілкові вісті. – 2015. – 23 квіт. (№ 15/16). – С. 14. : фот.
- *1193. **Мостова Т.** На межі двох епох : [біографія М. Зерова] // Прапор перемоги. – 2015. – 1 трав. (№ 18). – С. 7. : фот.
- *1194. **Ніколенко О.** Доля і Слово Миколи Зерова // Українська література в загальноосвітній школі. – 2015. – № 3. – С. 13–21.
- *1195. **Ніколенко О. М.** Микола Зеров – поет і перекладач // Зарубіжна література в школах України. – 2015. – № 5. – С. 56–64 ; Всесвітня література та культура. – 2015. – № 10. – С. 2–9.
- *1196. **О'Лір О.** Година Зерова: до ювілею неокласика // Слово Просвіти. – 2015. – 30 квіт.-6 трав. (№ 17). – С. 16 ; Зоря Полтавщини. – 2015. – 16 черв. – С. 4.
- *1197. **О'Лір О.** Зеровські пенати у Зінькові // Вечірня Полтава. – 2015. – 29 квітня (№ 17). – С. 12. : фот. ; Дачник. – 2015. – Квіт. (№ 17). – С. 12. : фот. ; Українська літературна газета. – 2015. – 25 верес. (№ 19). – С. 15.
- *1198. **Панченко В.** Естафетна паличка «вельможних, але ласкавих чужоземців» // Український тиждень. – 2015. – 29 трав.-4 черв. (№ 21) – С. 38–41. : фот.
- *1199. **Панченко В.** Два епізоди із життя Миколи Зерова : (до 125-річчя від дня народження неокласика) // Слово і час. – 2015. – № 4. – С. 77–82.
- *1200. **Семко Г.** Літературний процес 20-х років ХХ століття // Українська мова та література. – 2015. – Лип. (№ 13/14). – С. 45–49.

- 1201. Сенишин О.** 125-ту річницю з дня народження Миколи Зерова (1890–1937) відсвяткували у Клуж-Напоці : [Румунія, укр. від. ф-ту інозем. мов в ун-ті ім. Бабеша-Бойоя (м. Клуж); свято відбулося 21 листоп.] // Вільне слово. – 2015. – Груд. (№ 23/24). – С. 6, 13, 16. : фот.
- 1202. Склярєнко В. М.** Микола Зеров (1890–1937) // Склярєнко В. М., Батій Я. О. Література України : для дітей серед. шк. віку / худож.-оформ. Л. Д. Киркач-Осипова. – Х. : Бібколектор, 2015. – С. 173–175.
- *1203. Степаненко М.** Зеров Микола Костянтинович // Степаненко М. Літературознавча Полтавщина : довідник. – Полтава : Шевченко Р. В., 2015. – С. 100–101.
- *1204. Трагічна доля митця :** до 125-річчя від дня народження М. К. Зерова (1890–1937) // Календар знаменних і пам'ятних дат. – 2015. – № 2. – С. 43–53.
- 1205. Українська діаспора:** літературний контекст : на матеріалах часопису «Українські вісті» : Німеччина, США ; 1945–2000 рр. / упоряд. С. Б. Козак. – К. : Укр. вид. спілка ім. І. Багряного, 2015. – 300 с. – (Б-ка укр. діаспори) (*містить інформацію про М. К. Зерова*).
- 1206. Чередниченко О. І.** Метр українського перекладу (до 125-річчя від дня народження Миколи Зерова) // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія. – 2015. – № 1. – С. 6–9.
- 1207. Чередниченко О.** Патрон українського перекладу (до 125-річчя з дня народження Миколи Зерова) // Стиль і переклад : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 1(2). – С. 5–14.
- *1208. Шкандрій М.** Європейська спадщина. Неокласики полемізують із нігілістами, Київ, 1925–1926 роки // Шкандрій М. Модерністи, марксистки і нація. Українська літературна дискусія 1920-х років / пер. з англ. Т. Цимбал. – 2-ге вид. – К. : Ніка-центр, 2015. – С. 109–135.
- *1209. Шпак В.** Незламний лідер неокласиків : [з автобіографії М. Зерова] // Урядовий кур'єр. – 2015. – 18 квіт. – С. 8. : фот.

1210. Яцько А. І. Література Київської Русі як джерело поетичних візій Миколи Зерова // Літературознавчі студії. – 2015. – Вип. 43 (2). – С. 362–373.

• 2016 •

1211. Абліцов В. Г. Зеров Микола : [коротка біографія] // Абліцов В. Київ : енциклопедія. – К. : Фенікс, 2016. – С. 109–110. : фот.

1212. Башманівський В. І. Феномен діалогу культур у рецепції М. Зерова // Соціум. Документ. Комунікація . – 2016. – Вип. 2. – С. 155–163.

1213. Білик Г. Образ моря в поезії українських неокласиків : [Biłyk H. *Obraz morza w poezji ukraińskich neoklasyków*] // *Odessa w literaturach słowiańskich. Studia / red. nauk.: J. Ławski i N. Maliutina. Одеса у слов'янських літературах. Студії / ред.: Я. Лавський, Н. Малютіна.* – Wyd. I. – Białystok – Odessa : Wydawnictwo PRYMAT, 2016. – S. 859–879.

1214. Бриська О. Історико-літературні студії Миколи Зерова // *Studia Ukrainica Posnaniensia.* – Poznan, 2016. – Zesz. III. – С. 191–200.

***1215. Гальчук О.** Микола Зеров і Томас Стернз Еліот: точки перетину // Слово і час. – 2016. – № 9. – С. 12–21.

1216. Гординський С. Бій за Європу // Антологія української критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. – К. : Смолоскип, 2016. – С. 702–709.

1217. Гординський С. Поезія Миколи Зерова // Антологія української критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. – К. : Смолоскип, 2016. – С. 695–702.

1218. Демська-Будзуляк Л. Микола Зеров та його історія української літератури в парадигмі морфології культури // *SHERES OF CULTURE / Ed. I. Nabytovych.* – Lublin : Maria Curi-Sklodowska University, Poland. – 2016. – Vol. XIV. – P. 109–119.

- 1219. Державин В.** Шлях до класицизму // Антологія української критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. – К. : Смолоскип, 2016. – С. 845–850.
- 1220. Дужа Л.** Алюзія як елемент поетичного тексту: лінгводидактичний аспект (на матеріалі поезій М. Зерова) // Теорія і практика викладання української мови як іноземної : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – Вип. 12. – С. 197–201.
- 1221. Дужа Л. І.** Лексико-семантичне вираження концептів «білий», «чорний» та «червоний» у поетичній картині світу українських неокласиків (на матеріалі поезій М. Зерова, М. Драй-Хмари та П. Филипповича) // Лінгвістичні дослідження. – 2016. – Вип. 42. – С. 112–118.
- 1222. Дужа Л. І.** Оніми як мовні засоби актуалізації національно-прецедентних феноменів у поетичній творчості українських неокласиків (на матеріалі поезій М. Зерова, М. Драй-Хмари та П. Филиповича) // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. – 2016. – Вип. 10 (1). – С. 236–241.
- 1223. Ковальчук Н.** Микола Зеров : професор з плеяди охтирських гімназистів // Кишенькова газета. – 2016. – № 7/8 : Ковальчук Н., Заїкін В. Охтирські гімназисти – письменники «Розстріляного відродження» : Микола Хвильовий, Микола Зеров, Борис Антоненко-Давидович. – С. 16–22. – (Історія рідного краю).
- *1224. Митринська Г.** Українські перекладачі ХХ століття : [А. Кримський, М. Зеров, М. Драй-Хмара, В. Підмогильний, Г. Кочур, М. Лукаш] // Всесвітня література в сучасній школі. – 2016. – № 6. – С. 36–40.
- 1225. Мовчун Л.** «Луна далеких рим...» (Художні означення рими в українській поезії) // Культура слова. – 2016. – Вип. 84. – С. 102–112.
- 1226. Назарець В.** Адресована лірика Миколи Зерова // Південний архів : філол. науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. пед. ун-т. – 2016. – Вип. 65. – С. 141–145.

- 1227. Панченко В.** Кільця на дереві : [дослідж. з історії укр. літ. XIX–XX ст.]. – К. : Кліо, 2015. – 557, [3] с. : іл. (*є відомості про М. Зерова*).
- 1228. Петров В.** Микола Зеров та Іван Франко: (до історії історико-літературних взаємовідносин) // Антологія української критичної думки першої половини XX століття / упоряд. В. Агеєва. – К. : Смолоскип, 2016. – С. 805–824.
- *1229. Правденко О.** Брати Зерови – академік, «неокласик-терорист» та поет-літературознавець // Коло. – 2016. – 22–28 груд. (№ 51). – С. 14. : фот.
- 1230. Сірик Л.** Російські поети-символісти в оцінці та перекладах українських неокласиків // Актуальні питання іноземної філології / М-во освіти і науки України ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Л. Українки, Ін-т іноземної філології ; редкол.: Біскуб І. П. [та ін.]. – Луцьк, 2016. – № 4. – С. 146–153.
- *1231. Сулима М.** Драматична доля академічного літературознавства // Слово і час. – 2016. – № 11. – С. 3–6.
- 1232. Томчук О. Ф.** Науково-критичний дискурс у спадщині київських неокласиків // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету : зб. наук. пр. / Ізмаїльський державний гуманітарний ун-т. – Ізмаїл, 2016. – Вип. 35. – С. 89–95. – (Серія «Філологічні науки»).
- *1233. Шкраб'юк П.** Внуки Кассандри: у світі та в Україні : [антологія незвичайного, віщі сновидіння, у т. ч. згадується М. Зеров] // Дзвін. – 2016. – № 9/10. – С. 229–232.

• 2017 •

- 1234. Боєва Е. В.** Оніми світового культурного кола у поетичних творах М. Зерова // Записки з українського мовознавства. – 2017. – Вип. 24 (1). – С. 108–116.
- 1235. Вакулик І. І.** Ad fontes: формування естетичної платформи у творчості М. Зерова і М. Рильського / І. І. Вакулик,

О. Ю. Балалаєва // Мова : науково-теоретичний часопис з мовознавства / М-во освіти і науки України ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; голов. ред. Є. М. Степанов. – Одеса, 2017. – № 28. – С. 53–58.

- 1236. Гаєвська О. В.** Творчість Марка Вовчка в науковому дискурсі Миколи Зерова / О. В. Гаєвська, Н. М. Гаєвська // Літературознавчі студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філол. ; відп. ред. Г. Ф. Семенюк. – К., 2017. – Вип. 51. – С. 53–57.
- *1237. Герасим'юк О.** 4 лютого 1934 року завершено розгляд справи «групи Зерова»: поетів Миколи Зерова, Павла Филиповича, Марка Вороного, літературознавця Ананія Лебеда, мистецтвознавця Бориса Пилипенка і художника Леоніда Миткевича // Герасим'юк О. Розстрільний календар : книга пам'яті жертв політичних режимів. – Х. : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. – С. 67–68.
- *1238. Герасим'юк О.** У ніч проти 28 квітня 1935 року заарештований поет Микола Зеров // Герасим'юк О. Розстрільний календар : книга пам'яті жертв політичних режимів. – Х. : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. – С. 184–185.
- *1239. Демська-Будзуляк Л.** Неокласичний дискурс початку ХХ ст.: еволюція класичної традиції // Слово і час. – 2017. – № 6. – С. 90–98.
- 1240. Демська-Будзуляк Л.** Перечитування літературного канону неокласичним дискурсом українського літературознавства початку ХХ ст. // Наукові записки НаУКМА. – К. : ВД НаУКМА, 2017. – Т. 195. – С. 23–29.
- *1241. Єсюк Л.** Неокласики в українській літературі // Українська мова та література. – 2017. – Лип. (№ 13/14). – С. 21–25.
- 1242. Зубань В. І.** «Болотяна Лукроза» В. Петрова-Домонтовича: особливості метатексту // Вісник Харківського на-

- ціонального університету імені В. Н. Каразіна : зб. наук. пр. – Х., 2017. – С. 137–141. – («Філологія» ; вип. 76).
- 1243. Ковалів Ю.** Микола Зеров (1890–1937) // Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. ; підр. : у 10 т. – Т. 4 : У сподіваннях і трагічних зламах. – С. 345–371.
- 1244. Ковалів Ю.** Художній світ «неокласики» // Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підр. у 10 т. – Т. 4 : У сподіваннях і трагічних зламах. – С. 303–315.
- 1245. Кузіна Н.** Феномен літературної спадщини періоду національно-демократичної революції на сторінках «Літературно-науковий вісник» (1917–1919 рр.) // Другі киевознавчі читання: історія та етнокультура : до 100-річчя Української революції 1917–1921 рр. : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. : [Київ, 29 берез. 2017 р.] / Києвознавчі читання. – К. : Фоліант, 2017. – С. 82–85 (*згод. М. Зеров*).
- *1246. Луцій С.** Традиції «розстріляного відродження» в художній та літературознавчій практиці діаспори // Слово і час. – 2017. – № 9. – С. 52–60 (*згод. М. Зеров*).
- *1247. Микола Зеров** – «кардинал» української літератури // Громадська думка. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 23. : фот.
- 1248. Микола Костянтинович Зеров** // Степ. – 2017. – № 1. – С. 17–20. : портр.
- *1249. Панченко В. Є.** Київські «табунки» 1919–1920 років. Розділ майбутньої книги про Миколу Зерова // Кур'єр Кривбасу. – 2017.– № 326/327/328. – С. 151–187.
- *1250. Панченко В.** «Сон далекої Еллади...» Микола Зеров: Три літа у Барішівці // Київ. – 2017. – № 9/10. – С. 78–87.
- 1251. Пашко О.** До історії створення збірки перекладів В. Брюсова українською (1925) // Магістеріум / Нац. ун-т «Києво-Могилянська акад.» ; редкол.: Моренець В. [та ін.]. – К., 2017. – Вип. 69 : Літературознавчі студії. – С. 67–78.

- *1252. **Ротач О. П.** Зеров Микола Костьович / О. П. Ротач, П. П. Ротач // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / Центр дослідження історії Полтавщини, Полтавська обласна державна адміністрація ; ред. О. А. Білоусько. – Полтава : Полтавський літератор, 2017. – Т. 6 : Освіта і наука, Кн. 1 : Абаза-Крекотень. – С. 885–886.
- *1253. **Скорина Л.** Присвята як маркер міжтекстових зв'язків (на матеріалі українського письменства 1920-х років) // Слово і час. – 2017. – № 7. – С. 3–11.
1254. **Смольницька О. О.** «Вільшаний король» Й.-В. Гете і скандинавське першоджерело балади в українських перекладах: неокласична тяглість (Максим Рильський – Ігор Качуровський – нова генерація) // Молодий вчений. – 2017. – № 8. – С. 144–150.

• 2018 •

1255. **Векуа О.** Націоцентрична проблематика у публіцистиці й поетичній творчості Миколи Зерова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 8: Філологічні науки (мовознавство і літературознавство). – 2018. – Вип. 10. – С. 24–28
- *1256. **Винничук Ю.** Микола Зеров // Соловецький етап : антологія / укл. Ю. Винничук. – Х. : Фоліо, 2018. – С. 294–295. : фот. – («Великий науковий проект»).
- *1257. **Заборонені видання 1920–1930-х років** : [згад. твори М. Зерова] // Список репресованої літератури : заборонені видання 1920–30-х років : документи і матеріали / Український культурний фонд. – К. : Українські пропілеї, 2018. – С. 17–438.
- *1258. **Карпінчук Г.** Шевченкознавство Михайла Новицького та Миколи Зерова: історія співпраці вчених // Слово і час. – 2018. – № 3. – С. 17–23.

- 1259. Ковалів Ю.** Структуротвірна місія київської «неокласики» в історії української літератури 20-х років // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 8: Філологічні науки (мовознавство і літературознавство). – 2018. – Вип. 10. – С. 37–43.
- *1260. Микола Зеров** // Книги і долі. «Нікого час не перекреслив...» (2000–2015 рр.) : бібліогр. покажч. / Одес. нац. наук. б-ка ; упоряд. Г. І. Єфімова ; відп. ред. Л. В. Арюпіна ; рец. Н. П. Малютіна ; ред. І. С. Шелестович. – Одеса, 2018. – С. 117–133.
- *1261. Панченко В.** Київський золотоуст : секрети ораторських тріумфів Миколи Зерова // День. – 2018. – 18 січ. – С. 9. : фот.
- *1262. Підгайний С.** Микола Зеров // Соловецький етап : антологія / укл. Ю. Винничук. – Х. : Фоліо, 2018. – С. 91–93. : фот. – (Серія «Великий науковий проект»).
- 1263. Радченко К.** Творчість І. Нечуя-Левицького у контексті реалізму української літератури: рецепція Миколи Зерова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 8: Філологічні науки (мовознавство і літературознавство). – 2018. – Вип. 10. – С. 75–79.
- 1264. Сірик Л.** Теорія і критика міжслов'янського художнього перекладу в працях українських неокласиків Максима Рильського і Миколи Зерова // *Ukrajinskyjazyk a kultura v umeleckom a odbornom preklade v stredoeuropskom priestore : Zbornik prispevkov z medzinarodneho vedeckeho seminaru, ktory sa konal dna 27.9.2017 na Katedre ukrajinistiky Institutuu krajinistiky a stredoeuropskych studii Filozofkej fak. Presovskej univ. / Filozoficka fakulta Presovskej univerzity v Presove ; ed.: J. Kredatusova. – Presov : Filozoficka fakulta Presovskej univerzity v Presove, 2018. – С. 60–75. – (Opera Translatologica ; 6/2018).*
- 1265. Смольницька О. О.** Аристократична поезія елизаветинців і авторів пізніших діб у перекладах українських нео-

- класиків різних поколінь // Молодий вчений. – 2018. – № 5 (1). – С. 137–143.
- 1266. Смольницька О. О.** Архетипне дно вибраної лірики українських неокласиків // Філологічний дискурс. – 2018. – Вип. 8. – С. 107–118.
- 1267. Смольницька О. О.** Білоруські поети ХХ ст. у перекладах українських неокласиків // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 8: Філологічні науки (мовознавство і літературознавство). – 2018. – Вип. 10. – С. 59–65.
- 1268. Смольницька О. О.** Шекспірівський дискурс у вибраній поезії та перекладах Максима Рильського і Миколи Зерова // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія. – 2018. – Вип. 79. – С. 59–67.
- *1269. Цівчинська А.** Незабутнє, немеркнуче... // Соловецький етап : антологія / уклад. Ю. П. Винничук. – Х. : Фоліо, 2018. – С. 295–322.
- 1270. Шаповал Л.** Вшанування пам'яті Миколи Зерова – поета-неокласика із Зіньківщини на Соловках (Карелія, Російська Федерація) // Сучасні соціокультурні практики: компетентнісно-аксіологічний аспект : зб. ст. і матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 10-літтю каф. культурології та методики викладання культуролог. дисциплін ПНПУ ім. В. Г. Короленка (29–30 берез. 2018 р.). – Полтава, 2018. – С. 203–206.

• 2019 •

- *1271. Базилевський В.** «Богопосланий патрицій»: твори і дні // Літературна Україна. – 2019. – 23 лют. (№ 8). – С. 12–13. : фот. ; 2 берез. (№ 9). – С. 12–14. : іл.
- 1272. Гальчук О.** Шевченкознавчі студії Миколи Зерова // Гальчук О. Тексти по колу: пізнати Себе в Іншому : монографія. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – С. 95–101.

- 1273. Гальчук О.** Типологія «маршрутів» ліричного героя української модерністичної поезії // Гальчук О. Тексти по колу: пізнати Себе в Іншому : монографія. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – С. 172–182.
- 1274. Гнатюк М. М.** Практичні модуси наукової концепції Миколи Зерова «Ad fontes!» // Science and Education a New Dimension. Philology. – 2019. – Is. 194. – VII (58). – P. 26–29.
- *1275. Зеров Микола** // «Не забудеш мене, моя нене, Україно». П. Куліш : антологія краєзнавчих розвідок письменників і науковців Сумщини : до 200-річчя від дня народження П. О. Куліша. / уклад. О. М. Малиш. – Суми : Триторія, 2019. – С. 222–223.
- *1276. Ковалів Ю.** Гео Шкурупій. Микола Зеров // Слово і час. – 2019. – № 4. – С. 37–50.
- *1277. Микола Зеров** : поет, перекладач, літературознавець, педагог // Поезія / уклад. Ю. В. П'ятченко ; модератор проекту Є. Положій. – Суми : Університетська книга, 2019. – С. 48–49. – (Сумщина. Велика спадщина).
- 1278. Павлик Н.** Функціонування загальнотекстових та специфічних дискурсивних одиниць в епістолярії Миколи Зерова // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер.: Філологічні науки. – 2019. – Вип. 18. – С. 186–195.
- 1279. Палаш А.** Лінгвокультурний концепт «Київ» у поетичній мові Миколи Зерова // Культура слова. – 2019. – Вип. 90. – С. 96–103.
- *1280. Слабошпицький М.** Еталон чемності письменника // День. – 2019. – 5-6 квіт. – С. 30–31.

• 2020 •

- *1281. Білик Г.** Творча постать Миколи Зерова як об'єкт бібліографії // Бібліотека в сучасному інформаційному і соціокультурному середовищі: досягнення, виклики і вектори

розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції, присвяч. 125-річчю від дня заснування Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. П. Котляревського. – Полтава : АСМІ, 2020. – С. 17-26.

- *1282. **Відлуння** заповіту земляка // Слово Просвіти. – 2020. – 1–10 черв. (№ 14/15). – С. 3.
- *1283. **Корнева В.** Український аристократ слова Микола Зерова // Зоря Полтавщини. – 2020. – 24 квіт. – С. 6.
- *1284. **Літвишко Л.** Зіньківське коріння Миколи Зерова : (до 130-річчя від дня народження) // Зіньківський вісник. – 2020. – Квіт. (№ 8). – С. 4. : фот.
- *1285. **Позняк-Хоменко Н.** Співець латини й України. До 130-ліття від дня народження Миколи Зерова // Вечірня Полтава. – 2020. – 6 трав. (№ 19). – С. 10 ; 13 трав. (№ 20). – С. 10.

2.4. ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІ ТВОРИ, ПРИСВЯТИ, ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ

- *1286. **Рильський М. Т.** Тополя : М. Зерову // Рильський М. Т. Сонети. – К. : Молодь, 1969. – С. 72.
- 1287. **Мисик В.** Микола Зеров на Півночі : оповідання // Прапор. – 1990. – № 4. – С. 50–57.
- *1288. **Нікуліна Н.** Пам'яті М. К. Зерова : [вірш] // Вітчизна. – 1991. – № 1. – С. 9–10.
- *1289. **Ющенко О.** Микола Зеров на Соловках («Знов біломорські хвилі б'ють холодні...») : [вірш] // Укр. мова і літ. в серед. шк., гімназіях та колегіумах. – 2001. – № 1. – С. 79.
- 1290. **Маланюк Є.** Київські неокласики (1922–1929) : М. Зерову; «Ти не любив приблизних рим...» : М. Зерову : [вірші] // Маланюк Є. Повернення : поезії ; літературознавство ; публіцистика ; щоденники ; листи. – Львів, 2005. – С. 120, 158. – (Серія «AdFontes» – «До джерел»).

- *1291. **Зерова М.** Миколі: [вірш] // Наш сучасник Микола Зеров. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 360.
- *1292. **Кравців Б.** Миколі Зерову : [вірш] // Українське слово : хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. – К. : Рось, 1995. – Кн. 4. – С. 290 ; Слабошпицький М. 25 поетів української діаспори. – К. : Ярославів вал, 2006. – С. 337.
- *1293. **Славутич Я.** Пристрасний рапсод (М. Зеров) ; «Колись ти славив мудрий Баальбек...» : (пам'яті Зерова) // Наш сучасник Микола Зеров. – Луцьк : Терен, 2006. – С. 358.
1294. **Зеров К.** «Ти лежиш в краю далекім, на чужині, без Дніпра...»; До скорботного дня : [вірші] // Зеров К. Повернення із забуття. Микола Зеров (14/IV.1890 – 03/XI.1937). – К., 2008. – С. 2 (обкл.), 61.
1295. **Листопад А.** Апостольське число : III. Гіркий сонетарій : Миколі Зерову, професору літератури і Поету! – 1890–1937, 3 листопада, Сандармох : [вірш] // Листопад А. Соловки : поет. епопея. – К., 2009. – С. 133–135.
- *1296. **Шляхами пам'яті** : антол. поет. творів, присвяч. пам'яті митців Розстріляного Відродження/ упоряд. Г. Єфімова. – Одеса : ОДНБ ім. М. Горького, 2011. – 218 с.
- Із змісту:**
- Маланюк Є.** Миколі Зерову. – С. 113 ; М. Зерову; «Миколо Зерове втративши сина...». – С. 116.
- Рильський М.** Сафо до Афродіти; Напис на книжці «Синя далечінь», подарованій М.; Миколі Зерову; Тополя. – С. 113–114.
- Драй-Хмара М.** На могилі Руданського. – С. 114.
- Славутич Я.** Микола Зеров. – С. 114 ; Пам'яті М. Зерова. – С. 116.
- Кравців Б.** Миколі Зерову. – С. 114.
- Василенко М.** Микола Зеров. – С. 114–115.
- Клен Ю.** «Навколо нас повстало сонне місто...» : уривок з поеми «Попіл імперій». – С. 115.
- Бора Б.** До Зерова. – С. 116.

- Стус В.** Пам'яті замученого Миколи Зерова. – С. 116–117.
- Джержя Ф.** Пам'яті М. Зерова. – С. 117.
- Багрянний І.** Вінок сонетів; Памфлет : (уривок). – С. 117–118.
- Теліга І.** Микола Зеров. – С. 118.
- Ющенко О.** Микола Зеров на Соловках. – С. 118.
- Коломієць В.** Кредо Зерова (і моє). – С. 118–119.
- Нікуліна Н.** Пам'яті М. К. Зерова. – С. 119.
- Перепеляк І.** Микола Зеров : із циклу «Портрети при свічі». – С. 119.
- О'Лір О.** Неокласикові. – С. 119.
- Харасайло Н.** Читаю сонети Зерова ... – С. 119–120.
- *1297. Гордон О.** З циклу «Зеров у Львові» : [вірш] // Дзвін. – 2012. – № 10. – С. 21.
- *1298. Стус В.** Колеса глухо стукотять... : пам'яті М. Зерова : [вірш] // Поезія із-за ґрат : антологія. – К. : Смолоскип, 2012. – С. 751.
- *1299. Ющенко О.** Микола Зеров на Соловках : [вірш] // Ющенко О. Гомери України: з мого літопису. – К. : Вир, 1997. – С. 169 ; Дзвін. – 1997. – № 8. – С. 81 ; Вивчаємо українську мову та літературу. – 2012. – № 19/21. – С. 77–78.
- *1300. Зерова Миколи імені** українсько-французька літературна премія // Степаненко М. І. Літературно-мистецька Полтавщина : довідник. – Гадяч : Гадяч, 2013. – С. 73.
- *1301. Зерових братів імені** районна премія // Степаненко М. І. Літературно-мистецька Полтавщина : довідник. – Гадяч : Гадяч, 2013. – С. 73–74.
- *1302. Захарченко В.** Микола Зеров : [вірш] // Захарченко В. Сонети осені. – Полтава : Дивосвіт, 2014. – С. 71.
- *1303. Рильський М.** М. Зерову; Миколі Зерову; Тополя// Рильський М. Спокійна творчості тривога : вибр. поезії. – Вид. перероб. – К., 2015. – С. 374, 378-379.
- *1304. Степаненко М. І.** Зерових братів ім. районна премія // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / Центр дослідження історії Полтавщини, Полтавська обласна

державна адміністрація ; ред. О. А. Білоусько. – Полтава : Полтавський літератор, 2017. – .

Т. 6 : Освіта і наука, Кн. 1 : Абаза-Крекотень. – С. 886.

1305. Андрухович С. Амадока : роман. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. – 832 с. *(розповід. про М. Зерова)*.

***1306. Кравчук Г.** Наукові читання до ювілею Миколи Зерова // Зоря Полтавщини. – 2020. – 19 трав. – С. 9.

***1307. Неїжмак В.** Від Самійла Величка до Миколи Зерова і нашого сьогоднішнього : [нотатки з церемонії погашення немаркованих конвертів із зображенням видатних земляків] // Голос України. – 2020. – 12 черв. – С. 8. : фот.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А		Афанасьєва В. С.		1129
Аблаєв Е. А.	1026	Ачу		437
Аблицов В. Г.	1211			
Авраменко О. М.	343		Б	
Аврахов Т.	570, 1027	Б. Л.		430
Агафонова А. М.	1091	Бабенко В.		943
Агєєва В.	290, 291, 387, 808, 813, 823, 824, 829, 866, 1062, 1171, 1216, 1217, 1219, 1228, 1251	Бабишкін О.		571
Ажнюк Б. М.	1230	Баган О.	320, 845, 934, 997, 1123, 1124	
Азовський І.	86	Багрянний І.		1296
Айзеншток І.	203, 804	Базилевський В.	349, 1271	
Александрович М.	186	Бакула Б.		1251
Андрейчук Н. І.	1230	Балалаєва О. Ю.		1235
Андрухович С.	1305	Басенко Н. В.	964, 1125, 1149	
Анічкін Л.	896	Батій Я. О.		1202
Антонович М.	629	Бахрушин С. В.		172
Анучина Л. В.	1101	Башкирова О. М.		1129
Аристарх	158	Башманівський В. І.	392, 420, 724, 759, 760, 778, 830-832, 867, 868, 897, 1029, 1030, 1212	
Аркас М.	11	Безносик А.		833
Аругюнова С.	723	Безобразова Л. Л.		1048
Арюпіна Л. В.	1260	Бернацька Н. І.	935, 1150, 1150, 1161, 1165, 1168	
Аскоченський	251	Бескін О. М.		463
Аснер П.	1099	Беспалов І. М.		463
Асник А.	279	Бєлова А. Д.		847
Астаф'єв О.	680	Бєлова Ю. І.		725, 779

Біла А.	335, 336, 1031	Борецький Л.	845
Біленко Т.	845	Борецький М.	684
Білецький Л.	174	Борко Т.	902
Білецький О. І.	121, 192, 431, 432, 504, 572, 898	Бородюк Н.	681, 691
Білик Г. М.	384, 633, 683, 703, 704, 726, 727, 761, 834, 899, 900, 998, 1092, 1126, 1151-1153, 1178, 1213, 1281	Бриська О. Я.	427, 1093, 1154-1156, 1179, 1214
Білодід О.	498	Бросаліна О.	762, 1129, 1157
Білокінь С.	379, 564, 573, 574, 650, 664, 869, 901, 999, 1127, 1128	Брюсов В.	130, 240
Білоус П.	1000	Брюховецький В. С.	251, 380, 381, 555, 565, 576, 577, 668, 729, 1002, 1032, 1099, 1130, 1144-1146
Білоусенко П. І.	1103	Будний В.	965
Білоусов І.	206	Булах Г.	613
Білоусько О. А.	958, 1252, 1304	Булах О.	613
Біляїв В.	495	Булгак О.	730
Біскуб І. П.	1230	Бунчук Б. І.	1129
Блакитний Е. (Еллан В.)	112, 154	Буряк Ю.	325, 327
Боголюб П.	514, 524		
Богуславський О.	806	В	
Бодлер Ш.	304, 312, 346, 351	Вакулик І. І.	1235
Боева Е. В.	1001, 1234	Валлієр П.	1099
Бойко А.	681, 691	Василевич А. В.	937
Бойко І.	503	Всиленко М.	1296
Бойчук Б.	637, 638	Векуа О.	1255
Боляк О. С.	783, 790	Вервес Г. Д.	537, 538
Бондар Н.	1063	Вергілій	103, 254, 277, 293, 310
Бондаренко Л.	728, 835	Веретейченко І.	1003, 1180
Бондаренко М.	575	Вертіль О.	367
Бора Б.	1296	Верхарн Е.	235
Борзенко О. І.	344	Вздульська В.	1033
Борець А.	936	Винниченко В.	57, 181
		Винничук Ю. П.	342, 365, 1256, 1262, 1269
		Вишневська О. А.	417

Грінченко Б.	1, 2, 7	Дорошенко М. В.	649, 662, 663
Громова В.	842	Дорошенко П. Я.	95
Грубич К.	580, 581, 605	Дорошкевич О.	69, 164, 440, 441
Грушевський М.	15, 43, 46, 122, 129, 193	Доценко Р.	557
Губерський Л. В.	1069	Драй-Хмара М.	1296
Гудзенко Л.	870	Драч І. Ф.	334, 353
Гулак-Артемівський П.	203	Дубалко З.	606
Гундорова Т.	735, 994	Дужа Л.	1220-1222
Гурець М.	661	Дунай П.	401, 671, 1070
Гусев В. А.	786	Дурилін С.	207
		Дю Белле Ж.	235

Д

Данте А.	283
Дейч А. І.	241
Демська-Будузяк Л. М.	404, 1098, 1160-1163, 1218, 1239, 1240
Дениско Г.	1133
Державін В.	219, 452, 470, 471, 476-478, 634, 635, 764, 871, 872, 909, 969, 1219
Джеря Ф.	1296
Джунківська	110
Дзеверін І.	572
Дзюба І. М.	332, 366, 979-986, 1017, 1036, 1099, 1134
Дмитрів Я.	636
Добровольська Л.	1065
Добровольський П.	737
Доленго М.	146, 438, 439, 447, 453
Донцов Д.	23
Дончик В. Г.	610, 643, 668, 842
Домонтович В.	738, 739, 808

Е

Ередія Ж.-М.	235, 304, 338, 346
Ернст Ф.	250

Є

Єрмоленко С. Я.	968, 1010
Єсюк Л.	1241
Єфімова Г. І.	784, 1260, 1296
Єфремов С. О.	1, 13, 29, 87, 105, 170, 781, 910

Ж

Жаботинський П.	873, 970
Жадько В. О.	874, 951, 1135
Жемчужников Л. М.	172
Жовнір Н.	1038
Жулинський М.	1022
Жупанський О.	699

З

Завадовський М.	72
Завалишин В.	377

Зав'язкін О. В. 323, 987
 Загул Д. 55, 115, 138, 371
 Заїка В. В. 782
 Заїкін В. 1223
 Залашко А. Т. 239
 Заславський І. 621, 672, 706, 740
 Захаркін С. 804, 809, 844
 Захарченко В. 1302
 Зварич В. З. 418, 673, 686, 707, 741-743, 765, 766, 845, 911, 971, 1006, 1100, 1136
 Звиняцьковський В. 352
 Зеров Д. 529
 Зеров К. 393, 914, 1294
 Зерова М. 388, 391, 846, 852, 855, 860, 861, 898, 901, 909, 910, 916, 918-920, 923, 925, 926, 928, 1291
 Зерова С. 234, 539, 558, 650, 664, 813, 846
 Зіневич Л. В. 419, 767, 768, 814, 1007, 1008, 1071
 Зінкевич О. 655
 Зленко Г. Д. 784
 Зорівчак Р. П. 847, 876-878, 953, 973, 974, 979-986, 1009, 1022
 Зотиков О. 913
 Зубанов В. 325, 327
 Зубань В. І. 1242
 Зубрицька М. А. 253, 409, 609, 794, 1040
 Зуєвський О. 650, 664

I

І. П. 467, 518, 541
 Ібаньєс Б. 153
 Іванисенко В. 655
 Іваниця Г. 428
 Іванова Г. 1041
 Іванова Л. 681, 691
 Іванюк С. 1171
 Іванюха Т. В. 396, 421, 785, 786, 815, 1072, 1103
 Івасишена Т. В. 351
 Івашко В. К. 408, 582-585, 610
 Ільницький М. 965, 1171
 Ільєнко І. 651

K

Кадоб'янська Н. 975, 1104
 Каздоба К. 534
 Казьмирчук Г. Д. 854
 Калетнік А. А. 394, 848, 1010
 Кальниченко О. А. 1009
 Капустянський І. 144
 Карабан В. І. 847
 Карманський 70
 Карпінчук Г. 1258
 Катулл 103, 254, 277, 279, 310
 Катюль М. 52
 Качуровський І. 321, 540, 547, 787, 976
 Квітка-Основ'яненко Г. Ф. 180, 182, 195
 Квітчаста К. 769
 Кеба О. В. 351
 Кирилюк Г. 348
 Кирилюк Є. П. 544

Кирилюк Т.	1105	Кондратюк А.	1183
Кириченко І.	272	Кондратюк Н.	914
Киркач-Осипова Л. Д.	1202	Кононенко Є.	632
Кисілевський К.	496	Кононенко П.	681, 691
Кібальчич Н. М.	79	Конончук Т.	1164
Кічур М.	175	Копержинський К.	448
Клен Ю.	374, 586, 587, 1296	Копилов Г.	357
Клещикова В.	687, 688, 816	Коптилов В.	530
Кобець О.	744	Корж Н.	535
Кобилянський В.	96, 98, 104	Корнева В.	1073, 1107, 1283
Кобилянський Ю.	59	Корогодський Р.	388, 391,
Коваленко Б.	442, 1011	817, 846, 849, 852, 855, 860,	
Коваленко-Плужник Г.	622	861, 898, 901, 909, 910, 916,	
Ковалів Ю.	566, 708, 945, 1243,	918-920, 923, 925, 926, 928	
1244, 1259, 1276		Корчева Л. М.	946
Коваль В. К.	562	Коряк В.	454, 461
Коваль О. В.	879, 1106	Костенко М. В.	711, 1012
Ковальова Т. В.	414	Костюк Г. О.	549, 788, 818, 977
Ковальчук Г. І.	1191	Косян В.	588
Ковальчук І.	1154	Котенко Н.	359, 402, 881, 915,
Ковальчук Н.	1181, 1223	1108, 1184	
Ковальчук П. А.	64, 77	Котляревський І. П.	7, 69, 170,
Ковач І.	337, 338, 1042	239	
Ковдя С. А.	385, 709	Коцарев О.	1074, 1185, 1186
Козак С. Б.	1205	Коцюба І.	112
Kozak S.	541	Коцюбинська М.	391, 898,
Козар Л.	53	901, 909, 910, 918-920, 923,	
Козій Д.	519	925, 926, 928	
Козя Ю.	710, 880	Коцюбинський М.	21, 44, 99,
Колеснік П.	464	122, 183	
Колланс Ф.	10	Коцюк Л.	1154
Коломієць В.	884, 1296	Кочан Н.	773
Коломієць Л. В.	1137, 1182	Кочур А.	974, 979-986
Комаров М. Ф.	205	Кочур Г. П.	105, 234, 240, 250,
Конверський А. Є.	1069	253, 257, 274, 366, 499, 505-	

Музичка А.	141, 194	Носик В.	681
Мусієнко О.	608	Нусинов І. М.	463

Н

Набитович І.	911
Наєнко М. К.	630, 691,
989, 992, 1113, 1150, 1161,	
1165, 1166, 1168,	
Назарець В.	1167, 1226
Найдан М.	273
Наливайко Д.	923
Наливайко Д. В.	692
Наливайко Д. С.	304, 346, 805,
924	
Нарбут Г. І.	169, 243
Настенко С.	401
Наумович С.	511
Неборак В.	822, 925
Неврлий М.	613, 1017
Nevrly М.	542, 620
Невська Ю.	951
Неїжмак В.	1047, 1307
Нечуй-Левицький І. С.	60
Низовий М.	1078
Нитка О.	89
Ніколаєв Р.	10
Ніколаєв С.	10
Ніколенко В. А.	1141
Ніколенко О. М.	693, 748,
1048-1050, 1079, 1168, 1194,	
1195	
Нікуліна Н.	1288, 1296
Новикова М.	594, 749, 886,
887, 953, 954	
Новоселецька С.	1154

О

О. К.	492
Обертас О.	881
Овидій	103, 158, 254, 310
Оглоблин О.	631, 823, 857
Оголевець А. В.	694, 793
Одарченко П.	494, 655, 955
Оксенич М. В.	1039
О'Лір О.	1196, 1197, 1296
Олексієв Р.	248
Олесь О.	4, 48, 129, 259, 279
Олефіренко В. В.	972
Олефіренко Л. В.	972
Олефіренко С. М.	972
Орест М.	219, 221, 226, 227,
269, 376, 477	

П

Павлик Н.	1278
Павличко Д. В.	257, 595, 596,
600, 750, 926	
Павличко С.	679, 718, 751, 794
Павлюк А.	56, 1114
Павлюк М.	795
Паламар Н.	614
Палаш А.	1279
Палюх Н.	956
Паночіні С.	68
Панченко В. Є.	293, 356,
361, 403, 1051, 1080, 1142,	
1143, 1169-1171, 1198, 1199,	
1227, 1249, 1250, 1261	

Пахаревський	28	Пономарів О.	681, 691
Пашко О.	1251	Попель С.	388, 846, 852, 855, 860, 861
Пащенко В. О.	899	Попельницька О. О.	1039
Переверзев В. Ф.	463	Попик В. І.	1191
Перець І. Л.	107, 265, 366	Попович Є.	300
Перепада А.	632	Порський В.	482
Перепеляк І.	1296	Почайна І.	626
Петрарка Ф.	338	Правденко О.	1229
Петренко М.	957	Привалова С.	825
Петров В. П.	234, 382, 465, 472, 479, 485, 489, 597, 625, 1144-1146, 1228	Пристайко В. І.	656
Петрушевський В. Д.	94	Присутній	450
Пехник Г.	1018	Пронкевич О. В.	312
Пилипенко	299	Проперцій Секст	103, 254, 277, 279
Пилипенко С.	121, 459, 460	Пушкін О.	54, 227
Пилипенко Ф.	598	П'ятаченко Ю. В.	1277
Півторак Г. П.	1010		
Підгайний С.	475, 480, 695, 990, 1262	Р	
Підмогильний В.	301, 607	Радзикевич В.	488
Пінчук А. А.	90	Радкевич-Виницький Я.	320
Плевако М.	116, 253, 274, 358	Радченко К.	1263
Плічковський Н.	546	Радчук В.	681, 691
Плющ М. Я.	1119	Радько А.	1019
Погребенник Ф.	271	Райбедюк Г. Б.	390, 397, 398, 858, 1083, 1084
Подорянин С.	8	Рева Л.	1052
Позняк-Хоменко Н.	1285	Ревергук В. Я.	958
Покальчук В.	208, 888	Реньє А.	235
Поліщук В.	144, 456, 599	Рильський М. Т.	73, 158, 234, 288, 434, 449, 512, 517, 543, 600, 928, 1286, 1296, 1303
Поліщук Я. О.	991, 1081	Рогоза Б.	696
Положій Є.	367, 1277	Ройтбурд О.	366
Полонська-Василенко Н.	824, 1082	Ролан Р.	110
Помяловський М. Г.	192		

Смужаниця-Марченко Н.	773	Теліга І.	1296
Соколик О.	776	Темченко Л. В.	412
Соловей Е.	698, 699, 781, 994, 1086	Тен Б.	553, 1118
Соловей О.	244	Тенянюк П.	63
Сологуб Ф.	212	Терещенко М.	143
Солодько П.	646	Терлецький В. В.	601, 616, 617, 917
Солонікова В. І.	317	Тесленко А.	12
Сосюра В.	145	Тетмаєр К.	56
Старицький М. П.	197	Тичина П.	135, 250, 268, 269, 334, 347
Старова О. О.	1020	Тибул А.	279
Стасевська О. А.	1101	Тищенко Ю.	57
Стебницький П. Я.	156	Тіщенко І. І.	854
Степаненко М. І.	1203, 1300, 1301, 1304	Ткаченко А. О.	1150, 1161, 1165, 1168
Степанов Є. М.	1235	Ткаченко В.	632, 685, 800, 961
Степняк М.	463	Толстов В.	248
Степула Н. І.	721	Толстоухов А.	325, 327
Стороженко О. П.	294	Томара В.	327
Стрілець С. А.	1091	Томчук О. Ф.	390, 397, 962, 1021, 1088, 1232
Стріха М.	283, 667, 892, 931, 979-986	Тронько П. Т.	958
Struk D. S.	407	Туган-Барановський М. І.	78
Струк Н.	875	Тулуб З.	201
Стус В.	1296, 1298	Турчин М. М.	424
Сулима М. М.	293, 294, 296, 298-300, 302, 303, 305, 306, 340, 821, 1087, 1231		
Сюндюков І.	1117		
		У	
		Українка Леся	83, 109, 119, 122, 123, 141, 152, 177, 185, 200, 241, 242, 348
Т		Уманець О. В.	1101
Табарев В.	272	Ушкалов Л.	1028
Таран Л.	357, 647, 658, 893	Ушкалов О.	1028
Тарасенко І.	680	Уштан І.	1022
Тарноградський В.	97		

Ф		Цимбалюк Т. В.	944
		Цівун Н. М.	1119
Федоров А.	202	Цівчинська А.	375, 377,
Федоренко Є. В.	264, 267	1269	
Федорченко І.	50	Цюпа І.	554
Федчишин С.	461		
Федькович Ю.	167	Ч	
Фесенко В. І.	837	Чабан М. П.	266, 316
Филипович О.	536	Чайковський А.	3
Филипович П. П.	109, 125, 170	Чапленко В.	222
Фізер І.	618	Чапля В.	373
Філатьева Т.	828	Часто П. І.	1023
Філон М. І.	663	Чачко С.	401
Філянський М.	179	Чекмишев О.	681, 691
Фінкель О.	198	Червінський В. І.	322
Франко І.	29, 44, 54, 61, 66, 81,	Череватенко Л.	522, 603
99, 133		Черевченко О.	864
Франс А.	89, 301	Череденіченко О. І.	847, 1206,
Фрїче В. М.	463	1207	
Фурман А.	863	Черемшина М.	132, 137, 174, 187, 194, 199,
			250, 269
Х		Чернов А.	1058-1060
Халецький М. Г.	14	Чернявський М.	250, 269
Харасайло Н.	1296	Чехов А. П.	183
Харчук Р.	259, 602	Чикаленко Л.	47
Ходня К. Г.	1056	Чілачава Р. Ш.	282
Хороп С.	871, 872	Чобанюк В. Я.	416, 871, 872
Хропко П. П.	743, 755	Чуб Д.	487
		Чуковський К.	202
Ц		Чумак В.	102
Цебрїй В.	1057, 1089	Чуприна Н. К.	406
Цезар Ю.	59	Чупринка Г.	74, 288
Церна Г.	801		
Цернаск Г.	525		
Цимбал Т.	933, 1208		

Ш

Шалашина Н.	722
Шапіро В.	1120
Шаповал Л.	1121, 1270
Шаповал М.	756
Шаповал Ю. І.	656
Шарварок О.	526, 802
Шашкова Л. О.	1069
Шевельов Ю.	995
Шевченко Л.	803, 932
Шевченко О. В.	700, 753
Шевченко С.	1148, 1176
Шевченко Т.	111, 126, 206, 212, 251
Шевчук В.	388, 523, 1082
Шелестович І. С.	784, 1260
Шерех Ю.	238, 469, 473, 474, 483, 484, 502, 527, 701, 702, 996
Шкандрій М.	933, 1208
Шкраб'юк П.	1233
Шмігер Т. В.	423, 865, 894, 1024, 1025
Шпак В.	1209
Шпетна С.	828
Шудря М.	248, 279, 288, 659, 757, 777
Шулик П. Л.	351
Шумило Н. М.	842

Щ

Щавурський Б.	345
Щоголів Я. І.	157, 205
Щокін Г. В.	961

Ю

Юранська О.	770
Ющенко О.	1289, 1296, 1299

Я

Яблонська В. О.	956
Яворницький Д. І.	266, 316
Яворська Л.	1122
Якимовецький М.	45
Якубський Б.	115, 436
Якубчак Н.	1002, 1061
Яневич К.	619
Яновський Ю.	201, 250, 269, 292
Янчук О.	963
Яременко В. В.	264, 764, 090
Яценко Т.	895
Яцків Н.	1140
Яцько А. І.	1177, 1210
Яшек М.	458-460

Наукове видання

Укладачі:

Марина Анатоліївна Федорова

Ганна Анатоліївна Дідусенко

Галина Миколаївна Білик

Ольга Миколаївна Малиш

МИКОЛА КОСТЯНТИНОВИЧ

ЗЕРОВ

(1890–1937)

ДО 130-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Коректура авторська.

Комп'ютерне верстання: Дилянська О. С.

Відповідальні за випуск: Зеленська Т. І., Власенко Л. М.

Підписано до друку 11.12.2020 р. Формат паперу 60x84/16.

Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 10,9. Тираж 100 пр. Зам. № 17151.

Видавець і виготовлювач ТОВ «АСМІ». 36011, м. Полтава, вул. В. Міщенко, 2.

Тел./факс: (0532) 56-55-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК №4420 від 16.10.2012 р.